

Avsnitt 1

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
i		Dokument
1	1	Flervalsfråga
2	1	Matchning
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga
6	1	Flervalsfråga
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
9	1	Flervalsfråga
10	1	Dra och släpp
11	1	Flervalsfråga
12	1	Flervalsfråga

Avsnitt 2

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
13	1	Flervalsfråga
14	1	Essä

15	1	Flervalsfråga
16	1	Dra och släpp
17	1	Flervalsfråga

Avsnitt 3

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
18	1	Flervalsfråga
19	1	Flervalsfråga
20	1	Flervalsfråga
21	1	Flervalsfråga
22	1	Flervalsfråga
23	1	Matchning
24	1	Flervalsfråga
25	1	Flervalsfråga

Avsnitt 4

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
26	1	Flervalsfråga
27	1	Flervalsfråga
28	1	Matchning
29	1	Flervalsfråga

30	1	Essä
31	1	Dra och släpp
32	1	Flervalsfråga
33	1	Flervalsfråga
34	1	Flervalsfråga
35	1	Flervalsfråga

Avsnitt 5

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
36	1	Flervalsfråga
37	1	Flervalsfråga
38	1	Flervalsfråga

Avsnitt 6

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
39	1	Flervalsfråga
40	1	Flervalsfråga
41	1	Flervalsfråga
42	1	Essä
43	1	Flervalsfråga
44	1	Flervalsfråga

45

1

Flervalsfråga

Avsnitt 7

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
46	1	Flervalsfråga
47	1	Flervalsfråga
48	1	Flervalsfråga
49	1	Dra och släpp
50	1	Dra och släpp

Avsnitt 8

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
51	1	Flervalsfråga
52	1	Flervalsfråga
53	1	Flervalsfråga
54	1	Flervalsfråga
55	2	Essä
56	2	Essä
57	1	Dra och släpp

Avsnitt 9

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Dokument
58	1	Flervalsfråga
59	1	Flervalsfråga
60	1	Flervalsfråga
61	1	Flervalsfråga

Vetenskaplig artikel

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
62	1	Flervalsfråga
63	2	Essä
64	1	Flervalsfråga
65	1	Flervalsfråga
66	1	Essä

i

Avsnitt 1

- 1 Gabriel 32 år kommer till kliniken för undersökning. Han har inte ont någonstans just nu, men tycker att det är irriterande att det fastnar mat mellan flera tänder. För några veckor sedan gjorde det väldigt ont från visdomstandens i höger underkäke
- I anamnesen framgår det att Gabriel snusar och att han har astma som han tar mediciner för (inhalationsspray dagligen).

Hur kan astma påverka den orala hälsan?

Välj ett alternativ:

- ☐ Personer med astma har ökad risk för uppkomst av rotresorptioner i det permanenta bettet
- ☐ Personer med astma har en ökad risk för parodontit i det permanenta bettet
- ☐ Personer med astma har en ökad risk för försenad sårhelingsprocess efter kirurgiska ingrepp
- ☐ Personer med astma har en ökad risk för karies i både det primära och permanenta ✓ .tett

Totalpoäng: 1

- 2 Du gör en klinisk undersökning på Gabriel och beslutar dig för att också ta några bitewingröntgenbilder.

Vilka radiologiska fynd ses vid de olika ytorna?

Markera rätt alternativ för respektive yta:

	Kariesfri	Initialkaries	Manifest karies	Sekundärkaries
16m	☐	☐	☐	☐ ✓
24d	☐ ✓	☐	☐	☐
47o	☐	☐	☐ ✓	☐
45d	☐	☐ ✓	☐	☐

Totalpoäng: 1

- 3 Eftersom Gabriel har haft besvär med sina visdomständer väljer du att också ta en panoramaröntgenbild.

Hur kan du använda panoramabilden för att besluta om terapi för tanden 48?

Välj ett alternativ:

- ☐ För att uppskatta visdomstandens längd och bredd
- ☐ För att lägesbestämma visdomstandens rötter
- ☒ För att bedöma visdomstandens lutning i mesio-distal riktning
- ☐ För att fastställa mandibularkanalens position i bucko-lingual riktning

Totalpoäng: 1

- 4 Vid granskning av panorambilden ser du något som gör att du vill ta fler intraorala bilder.

Vad är anledning till att ta ytterligare apikalbilder?

Välj ett alternativ:

- ☐ Misstänkt manifest karies i tand 31 och 41
- ☐ Misstänkt manifest karies i tanden 11
- ☐ Bendestruktion apikalt vid tanden 45
- ☐ Bendestruktion apikalt vid tanden 25

Totalpoäng: 1

5 Vilken rundad radioluscent struktur kan du förvänta dig att se i området strax inferiort om eller i höjd med underkäkens premolarerers apices?

Välj ett alternativ:

☐ Foramen linguale

☐ Fovea submandibularis

☐ Spina mentalis

☐ Foramen mentale

Totalpoäng: 1

6 Vilket påstående stämmer när det gäller kariesrisk för Gabriel?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Kariesrisken är hög eftersom det var länge sedan Gabriel var hos tandläkaren
- ☒ Kariesrisken är hög då Gabriel har fyllningar sedan tidigare och nya kariesangrepp ✓
- ☐ Kariesrisken är låg eftersom Gabriel har få nya kariesangrepp
- ☐ Kariesrisken är låg eftersom Gabriel nu har sökt tandläkare och får behandling

Totalpoäng: 1

- 7 Som tandläkare är det relativt vanligt att man observerar så kallade white spot lesions. Detta kan också kallas för kritkaries, då emaljen i området har ett vitt och mer opakt utseende.

Vad orsakar kritkaries kliniska bild?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ökad täthet i emaljens hårdvävnad
- ☐ Pålagring av plack på tandytan ändrar utseendet
- ☐ Demineralisering minskar emaljens translucens
- ☐ Tidig mineralisationsstörning i emaljen

Totalpoäng: 1

8 I kariesprocessen nämns ofta kritiskt pH som en viktig faktor.

Hur påverkar kritiskt pH tandens hårdvävnader?

Välj ett alternativ:

- ☐ Under kritiskt pH ökar remineraliseringen av emalj och dentin
- ☐ Kritiskt pH är högre efter inlagring av fluor i tandens hårdvävnad
- ☐ Emalj har högre kritiskt pH än dentin på grund av större andel mineral
- ☐ Över kritiskt pH är remineralisering snabbare än demineralisering

Totalpoäng: 1

- 9 Kariesprocessen är en komplex process som leder till att tandhårdvävnad demineraliseras. Stephankurvan kan bland annat användas vid patientundervisning för att få en ökad förståelse.

Vilket påstående om Stephankurvan är rätt?

Välj ett alternativ:

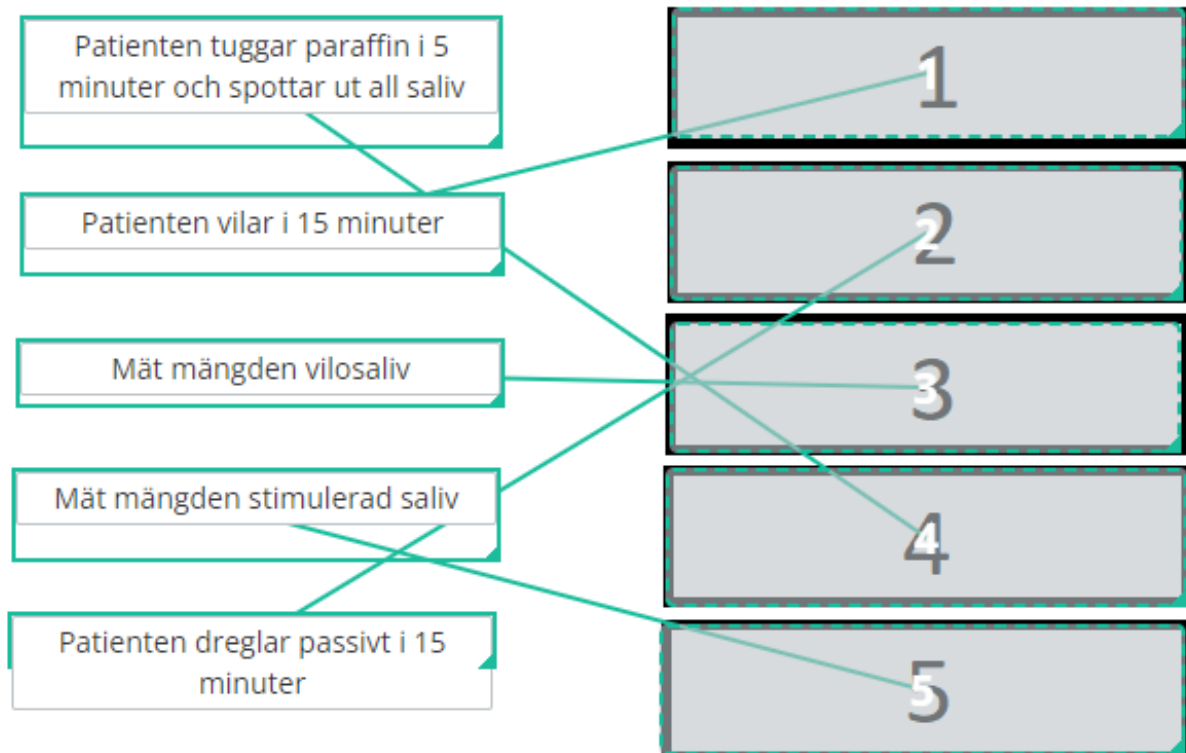
- ☐ Visar sockerclearance i munhålan över tid
- ☒ Visar pH i plack vid födointag över tid
- ☐ Visar pH i tuggstimulerad saliv över tid
- ☐ Visar salivens sekretionshastighet över tid

Totalpoäng: 1

10 Hur gör man när man utför ett salivprov?

Placera alternativen i ordning. Det första man gör i ruta 1 och det sista i ruta 5

Totalpoäng: 1

- 11** Om patienten bedöms ha risk för karies är det viktigt att utreda angrepps- och försvarsfaktorer. Salivflödesmätning ingår i utredningen.

Salivsekretionen hos din patient är 0,1 ml/min för ostimulerad saliv och 1,1 ml/min för stimulerad saliv.

Vad innebär de uppmätta salivmängderna?

Välj ett alternativ:

- ☒ Lågt ostimulerat, normalt stimulerat salivflöde
- ☐ Normalt ostimulerat, lågt stimulerat salivflöde
- ☐ Normalt ostimulerat och stimulerat salivflöde
- ☐ Lågt ostimulerat och stimulerat salivflöde

Totalpoäng: 1

12 Vid stimulering av salivflödet, vilken salivkörtel bidrar mest till den ökade salivvolymen?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Glandula sublingualis
- ☐ Glandula submandibularis
- ☐ Glandula submaxillaris
- ☐ Glandula parotis

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 2

- 13** Anastasia, 17 år, ringer till din mottagning då hon precis har ramlat med sin elsparkcykel och slagit ut sin tand 21 helt och hållet. Tanden är nedsmutsad. Hon kan vara på din klinik inom 20 minuter.

Vilket råd ger du till Anastasia angående förvaring av tanden på väg till kliniken?

Välj ett alternativ:

- ☐ Förvara tanden i rent och torrt papper
- ☐ Förvara tanden i sprit
- ☒ Förvara tanden i munnen
- ☐ Förvara tanden i ett rent papper fuktat i vatten

Totalpoäng: 1

- 14** Anastasia har nu kommit fram till kliniken tillsammans med sin pappa. Du börjar med att ta upp anamnes. I anamnesen framkommer det att Anastasia har ADHD och medicinerar med Concerta.

Du vill så snabbt som möjligt replantera Anastasias tand, men eftersom du är osäker på om Concerta kan ha några effekter på munhålan slår du upp läkemedlet i FASS (se bifogat).

Vilken vanlig biverkning har Concerta specifikt i munhålan enligt FASS?

Nämn en (1) biverkning. Om du nämner flera biverkningar räknas endast den första. Max 5 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Muntorrhet, bruxism

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

- 15** I FASS finns för övrigt mycket viktig information att hämta om olika läkemedel, till exempel; lämplig dosering, biverkningar och farmakodynamik. **Agonist** är ett farmakodynamiskt begrepp.

Vilken effekt har en agonist när den bundit till en receptor?

Välj ett alternativ:

- ☐ Inducerar ingen respons
- ☐ Inhiberar biologisk respons
- ☐ Inducerar biologisk respons

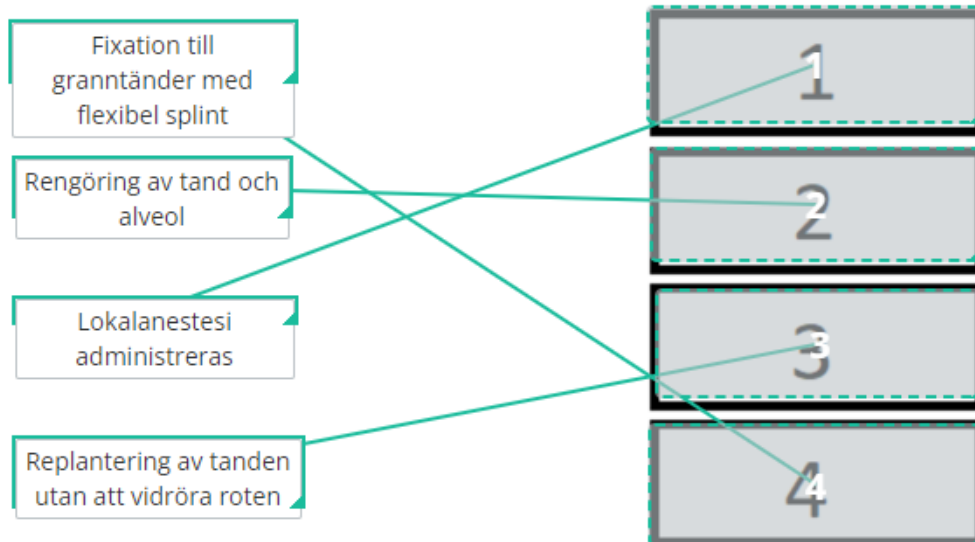

Totalpoäng: 1

16 Du har tagit röntgenbilder och gjort rent Anastasias mun och läppar från grus och smuts.

När du nu ska replantera tand 21, i vilken ordning gör du följande steg?

Dra och placera samtliga steg i rätt ordning med det första steget överst (1) och det sista nederst (4).

Totalpoäng: 1

- 17** Du informerar Anastasia och hennes pappa om skonkost (lätuggad mat) och klorhexidinsköljning samt bokar in ett återbesök för läkningskontroll.

Vad är lämplig åtgärd gällande antibiotika i det här fallet?

Välj ett alternativ:

- ☐ Antibiotika rekommenderas inte i det här fallet
- ☐ Ordinerar Amimox (amoxicillin) som engångsdos
- ☒ Ordinerar Penicillin V i 7 dagar
- ☐ Ordinerar Penicillin V i kombination med metronidazol i 7 dagar

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 3

- 18** Linnéa 8 år har kommit till kliniken för undersökning och du bedömer att det är viktigt att ta bitewingröntgenbilder på henne. Linnéas mamma undrar om det verkligen är nödvändigt då hon hört att det är farligt med röntgenstrålning, särskilt för barn.

Hur bör man tänka när det gäller att ta röntgenbilder på barn?

Välj ett alternativ:

- ☐ Så länge ett barn har primära tänder kvar behövs inga röntgenbilder
- ☐ Ett barns tänder måste röntgenundersökas innan barnet fyllt 10 år
- ☐ Om barnet har täta approximala kontakter och sjukdomsrisk finns indikation för röntgen ☒ n
- ☐ Om barnets permanenta molarer har erupterat ska man alltid ta två bitewingröntgenbilder

Totalpoäng: 1

19 Röntgenstrålarna påverkar kroppen på cellnivå och kan potentiellt skada DNA.

Vilken DNA-skada på grund av strålning är svårast för kroppen att själv reparera?

Välj ett alternativ:

- ☒ Dubbelsträngsbrott
- ☐ Enkelsträngsbrott
- ☐ Proteinbrott
- ☐ RNA-brott

Totalpoäng: 1

20 DNA finns inte bara i cellkärnan.

Vilken annan cellorganell innehåller alltid DNA?

Välj ett alternativ:

- ☐ Golgiapparaten
- ☐ Endoplasmatiska nätverket
- ☐ Lysosomen
- ☐ Mitokondrien

Totalpoäng: 1

21 Vid undersökningen ser du att Linnéa har frontal invertering med tvångsförning.

Vad innebär frontal invertering med tvångsförning?

Välj ett alternativ:

- ☐ Alla primära tänder har exfolierat tidigt och utrymmet för de permanenta tänderna är trångt och orsakar fel bitning
- ☐ Tänderna i överkäksfronten biter innanför underkäksfronten eftersom underkäken är framåt
- ☐ De permanenta tänderna biter med incisala skären mot varandra och orsakar tandslitage
- ☐ De primära tänderna har inte lossnat innan de permanenta tänderna erupterar och ger en felaktig ocklusion

Totalpoäng: 1

- 22** Du berättar för Linnéa och hennes mamma om bettdiagnosen frontal invertering med tvångsförning

Vilken information är mest lämplig att ge en patient med diagnosen frontal invertering med tvångsförning?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att den här typen av bettfel alltid korrigerar sig självt när tillväxtspurten har kommit igång
- ☐ Att det är lämpligt att åtgärda detta bettfel i puberteten eftersom bentillväxten då är bra
- ☐ Att det är lämpligt att åtgärda detta bettfel snart för att undvika att käktillväxten hämmas s
- ☐ Att den här typen av bettfel inte behöver åtgärdas eftersom de inte påverkar funktionen

Totalpoäng: 1

23 Du tar några bitewingröntgenbilder på Linnéa och granskar dem.

Vilka radiologiska fynd ses på respektive tandyta?

Markera rätt alternativ för respektive yta:

	Initialkaries	Manifest karies	Sekundärkaries	Kariesfri
64d	☐	☐ ✓	☐	☐
55o	☐	☐	☐ ✓	☐
75m	☐	☐ ✓	☐	☐
36m	☐	☐	☐	☐ ✓

Totalpoäng: 1

- 24** Eftersom Linnéa har några kariesangrepp behöver hon och hennes mamma några råd om hur de ska ta hand om Linnéas tänder.

Vilket råd är mest lämpligt att ge till dem?

Välj ett alternativ:

- ☐ Rekommendera fluoridtuggummi minst fyra gånger per dag direkt efter måltid
- ☐ Betona vikten av att använda tandtråd varje dag, både morgon och kväll
- ☐ Berätta att det är viktigt med goda kostvanor som att inte småäta mellan måltider
- ☐ Berätta att hon ska använda högfluoridtandkräm vid borstning minst tre gånger per dag

Totalpoäng: 1

- 25** Linneas tvillingbror Thomas, 8 år, kommer till din klinik för undersökning. Han har normalt tandframbrutt för åldern. Vid undersökningen ser du att Thomas har god munhygien och det finns inga kariesangrepp.

Thomas har sedan tidigare fått diagnosen neutralbett med tvångsfört korsbett på höger sida.

Vilket behandlingsalternativ är mest lämpligt för tvångsfört korsbett?

Välj ett alternativ:

- ☐ Avvakta exfoliering av alla primära tänder innan fast tandställning
- ☒ Göra en Quad Helix och utvärdera resultatet efter sex månader
- ☐ Avvakta den fortsatta bettutvecklingen och kontroll om två år
- ☐ Göra en klammerplåt med påbitningsvall och utvärdera efter sex månader

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 4

26 Roy 58 år kommer på en undersökning hos dig. Han är fullt frisk och har inga subjektiva besvär.

Vad ser du i Roys mun?

Välj ett alternativ:

- ☐ Gingivit
- ☐ Snuslesion
- ☐ Lichen planus
- ☐ Exostos

Totalpoäng: 1

- 27** Du gör en klinisk undersökning på Roy. Du upptäcker då en tandköttsficka som får dig att misstänka att Roy har en rotfraktur eller spricka på tand 24.

Vad är vanligaste kännetecknet för en tandköttsficka som är orsakad av en spricka, på en i övrigt parodontalt frisk patient?

Välj ett alternativ:

- ☐ En fördjupad tandköttsficka buckalt om den spruckna tanden
- ☐ Ett fickdjup på minst 12mm vid sprickan
- ☐ Kraftig ilning vid ficksondering vid sprickan
- ☐ En fördjupad tandköttsficka lokaliserad vid sprickan

Totalpoäng: 1

- 28** Vid undersökningen av Roy 58 år tar du också olika röntgenbilder på hans tänder, bland annat dessa bitewingbilder.

När du granskar bilderna ser du några radiologiska fynd som visar på dålig kvalitet på tidigare utförd tandvård.

Bedöm de befintliga restorationerna

Markera rätt alternativ för respektive tandyta:

	Optimalt	Underskott	Överskott
24d	☐	☐	☐ ✓
26m	☐	☐	☐ ✓
36d	☐	☐ ✓	☐
15m	☐ ✓	☐	☐

Totalpoäng: 1

29 Roy har flera olika typer av konstruktioner och material i sin mun.

Vilken typ av brokonstruktion har Roy i kvadrant två?

Välj ett alternativ:

- ☒ Bro i metallbundet porslin
- ☐ Emaljretinerad bro
- ☐ Zirkoniabro
- ☐ Guldakrylbro

Totalpoäng: 1

- 30** Du konstaterar en rotfraktur på tand 24. Du bedömer att både tand 23 och tand 26 är lämpliga som brostöd. Du tar ett puttyavtryck som kan användas till en temporär bro och extraherar därefter tand 24 på grund av rotfrakturen.

Varför kan det vara lämpligt med tandstödd protetik i det här fallet, och inte implantatstödd? Nämn en (1) anledning. Om du nämner flera anledningar räknas endast den första. Max 20 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: 26 är redan preparerad, befintlig krona har dålig kvalitet.

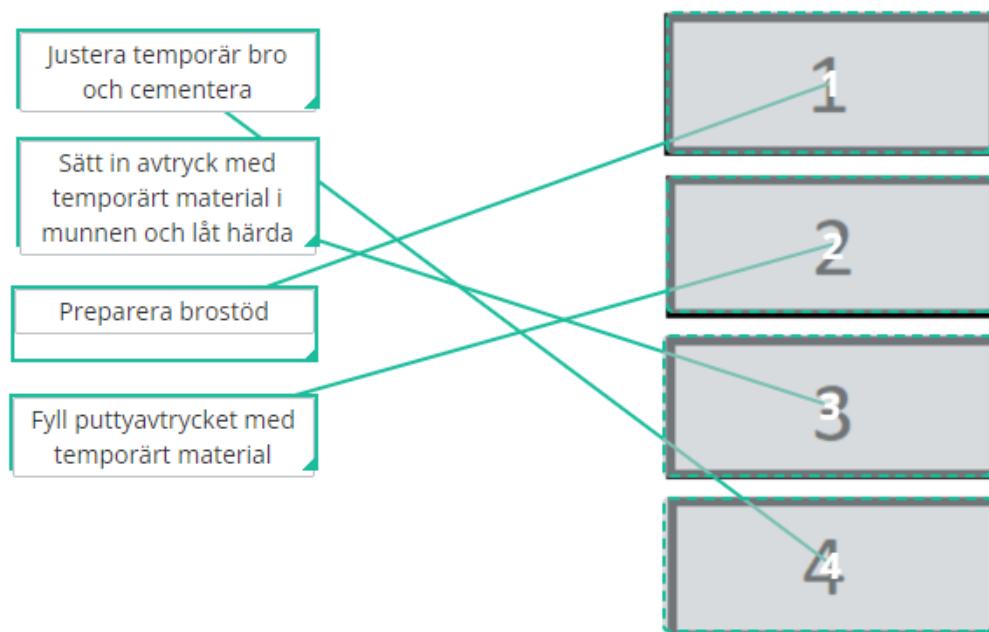
Ord: 0/20

Totalpoäng: 1

- 31** Du och Roy kommer överens om att han ska få en zirkoniabro i andra kvadranten. Under läkningstiden efter extraktionen behöver Roy en temporär ersättning. Du använder dig av det puttyavtryck du tog innan extraktionen.

Hur gör man en klinikframställd provisorisk bro i det här fallet?

Dra och placera samtliga steg i rätt ordning med det första steget överst (1) och det sista nederst (4).

Totalpoäng: 1

- 32** Läkning har nu skett efter extraktion av tand 24 och det är dags att beställa zirkoniabron från tandteknikern. Roy är angelägen om att bron ska se naturlig ut.

Vad är viktigt att tänka på vid färgtagning inför en protetisk konstruktion?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att tänderna är färdigpreparerade
- ☐ Att det finns tillräckligt med dagsljus
- ☐ Att kliniklampan är på maxstyrka
- ☐ Att tänderna är torrlagda

Totalpoäng: 1

- 33** Roy undrar över hur starkt materialet i bron är.
Materialdefekter kan vara en orsak till att protetiska konstruktioner går sönder.

På vilket sätt påverkas materialegenskaperna av defekter eller sprickor i ett material?

Välj ett alternativ:

- ☐ Påverkar hållfastheten hos en metall mer än hos en keram
- ☐ Minskar materialets elasticitetsmodul
- ☐ Leder till utveckling av spänningskoncentration
- ☐ Påverkar kompressionsstyrka mer än draghållfasthet

Totalpoäng: 1

- 34** Zirkoniabron har kommit från tandteknikern och passar bra. Efter provning har du rengjort bron med rengöringspasta.

Vad bör du använda för att rengöra preparationerna innan permanent cementering av din protetiska konstruktion på Roy?

Välj ett alternativ:

- ☐ Etanol
- ☐ Fosforsyra
- ☐ Väteperoxid
- ☐ Pimpsten

Totalpoäng: 1

- 35** Du ska cementera zirkoniabron. Preparationen är supragingival och du har lyckats få till en bra torrläggning.

Vilket typ av cement är mest lämpligt att använda för cementering av en zirkoniabro i detta fall?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ljushärdande resincement med 10-MDP
- ☐ Konventionellt fosfatcement
- ☐ Konventionellt glasjonomercement
- ☐ Dualhärdande resincement med 10-MDP

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 5

36 Johanna kommer till dig för en basundersökning. Hon är 10 år och har Downs syndrom.

Vilken kromosomförändring ger Downs syndrom?

Välj ett alternativ:

- ☐ Avsaknad av en kromosom 13
- ☒ En extra kromosom 21
- ☐ Dubbel uppsättning av kromosom 18
- ☐ Könskromosomuppsättning XXY

Totalpoäng: 1

37 Du undersöker nu Johannas mun.

Med tanke på att hon har Downs syndrom, vad är troligt att du ser?

Välj ett alternativ:

- ☐ Avsaknad av spottkörtlar
- ☐ Utstickande och fissurerad tunga
- ☐ Stora tänder och extra tandanlag
- ☐ Omfattande kariesskador

Totalpoäng: 1

- 38** När du undersöker Johanna diagnosticerar du parodontit, vilket är relativt vanligt hos barn med Downs syndrom.

Utöver stöd för att förbättra munhygien, hur behandlas parodontit hos barn och unga i första hand?

Välj ett alternativ:

- ☒ Mekanisk infektionsbehandling
- ☐ Systemisk antibiotikabehandling
- ☐ Avvakta exfoliering av primära tänder
- ☐ Munsköljning med antiseptisk lösning

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 6

- 39** När Berit, 70 år, kommer för röntgenkontroll av en brokonstruktion i kvadrant 1 ser du en apikal radioluscent vid tand 13. Berit har inga symtom och det finns inga kliniska tecken på infektion. Tanden svarar ej sensibelt vid sensibilitetstest med el och kyla i kronskarven.

Vilka diagnoser ställer du?

Välj ett alternativ:

- ☐ Pulpa: Nekrotisk pulpa
Ben: Symtomatisk apikal parodontit
- ☐ Pulpa: Nekrotisk pulpa
Ben: Asymtomatisk apikal parodontit
- ☐ Pulpa: Asymtomatisk pulpit
Ben: Asymtomatisk apikal parodontit
- ☐ Pulpa: Symtomatisk Pulpit
Ben: Symtomatisk apikal parodontit

Totalpoäng: 1

40 Du bestämmer dig för att nekrosbehandla tand 13.

Vid en nekrosbehandling, när är det lämpligt att sätta kofferdam och byta till ett aseptiskt arbetssätt?

Välj ett alternativ:

- ☐ När du har identifierat vilken tand du ska behandla
- ☒ När du har identifierat samtliga kanalmyrningar
- ☐ När du har tagit indikatorröntgen
- ☐ När du ska börja spola i kanalerna

Totalpoäng: 1

41 Var i en obehandlad nekrotisk tand med apikal parodontit finns det mest bakterier?**Välj ett alternativ:**

- ☒ I rotkanalen/rotkanalerna
- ☐ I den apikala destruktionsen
- ☐ I lateralkanalerna
- ☐ I biofilmen på utsidan av rotspetsen

Totalpoäng: 1

- 42 Berits tand behandlas endodontiskt vid två behandlingstillfällen med en månad mellan besöken.

Vad är mest lämpligt som inlägg i rotkanalen mellan behandlingar?

Nämn **ett** inlägg. Om du nämner flera inlägg räknas endast det första. Max 2 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: CaOH₂, kalciumhydroxid
(alternativt varumärke Calasept)

Ord: 0/2

Totalpoäng: 1

43 På Berits röntgenbild fanns det en apikal radioluscent vid tand 13.

Vilka celler är det som resorberar benet vid en apikal parodontit?

Välj ett alternativ:

- ☐ T-lymfocyter
- ☐ Makrofager
- ☐ Osteoklaster
- ☐ Osteoblaster

Totalpoäng: 1

- 44** Berit ska få en krona på tand 36. Berit har inga symtom från tanden och inga kliniska tecken på infektion. Röntgenbilden visar inte på någon radioluscent apikalt.

Bör man revidera rotfyllningen inför kronterapi?

Välj det alternativ som stämmer bäst

- ☒ Ja. Rotfyllningens kvalitet är bristfällig.
- ☐ Nej. Rotfyllningen har acceptabel kvalitet.
- ☐ Ja. Alla rotfyllningar ska revideras inför kronterapi.
- ☐ Nej. Den koronala fyllningen är tät.

Totalpoäng: 1

45 Vilka bakterier förknippas vanligen med kvarstående infektioner i tidigare rotfyllda tänder?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Lactobacillus
- ☐ Enterococcus
- ☐ Streptococcus
- ☐ Staphylococcus

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 7

46 Louisa har varit din patient sedan hon var liten. Hon är 25 år, har en pojkvän men inga barn.

Nu är hon hos dig på ett akutbesök då en tand gick sönder när hon bet på något hårt.

När du ska ta på henne röntgenkragen noterar du att hon har blåmärken på båda sidor av halsen. Du frågar vad som har hänt. Louisa blir först tyst. Sedan börjar hon gråta och berättar att hennes pojkvän blivit arg och slagit henne.

Vad bör du som tandläkare göra nu?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kontakta polisen och anmäl pojkvännen
- ☐ Följa med Louisa till Socialtjänsten
- ☐ Informera Louisa att hon kan kontakta en kvinnojour
- ☐ Anmäla skadan till Louisas försäkringsbolag

Totalpoäng: 1

- 47** Louisas tand 26 visar sig ha fått en längsfraktur och tanden behöver därför extraheras. När du efter extraktionen inspekterar alveolen misstänker du att det kan ha uppstått en liten sinuskommunikation (oroantral kommunikation). Valsalvas prov ger med viss tveksamhet ett positivt svar.

Du sätter en kryssutur, informerar Louisa om vad som skett och bokar in henne för en läkningskontroll.

Vad bör Louisa undvika de kommande veckorna?

Välj ett alternativ:

- ☐ Hon bör undvika att ta nässpray
- ☐ Hon bör undvika att tugga tuggummi
- ☐ Hon bör undvika att snyta sig
- ☐ Hon bör undvika att dricka varm dryck

Totalpoäng: 1

48 I Louisas fall var Valsalvas prov inte tydligt positivt.

Om Valsalvas prov är positivt efter extraktion av en överkäksmolar ska man utföra en så kallad Rhermannplastik.

Vad innebär Rhermannplastik?

Välj ett alternativ:

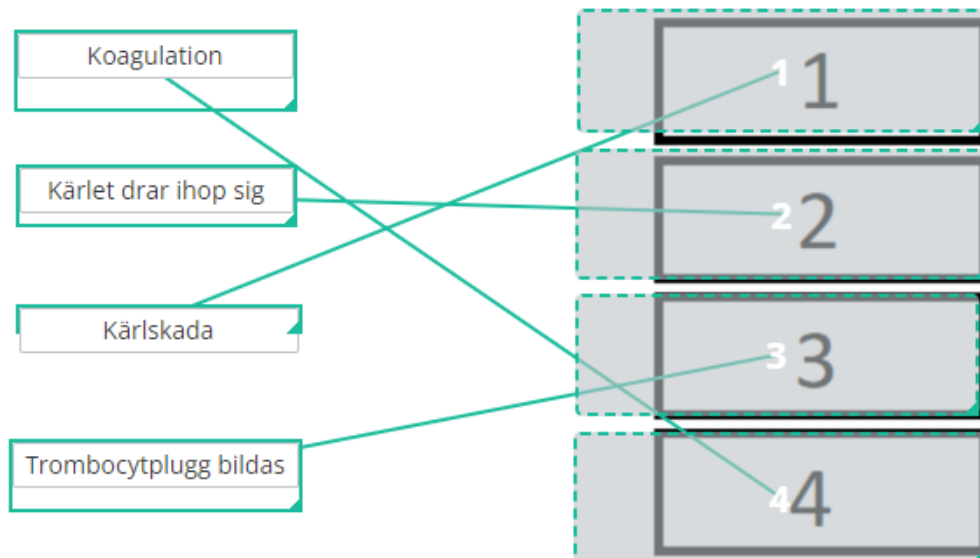
- ☒ En buckal lambå fälls upp, sträcks ut och sutureras över alveolen ✓
- ☐ Benersättningsmaterial injiceras vid bihålans nedre begränsning
- ☐ Ett membran sutureras fast över öppningen mellan alveol och bihåla
- ☐ Ben tas från mandibeln, placeras i alveolen och alveolen sutureras därefter

Totalpoäng: 1

49 Efter en extraktion är det viktigt att blodet koagulerar så att det slutar blöda.

I vilken ordning sker följande steg i hemostasen?

Dra och placera samtliga steg i rätt ordning med det första steget överst (1) och det sista nederst (4).

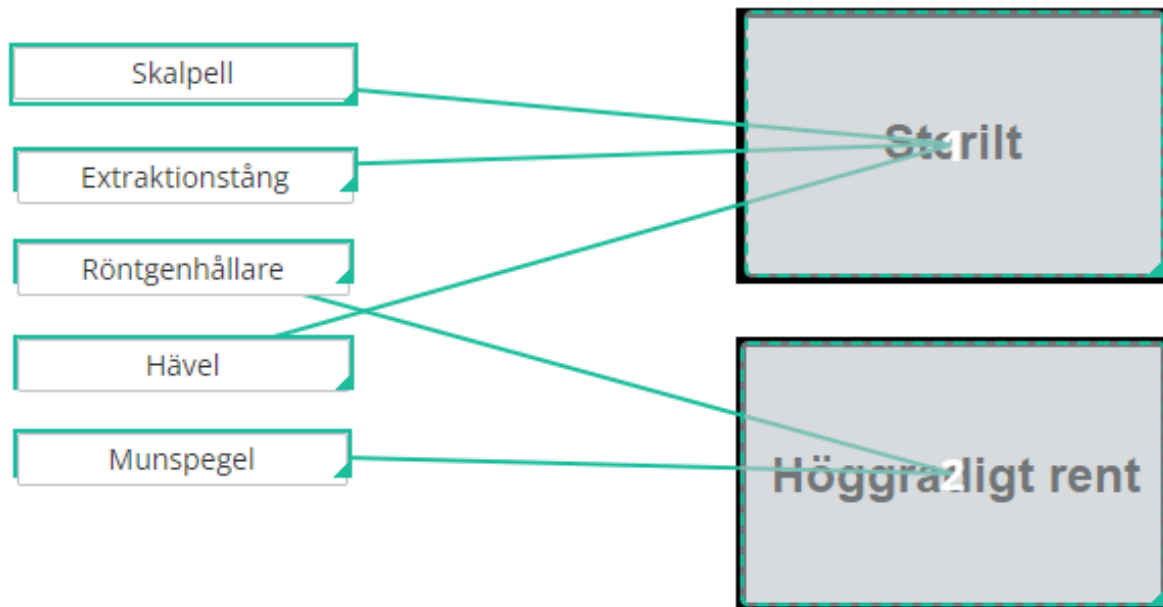
Totalpoäng: 1

50 När du ska extrahera en tand i överkäken behöver du planera för vilka instrument du behöver.

Instrumenten måste skötas på ett korrekt sätt för att inte orsaka smittspridning.

Vilken grad av renhet måste följande instrument ha vid en extraktion (ej operation)?

Dra alternativen till rätt ruta:

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 8

- 51** Christer 64 år kommer till kliniken för en undersökning. Han har tappat en fyllning. Han har skjutit upp besöket men använt Cavit W, som temporär fyllning under tiden. Christer har sällan haft problem med sina tänder, har rest mycket och alltid gjort undersökning när han varit hemma i Sverige.

Christer uppger att han har Hepatit C. Han borstar tänderna dagligen med fluortandkräm, använt approximala hjälpmedel då och då.

Christer har en Hepatit C-infektion

Vilket påståenden om Hepatit C-infektioner är korrekt?

Välj ett alternativ:

- ☐ En infektion med Hepatit C kan vara vilande och är då inte smittsam
- ☐ Hepatit C-infektion ger i många fall inga sjukdomssymtom
- ☐ Det finns preventivt vaccin mot hepatit C-infektion
- ☐ Hepatit C-infektion är i dagsläget inte behandlingsbar

Totalpoäng: 1

52 Vad behöver du tänka på vid eventuell framtida behandling av Christer, som har en känd hepatitinfektion?

Välj ett alternativ:

- ☐ Christer ska behandlas sist på dagen för att undvika smittöverföring
- ☒ Basala hygienrutiner är tillräckligt vid behandling av Christer
- ☐ Kontaminerade instrument steriliseras direkt efter behandling av Christer
- ☐ För invasiva behandlingar bör Christer remitteras till medicinsk tandvård

Totalpoäng: 1

53 Du påbörjar din kliniska undersökning och ska nu mäta fickdjup på Christer.

Vilken ficksond är bäst lämpad att mäta fickdjup?

Välj ett alternativ:

☐ B

☐ A

☐ C

☐ D

Totalpoäng: 1

- 54** Du genomför en klinisk undersökning, Christer har fler fördjupade fickor och du beslutar dig för att ta röntgenbilder.

Vilket stadie och efterföljande information om Christers parodontala status stämmer bäst?

Välj ett alternativ:

- ☐ Stadie II - Christer har ingen tandförlust orsakad av parodontit
- ☐ Stadie IV - Christer har tandmobilitet grad 1 på en eller flera tänder
- ☐ Stadie III - Christer har en benförlust generellt som överstiger koronala tredjedelen ✔ ot
- ☐ Stadie IV - Christer har generellt fickdjup på mer än 5 mm med blödning

Totalpoäng: 1

- 55 Vilken grad av progressionshastighet och förväntad utveckling av sjukdomen har Christer?** Beskriv vilken grad du bedömer att Christer har och motivera ditt beslut utifrån hans status. Skriver du flera svar bedöms endast det första i ordningen. Max 15 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Christer har grad C, benförlust / åldersscore ligger över 1.

Ord: 0/15

Totalpoäng: 2

- 56** Du har nu genomfört din undersökning och ska skriva en lämplig parodontal terapiplan för Christer.

Beskriv kortfattat vad som bör ingå i den parodontala terapiplanen för Christer.

Max 50 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning:

- Primäreextraktioner 17, 37.
- Information / Instruktion egenvård
- Mekanisk infektionsbehandling
- Parodontal omvärdering
- Vid behov: Information / Instruktion, MIB, parodontalkirurgi kvarstående fördjupade fickor
- Läkningsskontroll / slutkontroll
- Recidivprofylax var 4-6 månad
- Årskontroller

Ord: 0/50

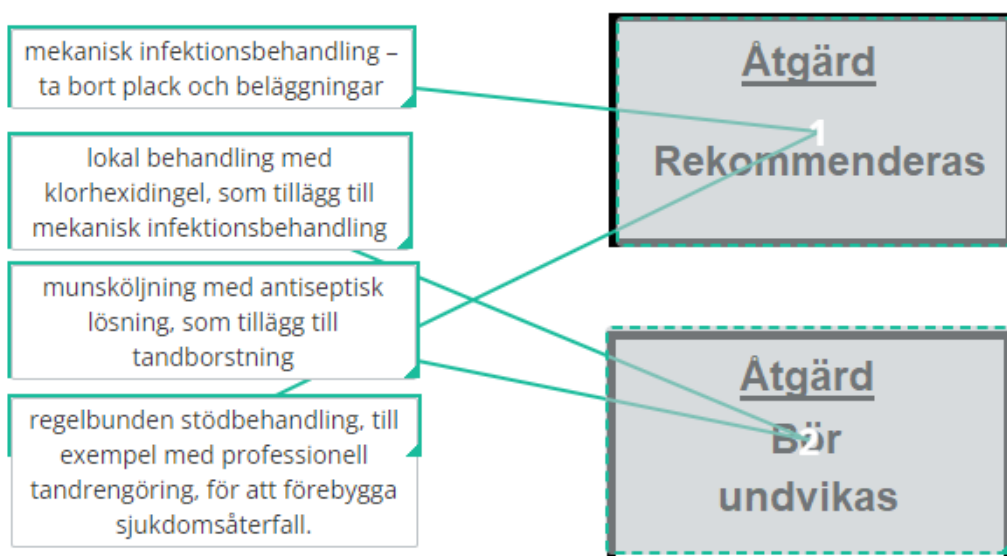
Totalpoäng: 2

- 57** Du planerar nu dina åtgärder i din behandlingsplan. Till hjälp för stöd och styrning av vilka åtgärder som ska utföras i Sverige finns de nationella riktlinjerna för tandvård.

I de nationella riktlinjerna för tandvård ger Socialstyrelsen bland annat rekommendationer för behandling av parodontit.

Vilka åtgärder rekommenderas och vilka åtgärder bör undvikas för behandling av parodontit, enligt de nationella riktlinjerna för tandvård

Dra åtgärderna till korrekt ruta.

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 9

58 Lukas är 7 år och har flera MIH-skadade tänder (MIH=Molar-incisor hypomineralisation).

Vad är skillnaden i struktur för dessa tänder jämfört med intakta tänder?

Välj ett alternativ:

- ☐ Dentinet har färre tubuli
- ☐ Emaljen är mer porös
- ☐ Kronpulpan är rikare innerverad
- ☐ Rotcementet är mer kompakt

Totalpoäng: 1

- 59** Lukas mamma undrar om det går att göra något åt tand 26 då Lukas tycker att den är ilar så mycket när de borstar tänderna. Du föreslår en kompositfyllning. Det kan vara svårt att få till en tät och hållbar fyllning på en MIH-skadad tand.

Hur bör preparationen på en MIH-skadad tand helst utformas för att fyllningen ska bli lyckad?

Välj ett alternativ:

- ☒ Med begränsning i frisk emalj
- ☐ Med tydliga underskär
- ☐ Med stor konvergensvinkel
- ☐ Med kantskärning

Totalpoäng: 1

60 MIH-skadade tänder ilar ofta kraftigt vid blästring och är svårbedövade.

I Lukas fall är tandskadorna inte så omfattande och då kan noggrann munhygien vara tillräckligt för att dessa tänder ska ha god prognos.

Hur kan man bäst minska framtida risken för framtida besvär med en gravt MIH-skadad permanent första molar för ett barn i 7-års åldern?

Välj ett alternativ:

- ☐ Behandla tanden med fluorlack vid upprepade tillfällen
- ☐ Nekrosbehandla tanden och förse den med en temporär krona
- ☐ Använda pimpsten och saltsyra för att behandla tanden med mikroabrasion
- ☐ Extrahera tanden innan den andra permanenta molaren erupterar ✓

Totalpoäng: 1

- 61** Ett år har gått och Lukas har hunnit bli 8 år. Han har tappat några mjölkänder och fått flera nya permanenta tänder. När Lukas nu är hos dig på undersökning kontrollerar du hans bettutveckling.

Vad ser du i panoramaröntgenbilden när det gäller Lukas tänder i frontområdet, andra kvadranten?

Välj ett alternativ:

- ☐ Anlag för tand 23 saknas
- ☐ Tand 23 är erupterad
- ☐ Tand 22 är erupterad
- ☐ Anlag för tand 22 saknas

Totalpoäng: 1

i Vetenskaplig artikel

Följande frågor baseras på den vetenskapliga artikel du fått tillsänd i förväg. Artikeln finns också tillgänglig på sidor med frågor kring artikelns innehåll.

Bulthuis et al. Caries progression after haematopoietic stem cell transplantation and the role of hyposalivation. Caries Res 2022; 56:187-196

- 62** I den här studien har man följt patienter som behandlats med benmärgstransplantation på grund av hematologisk sjukdom. Innan transplantationen genomförs en konditioneringsbehandling.

Vilket syfte har den konditionerande behandlingen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att stimulera patientens immunförsvar
- ☐ Att stärka patientens näringstillstånd
- ☐ Att säkerställa benmärgens aktivitet
- ☐ Att trycka ner patientens immunförsvar

Totalpoäng: 1

63 Benmärgstransplantation kan genomföras som en autolog eller som en allogen transplantation.

Beskriv skillnaden mellan en autolog och en allogen transplantation

Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Max 20 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning:
Autolog: Stamceller från patienten
Allogen: Stamceller från en donator

Ord: 0/20

Totalpoäng: 2

64 Vilken var den vanligaste orsaken till bortfall i studien?**Välj ett alternativ:**

- ☒ Dödsfall
- ☐ Tandlöshet
- ☐ HSCT ej genomförd
- ☐ Avbrutit deltagande

Totalpoäng: 1

65 Vilken studiedesign har man använt i studien?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Prospektiv och tvärsnitt
- ☒ Prospektiv och observationell
- ☐ Longitudinell och randomiserad
- ☐ Retrospektiv och observationell

Totalpoäng: 1

- 66** Studien visade att det fanns en indikator som hade ett statistiskt signifikant samband med kariesprogression.

Vilken var denna indikator?

Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar som efterfrågats. Max 15 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\int_x$ | | | | Ω | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Nedsatt stimulerad salivsekretion
3 månader efter transplantationen/konditioneringen

Ord: 0/15

Totalpoäng: 1

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
i		Dokument
1	1	Flervalsfråga
2	1	Essä
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga
6	1	Flervalsfråga
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
i		Dokument
9	1	Flervalsfråga
10	1	Dra och släpp
11	1	Flervalsfråga
12	1	Dra och släpp
13	1	Flervalsfråga
14	1	Essä
i		Dokument
15	1	Flervalsfråga
16	1	Flervalsfråga
17	1	Flervalsfråga

i	Dokument	
	18	1 Flervalsfråga
	19	1 Essä
	20	1 Flervalsfråga
	21	1 Essä
	22	1 Dra och släpp
	23	1 Essä
	24	1 Essä
	25	1 Flervalsfråga
i	26	1 Flervalsfråga
	Dokument	
i	27	1 Flervalsfråga
	Dokument	
	28	1 Flervalsfråga
	29	1 Flervalsfråga
	30	1 Flervalsfråga
	31	1 Flervalsfråga
	32	1 Flervalsfråga
	33	1 Essä
	34	1 Flervalsfråga
i	35	1 Flervalsfråga

i

Del 2

Information:

I denna del av provet kan du **inte gå fram och tillbaka mellan frågor**, som i del 1. Du kan endast gå framåt, så glöm inte att besvara frågan innan du går vidare

Max poäng på denna del: 35 poäng

Antal uppgifter: 35

Frågans nummer står överst på varje sida.

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

i

Vilma, 9 år

1 1/35

Vilma, 9 år, kommer till kliniken på undersökning. Hon kommer tillsammans med sin pappa. De kommer in i rummet men Vilma vill inte sätta sig i stolen för att bli undersökt.

Hur hanterar du situationen?

Välj ett alternativ:

- ☒ Pratar med pappan och försöker samtidigt att få med Vilma i samtalet för att lugna h e
- ☐ Ber pappan hålla Vilma i knät och undersöker mun och tänder medan Vilma skriker
- ☐ Säger till pappan att det inte går att undersöka Vilma idag utan de får boka en ny tid
- ☐ Överlåter till din tandsköterska att övertala Vilma att gapa så att hen kan titta på tänderna

Totalpoäng: 1

2 2/35

När du pratat med Vilma och hennes pappa en stund och förklarat varför du behöver titta i munnen får du kontakt med Vilma. Hon går med på att du tittar i munnen när hon gapar. Du får också lysa med lampan.

Du ser då att tand 16 och tand 26 är ofullständigt erupterade.

Nämn en vanlig orsak till att permanenta 6:or i överkäken hos barn inte erupterar i förväntad ålder? Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar som efterfrågats. Max 2 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | Ω | Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning:
Ektopisk eruption. Trångställning, platsbrist.

Ord: 0/2

Totalpoäng: 1

3 3/35

Ektopisk eruption är en relativt vanlig orsak till att de permanenta 6:orna i överkäken inte erupterar som förväntat.

Vilma blir mer bekväm vid undersökningen, även om hon tycker att det är lite obehagligt. Du får möjlighet att göra en mer omfattande undersökning av området i regio 16 och 26.

Vilken undersökningsåtgärd är mest lämplig att nu utföra på Vilma för att bekräfta din tentativa diagnos?

Välj ett alternativ:

☐ Sensibilitetstest

☐ CBCT-röntgen

☐ Fistulografi

☐ Intraoral röntgen

Totalpoäng: 1

4 4/35

Du vill helst ta intraorala röntgenbilder, till exempel bitewingbilder. Vilma vägrar helt att låta dig placera sensorn i munnen på henne.

När du föreslår att ni ska ta en panoramaröntgenbild istället frågar pappan om det är skillnad i stråldos mellan intraorala röntgenbilder och panoramaröntgenbild.

Vad är mest lämpligt att svara på Vilmas pappas fråga?

Välj ett alternativ:

- ☐ Stråldosen är jämförbar med en intraoral röntgenbild
- ☐ Stråldosen motsvarar cirka hundra intraorala röntgenbilder
- ☒ Stråldosen motsvarar några stycken intraorala röntgenbilder
- ☐ Strålningen är mindre än för en intraoral röntgenbild

Totalpoäng: 1

5 5/35

Pappan känner sig lugnad av ditt svar. Ni kommer överens om att försöka ta en panoramabild och Vilma går efter en stund med på att ta en bild.

Om din tentativa diagnos ektopisk eruption tand 16 och tand 26 stämmer, vad kommer du då att se i panoramaröntgenbilden?

Välj ett alternativ:

- ☐ 16 och 26 rotutveckling har avslutats för tidigt
- ☐ 16 och 26 är kraftigt karierade
- ☐ 16 och 26 är ankylotiska
- ☐ 16 och 26 har låsts fast av 55 och 65

Totalpoäng: 1

6 6/35

Du ser att din tentativa diagnos ektopisk eruption stämde. Tand 16 och 26 har låsts fast av tand 55 och 65. Eftersom du har tagit en panoramabild vill du också kontrollera vilka permanenta tänder och anlag Vilma har.

Vilka permanenta tänder och tandanlag har Vilma?**Välj ett alternativ:**

- ☒ Hon har samtliga permanenta tänder och anlag utom visdomständerna
- ☐ Hon saknar anlag för alla första molarer men annars finns samtliga permanenta tänder
- ☐ Hon saknar anlag för 12 och 22 men annars finns samtliga permanenta tänder och anlag
- ☐ Hon har samtliga permanenta tänder och anlag samt två extra anlag

Totalpoäng: 1

7 7/35

Vilma har samtliga permanenta tänder och tandanlag förutom visdomständerna. När du granskar panoramabilden ser du ytterligare radiologiska fynd.

Vilket radiologiskt fynd ses i panoramabilden?

Välj ett alternativ:

- ☐ 36 har en ofullständig rotfyllning
- ☐ 65 har manifest karies distalt
- ☐ 46 har ofullständig rotutveckling
- ☐ 16 har apikal parodontit

Totalpoäng: 1

8 8/35

Du visar Vilma och hennes pappa panoramaröntgenbilden och förklarar att tand 16 och 26 har ektopisk eruption och vad det betyder. De undrar vad som behöver göras.

Vad är mest lämpligt att göra i Vilmas fall?

Välj ett alternativ:

- ☐ Extrahera tand 55 och 65
- ☐ Laga tand 55 och 65
- ☐ Kirurgiskt frilägga tand 16 och 26
- ☐ Avvakta exfoliation av tand 55 och 65

Totalpoäng: 1

i

Vilma åter efter 6 månader

Du informerar Vilma och hennes pappa om att du rekommenderar att avvakta tills Vilma blir äldre och att besvär från tänderna 55 och 65 är ovanligt vid ektopisk eruption av tänderna 16 och 26. Du instruerar också hur de bäst kan hålla rent i dessa områden.

6 månader senare kommer Vilma och hennes pappa tillbaka

9 9/35

Vilma och hennes pappa söker din klinik akut. Du ser att tanden 16 och 26 ännu inte har erupterat. Vilma berättar att hon har ont och pekar på tand 55. Trots att de borstar noga fastnar det ofta mat, blir svullet i tandköttet och blöder.

Vilken behandling är nu mest lämplig?

Välj ett alternativ:

- ☒ Extraktion av tand 55
- ☐ Separationsligaturer mesialt om tand 55
- ☐ Kirurgisk friläggning av tand 16
- ☐ Quad helix för att distalföra tand 16

Totalpoäng: 1

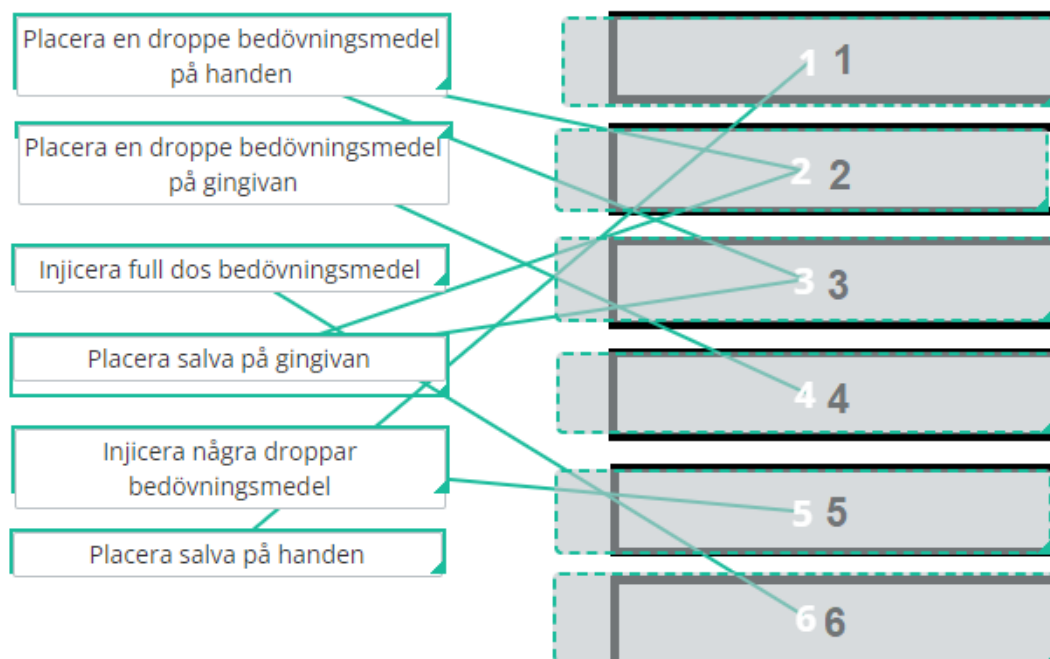
10 10/35

Vilma och hennes pappa är båda införstådda med att tanden 55 behöver tas bort för att Vilma ska slippa sina besvär och tand 16 ska kunna eruptera. Vilma har negativa erfarenheter från sjukvården då hon blev väldigt skrämmd när hon var med om en cykelolycka och behövde sy både hakan och knät.

Du pratar en lång stund med Vilma och får fram att det hon är mest rädd för är sprutor.

Hur genomför du en inskolning?

Dra och placera samtliga steg i rätt ordning med det första steget överst (1) och det sista nederst (4).

Totalpoäng: 1

11 11/35

Vilma har väldigt ont från tand 55. Du har använt tell-show-do-metoden för att förbereda henne inför behandlingen. Trots försök till invänjning så koopererar inte Vilma.

Vad är mest lämpligt att göra nu?

Välj ett alternativ:

- ☐ Be pappan hjälpa till att hålla i Vilma
- ☐ Överväga att ge Vilma sedering
- ☐ Slipa tand 55 ur ocklusion
- ☐ Invänta spontan exfoliering av tand 55

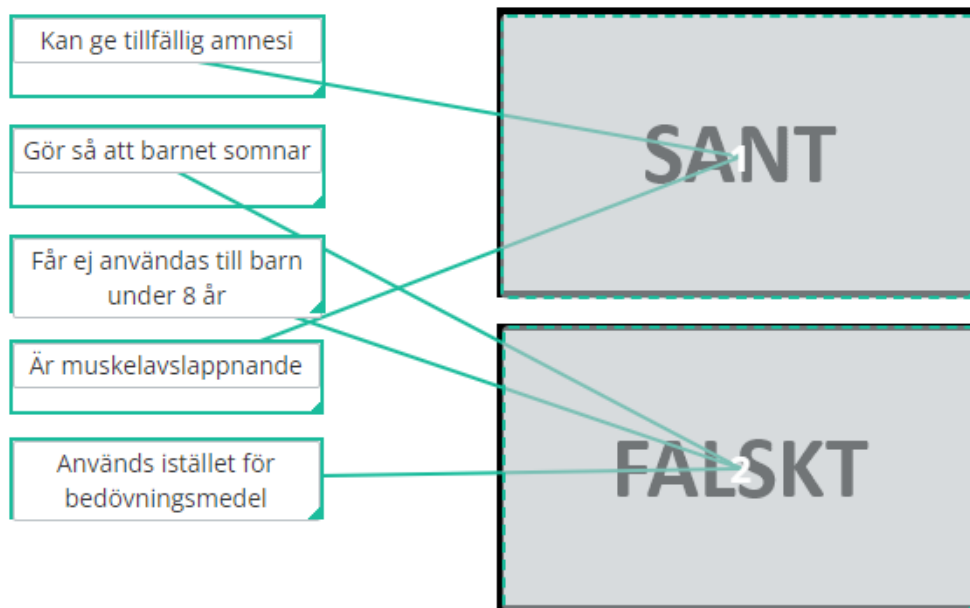
Totalpoäng: 1

12 12/35

Du diskuterar med Vilma och hennes pappa hur ni ska gå vidare för att du ska kunna hjälpa Vilma. Båda två är positivt inställda till att prova sedering. Du beslutar därför att boka ett besök för att sedera Vilma med Midazolam.

Vad är sant och falskt när det gäller sedering med Midazolam?

Placera påståendena i rätt ruta.

Totalpoäng: 1

13 13/35

Vilma får nu sedering med Midazolam. Hon blir avslappnad och du kan efter att ha berättat och visat hur bedövningen ska gå till utan problem injicera en ampull bedövningsmedel inför extraktion av tand 55.

Vilka nerver bedövar du?

Välj ett alternativ:

- ☐ N. supraorbitalis och n. alveolaris superior posterior
- ☐ N. palatinus major och n. auricularis posterior
- ☐ N. alveolaris inferior och n. supraorbitalis
- ☐ N. alveolaris superior posterior och n. palatinus major

Totalpoäng: 1

14 14/35

Vilma och hennes pappa får stanna kvar på din klinik tills Vilma är pigg igen. Hon minns inte riktigt hur det gick till när du tog bort tanden, men är glad att det gick så bra.

Det är viktigt att ge information om vad som är viktigt att tänka på efter en sedering.

Vilka instruktioner ger du Vilmas pappa?

Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar som efterfrågats. Max 20 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Övervakad av vuxen resten av dagen

Ord: 0/20

Totalpoäng: 1

i

Karin, 58 år

15 15/35

Karin, 58 år, besöker din klinik för första gången.

Hon har sedan två år tillbaka blivit behandlad med Zolendronsyra (bisfosfonat) intravenöst på grund av tidigare bröstcancerdiagnos. Senaste injektionen fick hon för en månad sedan. Karin berättar att hon har förlorat flera tänder de senaste åren och hon önskar nu protetiska ersättningar för att kunna tugga bättre. Karin är intresserad av implantatbehandling.

Du berättar för Karin att det i hennes fall är kontraindicerat med implantatbehandling.

Vad betyder kontraindikation?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Faktor som talar för att göra en viss medicinsk åtgärd
- ☐ Faktor som talar emot att göra en viss medicinsk åtgärd
- ☐ Faktor som förbjuder att göra en viss medicinsk åtgärd

Totalpoäng: 1

16 16/35

En kontraindikation är en faktor som talar emot att göra en viss medicinsk åtgärd.
Det är kontraindicerat med implantatbehandling i Karins fall på grund av att hon nyligen har behandlats med bisfosfonater intravenöst.

Vad är viktigt för tandvårdspersonal att uppmärksamma när patienten medicinerar med bisfosfonater?

Välj ett alternativ:

- ☐ De har en ökad infektionsrisk
- ☐ De har en ökad blödningsrisk
- ☐ De har en ökad risk för osteonekros
- ☐ De har en ökad risk för oral cancer

Totalpoäng: 1

17 17/35

Du remitterar Karin till en käkkirurg för extraktion.

Patienter som behandlas intravenöst med bisfosfonater bör få antibiotikaproylax inför invasiva ingrepp.

Vilket preparat är förstahandsvalet vid antibiotikaproylax?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fenoximetylpenicillin
- ☐ Klindamycin
- ☐ Tetracyklin
- ☐ Amoxicillin

Totalpoäng: 1

i

Efter tandextraktion

Efter tandextraktionerna kommer Karin tillbaka till dig för fortsatt behandling. Du lagar samtliga kariesangrepp.

18 18/35

Karin undrar om hon kan få en bro i kvadrant 1 (13 14 15) . Tand 14 skulle bli ändstöd med en frihängande 15 som extensionsled.

Varför ska man i Karins fall undvika att göra en bro med ett frihängande led?

Välj det alternativ som stämmer bäst:

- ☐ Bro med extensionsled på en premolar i överkäken har mycket låg överlevnad
- ☐ Bro med extensionsled på en rotfylld tand har mycket låg överlevnad
- ☐ Bro med extensionsled på en tand med stift har mycket låg överlevnad

Totalpoäng: 1

19 19/35

En tandstödd bro med minst en stiftförankrad tand och med extension har en mycket låg överlevnad enligt Nationella Riktlinjerna för tandvård.

Karin är väldigt mån om att ersätta de förlorade tänderna med någon typ av protetisk behandling.

Vilken protetisk behandling är mest lämplig i överkäken i Karins fall?

Max 5 ord. Endast det första angivna alternativet kommer att bedömas.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Avtagbar partialprotes

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

20 20/35

Ni kommer överens om att göra en skeletterad partialprotes i överkäken.

Vilken protesdesign är mest lämplig i Karins fall?

Välj ett alternativ

☒ A

☐ B

☐ D

☐ C

Totalpoäng: 1

21 21/35

Bilden visar en partialprotes.

Namnge de två markerade klamrarna A och B.

Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Max 10 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\int_x$ | | | $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning:
A: Aktiv/Retinerande klammer B: Reciprok/passiv klammer

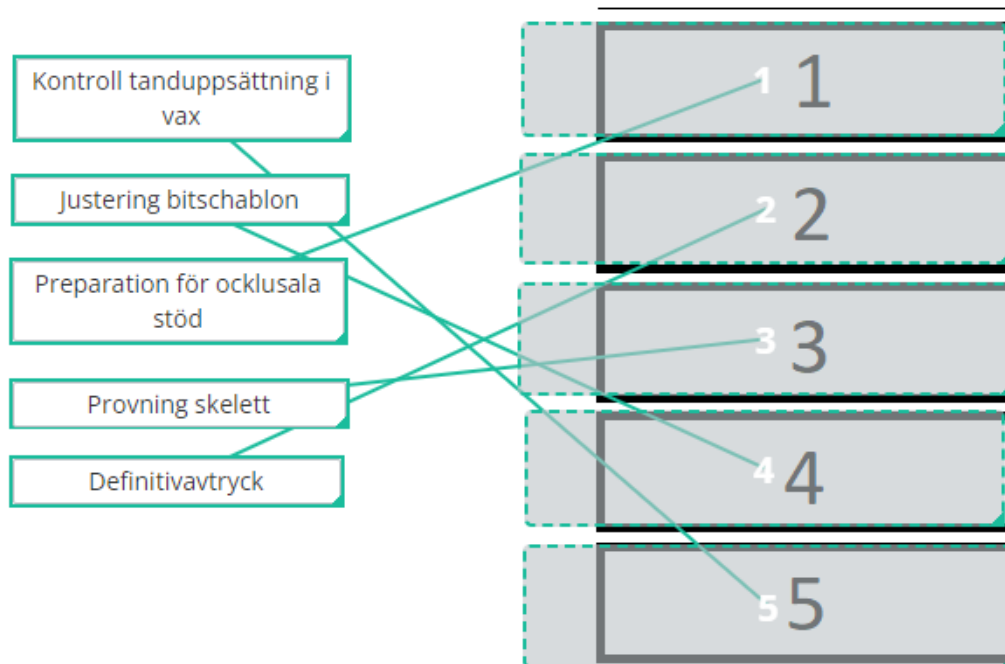
Ord: 0/10

Totalpoäng: 1

22 22/35

Beskriv behandlingsgången för framställning av en partialprotes.

Dra och placera samtliga steg i rätt ordning med det första steget överst (1) och det sista nederst (5).

Totalpoäng: 1

23 23/35

Karin önskar också en protetisk ersättning i kvadrant 3.

Vilken protetisk behandling är mest lämplig i kvadrant 3?

Max 5 ord. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar som efterfrågats.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Tandstödd bro (35-37)

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

24 24/35

Du väljer att göra en tandstödd bro i kvadrant 3.

Varför behöver du avverka mer tandsubstans på tand 37 när du preparerar för en bro jämfört med om du preparerar för en krona?

Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar som efterfrågats.
Max 30 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_e x^e | I_x | | | | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning:
37 behöver rätas upp för att bli parallell med 35

Ord: 0/30

Totalpoäng: 1

25 25/35

Dagen efter att du har preparerat för bron söker Karin akut. Hon uppger att det ilar mycket i tand 37 varje gång hon dricker kallt.

Hon har varit tvungen att ta Alvedon igår kväll samt idag på morgonen vilket har hjälpt mot smärtan.

Du undersöker tand 37 och konstaterar att den är lätt perkussionsöm. Du kontrollerar ocklusion och artikulation men noterar inget avvikande.

När du blåstrar vid skarven av den temporära ersättningen ilar det kraftigt i tanden, ilningarna håller i sig någon minut.

Vilken pulpadiagnos ställer du på tand 37?

Välj ett alternativ:

- ☒ Symtomatisk pulpit
- ☐ Nekrotisk pulpa
- ☐ Frisk pulpa
- ☐ Asymtomatisk pulpit

Totalpoäng: 1

26 26/35

Du ställer diagnosen symtomatisk pulpit på tand 37.

Vad väljer du att göra härnäst?

Välj ett alternativ:

- ☒ Avvaktar och följer upp om 3 dagar
- ☐ Pulpektomi och rotfyllning i en sittning
- ☐ Ordinerar antibiotika i 7 dagar
- ☐ Trepanerar tanden och lägger täckförband

Totalpoäng: 1

- i** Efter några dagar försvinner symtomen från tand 37. Du konstaterar att tanden är vital. Du cementerar bron och avslutar behandlingen.

27 27/35

Karin återkommer till din klinik efter 7 månader. Hon berättar att en klammer på hennes överkäksprotes har frakturerat. Hon har med sig den frakturerade klammern i en liten påse.

Du undersöker protesen och konstaterar att den sitter stabilt i munnen. Du noterar att det är den aktiva klammern på tand 14 som har frakturerat.

Du ska skicka protesen till en tandtekniker för lagning. Vad behöver du skicka med?

Välj ett alternativ:

- ☐ Protesen och alginatavtryck av över- och underkäken
- ☐ Protesen och klammern utan avtryck
- ☐ Protesen och ett alginatavtryck av överkäken
- ☐ Protesen utlyft i ett alginatavtryck

Totalpoäng: 1

i

Khaled, 29 år

28 28/35

Khaled, 29 år, besöker din klinik akut på grund av smärta och besvär från vänster käkled.

Du börjar med att ta upp anamnes. Khaled berättar då att han är diagnostiserad med Crohns sjukdom.

Vad är Crohns sjukdom?

Välj ett alternativ:

- ☐ En autoimmun sjukdom som drabbar sköldkörteln
- ☐ En inflammatorisk sjukdom som främst drabbar huden
- ☐ En autoimmun sjukdom som drabbar leder
- ☐ En inflammatorisk sjukdom i mag-tarmkanalen

Totalpoäng: 1

29 29/35

Crohns sjukdom är en inflammatorisk sjukdom som drabbar mag-tarmkanalen.

Vad är ett vanligt förekommande fynd i munhålan hos patienter med Crohns?

Välj ett alternativ:

- ☐ Oral candidos
- ☐ Akut gingivit
- ☐ Lingua geografica
- ☐ Aftösa lesioner

Totalpoäng: 1

30 30/35

Aftösa sår är vanligt att se hos patienter med Crohns sjukdom.

Vilken av bilderna visar aftösa sår?

Välj ett alternativ:

☒ D

☐ A

☐ B

☐ C

Totalpoäng: 1

31 31/35

Khaled har återigen sökt din klinik akut då han sedan 1 vecka har svårt att gapa stort. När han försöker gapa så tar det emot på vänster sida. Först hade han smärta vid gapning, gäspning och tuggning men nu börjar det göra ont hela tiden. Han skattar smärtan till 4 på en skala mellan 0 och 10.

Khaled pekar på vänster käkled som det område som smärta. Han berättar att det under många år har knäppt i käken vid gapning men nu är det ljudet borta. Det känns även som att tänderna slår ihop hårdare på vänster sida.

Han är inte allmänpåverkad.

Du undersöker Khaled och konstaterar en lätt palpationsömhet över vänster käkled och vänster masseter. Du uppmäter hans gapförmåga till 30 mm och han anger bekant rörelsesmärta i vänster käkled. Underkäken devierar åt vänster vid gapning. Du noterar att ocklusionen stämmer.

Vilka två käkledsdiagnoser enligt DC/TMD kan du ställa på vänster käkled?

Välj ett alternativ:

- ☒ Artralgi samt diskförskjutning utan återgång med nedsatt gapförmåga ✔
- ☐ Myalgi samt diskförskjutning utan återgång med nedsatt gapförmåga
- ☐ Artralgi samt diskförskjutning med återgång med nedsatt gapförmåga
- ☐ Myalgi samt diskförskjutning med återgång med nedsatt gapförmåga

DC/TMD =Diagnostic Criteria for Temporomandibular Disorders

Totalpoäng: 1

32 32/35

Du ställer diagnosen diskförskjutning utan återgång med nedsatt gapförmåga vänster käkled samt artralgi vänster käkled och informerar Khaled om tillståndet samt etiologi och prognos.

Vilken behandling väljer du att inleda med?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kortisoninjektion vänster käkled
- ☐ Gapträning/töjning
- ☐ Stabiliseringsskena överkäke
- ☐ Rörelseträning med motstånd

Totalpoäng: 1

33 33/35

Du instruerar Khaled i hur han kan utföra gapträning/töjning hemma. Han undrar om han även kan ta något smärtstillande preparat för att lindra smärtan.

I Khaleds anamnes står det att han har Crohns sjukdom. Du läser nu i FASS att NSAID (Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs) ska ges med försiktighet till patienter med Crohns sjukdom eftersom deras tillstånd kan försämrast.

Vilket smärtstillande preparat skulle du i stället rekommendera Khaled i första hand?

Nämn **ett** preparat. Om du nämner flera preparat räknas endast det första. Max 1 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning:
Paracetamol (alternativt varumärke som Panodil, Alvedon)

Ord: 0/1

Totalpoäng: 1

34 34/35

Vid återbesök efter 3 månader så har Khaleds gapförmåga normaliserats och smärtan i käkleden har försvunnit.

Khaled har ett uttalat tandslitage och har på sistone också haft en del smärta i käkmuskulaturen. Din undersökning visar att han uppfyller diagnoskriterierna för myalgi i massetermuskulerna. Ni kommer överens om att göra en hård stabiliseringsskena i överkäken.

Hur bör en stabiliseringsskena vara utformad?**Välj ett alternativ:**

- ☐ I RP ska skenan ha bilaterala kontakter på caniner och incisiver och vid artikulation ska det vara kontakt på samtliga tänder
- ☐ I RP ska molarer och premolarer vara avlastade och artikulation sker på caniner och incisiver
- ☐ I RP ska skenan ha kontakt på samtliga tänder och vid artikulation ska det vara kontakt på molarer och premolarer
- ☐ I RP ska skenan ha bilaterala kontakter på premolarer och molarer och vid artikulation ska det vara kontakt på caniner och incisiver ✓

RP = Retruderad Position

Totalpoäng: 1

35 35/35

Du lämnar ut skenan och efter två veckor kommer Khaled tillbaka för kontroll. Du behöver i nuläget inte göra några ytterligare justeringar av skenan.

Han uppger att skenan fungerar bra och att han använder den varje natt.

Hur länge bör du följa upp behandlingen med bettskena?

Välj ett alternativ:

- ☐ Följ upp var 3:e månad under första året
- ☒ Så länge bettskenan används
- ☐ Följ upp i 6 månader
- ☐ Följ upp i 3 månader

Totalpoäng: 1

Avsnitt 1

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
i		Dokument
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga
6	1	Flervalsfråga
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
9	1	Dra och släpp

Avsnitt 2

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
10	1	Flervalsfråga
11	1	Flervalsfråga

Avsnitt 3

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
		Dokument

i

12	1	Flervalsfråga
13	1	Flervalsfråga
14	1	Flervalsfråga
15	2	Essä
16	1	Flervalsfråga
17	1	Flervalsfråga

Avsnitt 4

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
18	1	Flervalsfråga
19	1	Flervalsfråga
20	1	Flervalsfråga
21	2	Essä
22	1	Flervalsfråga

Avsnitt 5

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
23	1	Flervalsfråga
24	1	Flervalsfråga
25	1	Dra och släpp

26	1	Flervalsfråga
27	1	Flervalsfråga
28	1	Flervalsfråga
29	1	Flervalsfråga
30	1	Flervalsfråga

Avsnitt 6

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
31	1	Flervalsfråga
32	1	Essä
33	1	Flervalsfråga
34	1	Flervalsfråga
35	1	Flervalsfråga
36	1	Flervalsfråga
37	1	Flervalsfråga
38	1	Flervalsfråga
39	1	Flervalsfråga
40	1	Flervalsfråga
41	1	Flervalsfråga
42	1	Flervalsfråga
43	1	Flervalsfråga

44	1	Flervalsfråga
45	1	Flervalsfråga
46	1	Flervalsfråga
47	1	Flervalsfråga
48	1	Flervalsfråga
49	1	Flervalsfråga
50	1	Dra och släpp
51	1	Flervalsfråga
52	1	Flervalsfråga

Avsnitt 7

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
53	1	Dra och släpp
54	1	Flervalsfråga
55	1	Matchning
56	1	Flervalsfråga

Avsnitt 8

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
57	1	Flervalsfråga
58	1	Flervalsfråga

59	1	Matchning
60	1	Flervalsfråga
61	1	Flervalsfråga
62	1	Flervalsfråga
63	1	Flervalsfråga

Vetenskaplig artikel

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
64	1	Flervalsfråga
65	1	Flervalsfråga
66	1	Flervalsfråga
67	1	Flervalsfråga
68	1	Essä

Del 1

Information

- För godkänt krävs **73%** av totalpoängen för sammanlagd poäng del 1 och 2.
- Därutöver krävs lägst 50% av poängen av målen för tandläkarexamen.
- I första delen av provet kan du gå fram och tillbaka mellan frågor.
- Denna del handlar om flera patientfall och kliniska och generella situationer som du som allmäntandläkare kan ställas inför.

Max poäng på denna del: **70 poäng**

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

i

Avsnitt 1

- 1 Julia, 10 år, kommer till din klinik tillsammans med sin pappa. Det är dags för undersökning och du ser något som avviker när det gäller Julias tänder och bettutveckling. Från en tidigare undersökning finns också några röntgenbilder.

Vad avviker när det gäller Julias bett?

Välj ett alternativ:

- ☒ Julia har kvar flera av de primära tänderna i överkäksfronten ✓
- ☐ Julia saknar de permanenta tänderna 12 och 22
- ☐ Julia har extra tandanlag för tänderna 13 och 23
- ☐ Julia har inga permanenta tandanlag för incisiverna på höger sida

Totalpoäng: 1

2 Du ser att Julia har en mesiodens som finns i anslutning till tand 11.

Vilket läge har mesiodensen i förhållande till tand 11?

Välj ett alternativ:

- ☐ Mesiodensen ligger buckalt om tand 11
- ☐ Mesiodensen ligger mesialt om tand 11
- ☐ Mesiodensen ligger distalt om tand 11
- ☐ Mesiodensen ligger palatinalt om tand 11

Totalpoäng: 1

- 3 För att göra en lägesbestämning med intraorala röntgenbilder behövs minst två röntgenbilder med olika projektion.

Hur utförs lägesbestämning av mesiodensen i förhållande till tand 11?

Använd de befintliga bilderna A och B.

Välj ett alternativ:

- ☐ Bild A är tagen mer mesialt ifrån jämfört med bild B. Mesiodensen har förflyttats åt samma håll jämfört med strålkällan.
- ☐ Bild A är tagen mer mesialt ifrån jämfört med bild B. Mesiodensen har förflyttats åt motsatt håll jämfört med strålkällan.
- ☐ Bild A är tagen mer distalt ifrån jämfört med bild B. Mesiodensen har förflyttats åt samma håll jämfört med strålkällan. ✓
- ☐ Bild A är tagen mer distalt ifrån jämfört med bild B. Mesiodensen har förflyttats åt motsatt håll jämfört med strålkällan.

Totalpoäng: 1

4 En tid senare tar du en panoramaröntgenbild på Julia.

Vilket radiologiskt fynd kan ses i panoramaröntgenbilden?

Välj ett alternativ:

- ☐ I panoramabilden kan apikala förändringar ses vid tänderna 36 och 46
- ☐ Julia har samtliga permanenta tänder och anlag utom tand 17 och tand 27
- ☐ Julia saknar anlagen för de permanenta premolarerna i överkäken
- ☐ I panoramabilden kan anlag ses för tänderna 38 och 48

Totalpoäng: 1

5 I journalen läser du i en tidigare daganteckning att Julia har bettdiagnosen Angle klass II.

Vad innebär denna bettdiagnos?

Välj ett alternativ:

- ☐ Öppet bett
- ☐ Prenormalt bett
- ☐ Djupt bett
- ☐ Postnormalt bett

Totalpoäng: 1

- 6 En patient som har neutralt bett med frontal invertering kan behöva ortodontisk behandling.

Vilken apparatur är mest lämplig för behandling av detta bettfel?

Välj ett alternativ:

- ☐ Expansionsplåt
- ☐ Klammerplåt med Z-fjäder
- ☐ Aktivator
- ☐ Quad helix

Totalpoäng: 1

7 Tändernas mineralisation sker vid olika tidpunkter för olika tänder.

När påbörjas normalt mineralisation av de primära tänderna?

Välj ett alternativ:

- ☒ När fostret är 14-18 veckor
- ☐ När fostret är 35-42 veckor
- ☐ Vid, eller strax efter, födseln
- ☐ Under barnets första levnadsår

Totalpoäng: 1

8 Vilka celler induceras vid starten av tandutvecklingen?**Välj ett alternativ:**

- ☒ Mesenkymala celler
- ☐ Ameloblaster
- ☐ Odontoblaster
- ☐ Epiteliala celler

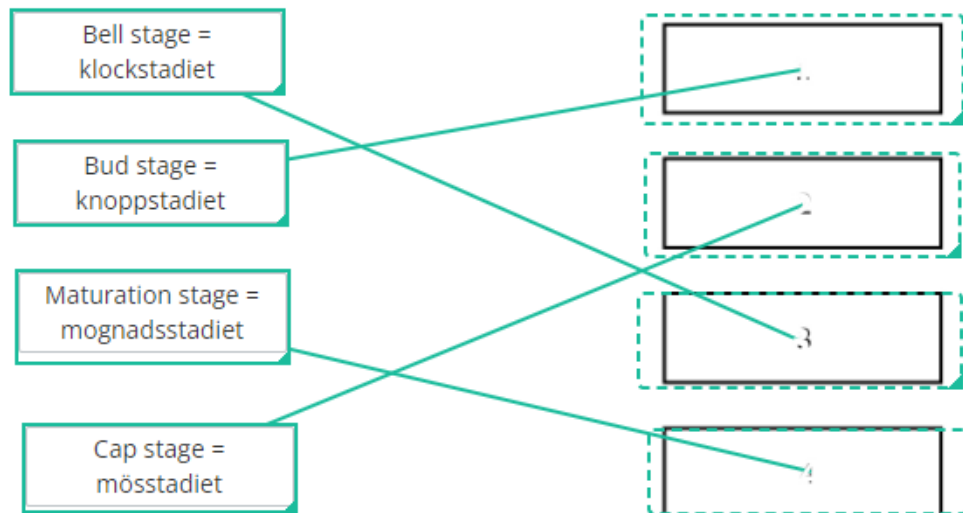

Totalpoäng: 1

9 En tands utveckling kan uppdelas i stadier och inleds med initieringsfasen.

I vilken ordning sker de övriga tandutvecklingsstadierna?

Placera det som kommer först överst och det som kommer sist underst. OBS: samtliga stadier måste vara på rätt plats för att få rätt svar på frågan.

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 2

- 10** Lilly är 2 år och kommer på en akuttid till din klinik tillsammans med sin mamma. När du tar upp anamnes får du veta att Lilly i vanliga fall är frisk och pigg. Hon tar inga mediciner och har inga allergier.

Sedan några dagar tillbaka har Lilly feber och ont i munnen enligt mamman. Hon äter knappt och skriker när föräldrarna försöker borsta hennes tänder.

När du tittar i Lillys mun ser det ut som på bilderna.

Vilken diagnos är troligast baserat på kliniskt utseende och anamnes?

Välj ett alternativ:

- ☒ Primär herpetisk gingivostomatit
- ☐ Bakteriellt inducerad lichenoid reaktion
- ☐ Humant papillomvirus
- ☐ Nekrotiserande gingivit

Totalpoäng: 1

- 11** Eftersom Lilly verkar ha väldigt ont och inte kan sova ordentligt undrar hennes mamma om det finns någon smärtlindrande medicin som hon kan ge flickan. Du erbjuder att skriva ut ett recept på ett smärtlindrande läkemedel.
Lilly väger 12 kg.

Vilket läkemedel och dos är mest lämpligt att skriva ut för Lilly?

Välj ett alternativ:

- ☐ Paracetamol oral lösning 24 mg/ml 5.0 ml 4 ggr/dygn
- ☐ Paracetamol oral lösning 24 mg/ml 2.5 ml 3 ggr/dygn
- ☐ Ibuprofen oral suspension 20 mg/ml 5.0 ml 3 ggr/dygn
- ☐ Ibuprofen oral suspension 20 mg/ml 10.0 ml 4 ggr/dygn

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 3

- 12** Siri 25 år söker akut då hon har fått kraftig värk i höger underkäke där en visdomstand håller på att eruptera. Du ser att Siri har flera blåmärken på halsen. Du misstänker att hon råkat ut för en olycka eller blivit misshandlad.

Varför är det viktigt att fråga patienten om hur blåmärkena har uppkommit?

Välj ett alternativ:

- ☐ Så att du kan göra en polisanmälan för att anmäla patientens sambo för misshandel
- ☐ För att försäkringsbolaget måste veta orsakerna till skadorna
- ☐ Så att du kan remittera patienten till sjukhuset för en utredning av alla skadorna
- ☐ För att uppmärksamma patienten på att du har noterat hennes skador ✓

Totalpoäng: 1

- 13** Du undersöker Siri och konstaterar att hon har perikoronit vid tand 48. Hon är inte allmänpåverkad och kan svälja och gapa normalt.

Vad är den rekommenderade behandlingen vid perikoronit utan allmänpåverkan?

Välj ett alternativ:

- ☐ Lokal antibiotikabehandling
- ☐ Systemisk antibiotikabehandling
- ☐ Spolning i fickan med 3% väteperoxid
- ☐ Spolning i fickan med fysiologisk koksaltlösning

Totalpoäng: 1

- 14 Siri tycker även att det är smärtsamt när du försiktigt undersöker den friska gingivan runt om den erupterande tanden.

Vad kallas fenomenet när ett stimulus som normalt sett inte är smärtsamt upplevs som smärtsamt?

Välj ett alternativ:

- ☐ Neuropati
- ☐ Allodyni
- ☐ Hyperalgesi
- ☐ Central sensitisering

Totalpoäng: 1

- 15 Siri vill ha något smärtstillande rekommenderat. Hon brukar ta Ipren (ibuprofen) men berättar att hon nu är gravid.

Vilka anvisningar anges i FASS om ibuprofen under graviditet?

Max 40 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ B <i>I</i> <u>U</u> x_2 x^2 I_x Ω
Σ
Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Användning under den första och andra trimestern endast då det är absolut nödvändigt och dosen bör då vara så låg och behandlingstiden så kort som möjligt. Helt kontraindicerat under tredje trimestern. Ipren är kontraindicerat under tredje trimestern av graviditeten
Ord: 0/40

Totalpoäng: 2

16 I texten om lpren i Fass nämns ordet trimester.

Vad betyder trimester?

Välj ett alternativ:

- ☐ En fyramånadersperiod
- ☒ En tremånadersperiod
- ☐ Hälften av en tidsperiod
- ☐ En tredjedels tidsperiod

Totalpoäng: 1

- 17** Siri kommer tillbaka till dig efter en månad och har nu ilningar från kvadrant två. Du undersöker henne och konstaterar att hon har en tandborstskada och blottad tandhals på tand 23.

Ilningar kan förklaras med hjälp av den hydrodynamiska smärtteorin. Vad går denna teori ut på?

Välj ett alternativ:

- ☐ Inflammatoriskt exsudat i tandköttsfickan orsakar smärta
- ☐ Ilningar vid tuggning ger upphov till reflektorisk munöppning
- ☐ Vätskerörelser i dentintubuli ger upphov till en nervreaktion
- ☐ Förändringar i pH i saliven ger upphov till smärta

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 4

- 18** Alejandro är hos dig för rotbehandling av tand 16. Vid endodontisk behandling används olika medikament.

Vilket medikament är mest lämpligt att använda för att tvätta tanden efter att ha lagt kofferdam?

Välj ett alternativ

- ☐ Natriumklorid 0.9%
- ☐ Etylendiamintetraättiksyra 17% (EDTA)
- ☐ Väteperoxid 30%
- ☐ Natriumhypoklorit 10%

Totalpoäng: 1

- 19** Innan behandlingen är klar får Alejandro klåda runt munnen och ger tecken på att han tycker att det är svårt att andas. Du noterar att han har fått en rodnad runt munnen i kontakt med kofferdam. Du misstänker allergi mot latex.

Vilken typ av reaktion rör det sig om vid latexallergi?

Välj ett alternativ:

- ☐ T-cellsmedierad allergisk reaktion
- ☒ IgE-medierad allergisk reaktion
- ☐ Cellmedierad överkänslighetsreaktion
- ☐ Icke-immunologisk överkänslighetsreaktion

Totalpoäng: 1

- 20** En specifik immunologisk celltyp i bindväven spelar en stor roll för initiering och utveckling av allergiska reaktioner.

Vilken celltyp är det?

Välj ett alternativ:

- ☐ Monocyt
- ☐ Mastcell
- ☐ Lymfocyt
- ☐ Makrofag

Totalpoäng: 1

21 Du är orolig att symtomen skall utvecklas till en anafylaktisk chock.

Vilka två läkemedel bör finnas på kliniken för att kunna ge patienten vid kraftig allergisk reaktion?

Max 2 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Adrenalin och kortison eller antihistamin

Ord: 0/2

Totalpoäng: 2

- 22** När Alejandro kommer tillbaka till dig efter en vecka för att avsluta behandlingen upptäcker du att det har blivit en filfraktur i tanden vid förra behandlingen.

Vad påverkar prognosen mest vid filfraktur i kanalen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Om den frakturerade filen är en engångsfil eller inte
- ☒ De endodontiska diagnoserna vid behandlingsstart
- ☐ Vilken typ av material filen är tillverkad av
- ☐ Hur snabbt du upptäcker att filen har frakturerat

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 5

- 23** Du undersöker Jonna, 27 år. Hon har kommit till kliniken för en revisionsundersökning. Vid undersökningen tar du några röntgenbilder.

När du granskar de två bitewingbilderna du har tagit på patientens högra sida ser du några radiologiska fynd.

Vilket radiologiskt fynd ses i röntgenbilderna?

Välj ett alternativ:

- ☒ Tand 46o manifest karies
- ☐ Tand 14d manifest karies
- ☐ Tand 17m manifest karies
- ☐ Tand 47mo manifest karies

Totalpoäng: 1

- 24** När du granskar röntgenbilderna funderar du på om de uppfyller kvalitetskraven för intraorala röntgenbilder.

Behöver någon eller båda röntgenbilderna tas om?

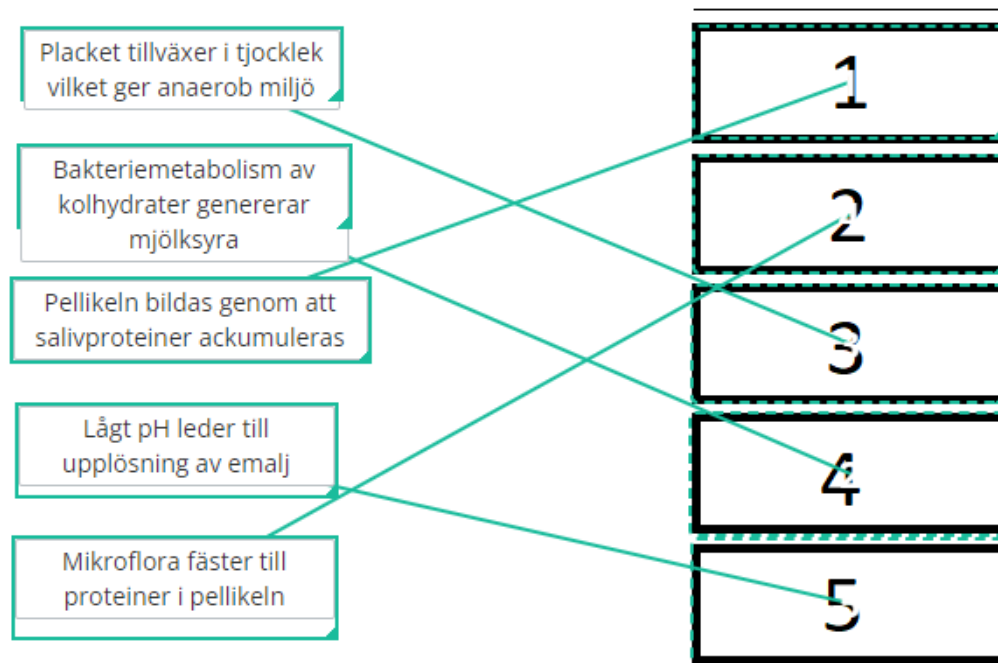
Välj ett alternativ:

- ☐ Molarbilden behöver tas om eftersom den har överlappningar
- ☐ Båda bilderna behöver tas om eftersom de har avskärmningar
- ☒ Molarbilden behöver tas om för att komma längre distalt åt ✓
- ☐ Premolarbilden behöver tas om eftersom den en stor avskärmning

Totalpoäng: 1

25 Du ska förklara för Jonna hur karies uppkommer, och beskriver händelseförloppet.

Placera samtliga textrutor i boxarna: Från det som händer först i box 1 till det som händer sist i box 5

Totalpoäng: 1

26 Det är viktigt att undersöka saliven när man utreder en kariesaktiv patient.

Hur påverkar saliven utvecklingen av karies?

Välj ett alternativ:

- ☐ Binder upp sockermolekyler till kalcium
- ☐ Reglerar munnens pH genom en ammoniumbuffert
- ☐ Skyddar genom fysiologisk clearance av munhålan
- ☐ Stimulerar tillväxt av grampositiva bakterier

Totalpoäng: 1

- 27** Enligt nationella riktlinjerna är användning av fluorid en bra förebyggande åtgärd vid karies. Jonna undrar hur fluorid kan skydda tänderna.

Vilken är den viktigaste förklaringen till att fluorid motverkar karies?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fluorid ökar utflödet av kalcium- och fosfatjoner från tandytan
- ☐ Fluorid inlagras i tandhårdvävnad när tanden bildas och gör ytan syra-resistent
- ☒ Fluorid som är närvarande vid kariesangrepp kan bilda fluorhydroxylapatit
- ☐ Fluorid har en bakteriedödande effekt på munhålets mikroflora

Totalpoäng: 1

- 28** Jonna som har flera kariesangrepp, initiala och manifesta, bör använda någon form av fluorid för att förebygga framtida sjukdom.

Vilken förebyggande behandling med fluoridpreparat är den mest effektiva för Jonna enligt de nationella riktlinjerna?

Välj ett alternativ:

- ☐ Äta 0,5 mg fluorid-sugtabletter flera gånger per dag
- ☐ Skölja med 0,2% natriumfluoridlösning dagligen
- ☐ Använda tandtråd med 0,15 mg natriumfluorid dagligen
- ☐ Tugga 0,25 mg fluoridtuggummi flera gånger per dag

Totalpoäng: 1

29 Vilken är den viktigaste prognostiska faktorn för om en person kommer att drabbas av framtida kariessjukdom?

Välj ett alternativ:

- ☐ Högt plackindex
- ☐ Många fyllningar
- ☐ Låg salivsekretion
- ☐ Högt laktobacill-tal

Totalpoäng: 1

- 30** Kariesförekomst hos en individ kan beskrivas genom att ange kariesprevalensen. Ett vanligt mått på kariesprevalensen i det permanenta bettet är DMF-T.

Hur gör du för att beräkna DMF-T för din patient?

Välj ett alternativ:

- ☐ Räknar alla tänder med initiala och manifesta kariesangrepp, både aktiva och avstannade angrepp
- ☐ Räknar alla tänder som tagits bort eller lagats på grund av karies, samt alla tänder med karies ✓
- ☐ Räknar alla tänder som är intakta eller som har initiala och avstannade kariesangrepp
- ☐ Räknar alla tänder med alla nya manifesta kariesangrepp sedan förra undersökningstillfället

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 6

- 31** En ny patient, Nils 35 år, kommer till dig. Han har inte varit hos tandvården på ett par år. Du börjar med att ta upp anamnes.

Vad bör anamnesen innehålla?

Välj ett alternativ:

- ☒ Patientens samtliga sjukdomar, läkemedel och allergier. Patientens egen uppfattning om sin allmänna och orala hälsa samt skäl till tandläkarbesöket. ✓
- ☐ Patientens samtliga sjukdomar, läkemedel och allergier. Patientens samtliga orala diagnoser.
- ☐ Patientens sjukdomar, läkemedel och allergier som påverkar den orala hälsan. Övriga sjukdomar, läkemedel och allergier behöver inte dokumenteras.
- ☐ Patientens samtliga sjukdomar, läkemedel och allergier. Patientens ekonomiska förutsättningar för behandling.

Totalpoäng: 1

- 32 Från anamnesen framkommer det att Nils röker 7-8 cigaretter om dagen samt att han tar läkemedlet Absenor på grund av epilepsi.

Enligt FASS, vilken vanlig biverkning har Absenor som kan försvåra hans munhygien ?

Nämn en (1) biverkning. Om du nämner flera biverkningar räknas endast den första. Max 5 ord

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\int_x$ | | | | Ω | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Gingival hyperplasi

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

- 33** Du vet om att Nils har epilepsi och att det därmed finns en risk för att han kan få ett epileptiskt anfall i tandläkarstolen.

Vad bör du göra för att minimera skaderisken för Nils om han får ett epileptiskt anfall?

Välj ett alternativ:

- ☐ Håll fast hans armar och ben
- ☐ Ge honom något kallt att dricka
- ☐ Sätt något hårt mellan hans tänder
- ☐ Lägg något mjukt under hans huvud

Totalpoäng: 1

- 34** Du gör en fullständig undersökning av Nils tänder och munhåla idag.
Du påbörjar din kliniska undersökning med inspektion av slemhinnan och misstänker då att Nils har oral lichen planus.

Vad är oral lichen planus?

Välj ett alternativ:

- ☐ Lokal läkemedelsreaktion
- ☐ Manifestation av virussjukdom
- ☐ Kronisk inflammatorisk sjukdom
- ☐ Kronisk bakteriell infektion

Totalpoäng: 1

35 Vilken lokalisation i munhålan är vanligast vid oral lichen planus?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Tungan
- ☐ Gingivan
- ☐ Munbotten
- ☐ Kinderna

Totalpoäng: 1

36 Du fortsätter din undersökning och bestämmer dig för att ta röntgenbilder.

Vid arbete med odontologisk röntgen ska vi alltid arbeta enligt den internationella principen "ALARA" (as low as reasonably achievable).

Vad innebär ALARA praktiskt vid arbete med odontologisk röntgen?**Välj rätt alternativ:**

- ☐ Patienten får endast bestrålas med röntgenstrålning om patienten själv har efterfrågat en röntgenundersökning
- ☒ Patienten skall bestrålas med så lite röntgenstrålning som krävs för att resultatet blir en diagnostiskt acceptabel röntgenbild
- ☐ Patienten skall endast bestrålas med röntgenstrålning vid undersökning av akuta tillstånd
- ☐ Patienten får bestrålas med obegränsad mängd röntgenstrålning om resultatet blir en diagnostiskt acceptabel röntgenbild

Totalpoäng: 1

- 37** Nils säger att han är tveksam till att ta röntgenbilder. Han har hört att det kan vara farligt att utsättas för röntgenstrålning.

Vilka risker finns med joniserande röntgenstrålning inom tandvården?

Välj ett alternativ:

- ☐ När exponeringen avslutats fortsätter strålningen att spridas i lokalen
- ☐ Röntgenstrålning som passerar förbi vävnaden ger mest skador
- ☐ Vid odontologisk röntgen finns ingen risk för att celldelningen störs
- ☐ All joniserande strålning kan ge indirekta skador i form av cancer

Totalpoäng: 1

- 38** Du vill utföra en fistulografi i området buckalt om tand 25 där du noterat att Nils har en fistelmynning.

Vilken är den främsta anledningen till att en fistulografi utförs?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bedöma fistelgångens längd
- ☒ Hitta ursprunget till en infektion
- ☐ Skapa dränage för en infektion
- ☐ Kontrollera om det pusar från fisteln

Totalpoäng: 1

39 Vad används vanligen vid en fistulografi?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Guttaperkapoint
- ☐ Fil för manuell rensning
- ☐ Vätska med röntgenkontrast
- ☐ Rak sond

Totalpoäng: 1

- 40** Tand 25 visar sig ha en längsgående rotfraktur, se röntgenbilden. Nils vill gärna behålla tanden om det är möjligt. Framförallt vill han bli av med infektionen.

Vilket behandlingsalternativ är lämpligt att erbjuda Nils?

Välj ett alternativ:

- ☐ Revidera rotfyllningen
- ☐ Extrahera tanden
- ☐ Utföra apikalkirurgi
- ☐ Antibiotikabehandling

Totalpoäng: 1

- 41** Den parodontala undersökning visade att Nils har patologiska fickor generellt, ett högt plackindex och ett lågt blödningsindex.

Vad kan vara orsak till att Nils blödningsindex är lägre än plackindex?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att Nils är muntorr
- ☐ Att Nils röker
- ☐ Att Nils medicinerar med Absenor
- ☐ Att Nils har en aktiv parodontal sjukdom

Totalpoäng: 1

42 Hur bestäms blödningsindex?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Tandköttsfickorna sonderas på två ställen per tand. Blödningsindex anges som antal ytor med blödning
- ☐ Tandköttsfickorna sonderas på fyra ställen per tand. Blödningsindex anges som antal blödande ytor
- ☐ Tandköttsfickorna sonderas på två ställen per tand. Blödningsindex anges i % tänder med blödning
- ☐ Tandköttsfickorna sonderas på fyra ställen per tand. Blödningsindex anges som % blödande ytor ✓

Totalpoäng: 1

- 43** Den parodontala undersökningen visade också att Nils har en furkationsinvolvering grad 2 på tand 36.

Hur definieras en furkationsinvolvering grad 2?

Välj ett alternativ:

- ☐ Möjlighet att känna furkationsmynningen vid sondering
- ☐ Tandens rot är blottlagd till minst 1/3 av rotytan
- ☐ Sonderbar furkatur men utan att sonden når helt igenom
- ☐ Sonden passerar helt igenom furkaturen

Totalpoäng: 1

44 Sjukdom i parodontala vävnader kan mätas på olika sätt.

Vilket är det viktigaste kliniska måttet för att påvisa sjukdom i parodontala vävnader?

Välj ett alternativ:

- ☐ Förekomst av tandsten
- ☒ Blödning vid sondering
- ☐ Blottade tandhalsar
- ☐ Tandmobilitet

Totalpoäng: 1

45 Vilken typ av bakterie associeras med parodontit?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Porphyromonas intermedia
- ☐ Streptococcus mutans
- ☐ Tannerella forsythia
- ☐ Helicobacter pylori

Totalpoäng: 1

46 Du ska nu ställa parodontal diagnos på Nils.Anamnes

Nils är 35 år, har epilepsi och medicinerar dagligen med Absenor.
Han röker 7-8 cigaretter per dag.

Munhygien

Nils har en bristande munhygien. Han borstar tänderna 1-2 gånger per dag med manuell tandborste och använder fluoridtandkräm

Status

Din kliniska undersökning visade på patogena fickor generellt. Plackindex är högt och blödningsindex är lågt.

Du noterade furkationsinvolvering grad två vid tand 36.

Du har noterat flertalet vertikala benfickor och tandsten ställvis approximant i molarregionerna.

Du bedömer att benförlusten vid den mest drabbade tanden är 60%.

Vilket av följande stadie och grad har Nils?

Välj ett alternativ:

- ☐ Generell parodontit Stadie IV, Grad C
- ☒ Generell parodontit Stadie III, Grad C
- ☐ Generell parodontit Stadie IV, Grad B
- ☐ Generell parodontit Stadie III, Grad B

Totalpoäng: 1

- 47** När du gör en bedömning av den förväntade utvecklingen av parodontal sjukdom (grad A, B eller C) hos en patient bör du bland annat ta hänsyn till vilken fenotyp (case phenotype) patienten tillhör.

Vad innebär fenotyp vid bedömning av utveckling av parodontal sjukdom?

Välj ett alternativ:

- ☐ Benförlust i förhållande till ålder
- ☐ Antal riskfaktorer så som rökning och diabetes
- ☐ Genetiska förutsättningar för parodontit
- ☐ Plackbelastning i förhållande till fästeförlust

Totalpoäng: 1

- 48** Du har diagnosticerat Nils parodontala sjukdom och ska ta ställning till vilka åtgärder som är mest lämpliga att utföra.

Nils har ett högt plackindex vilket tyder på en otillräcklig munhygien.

Vilka behandlingsåtgärder bör utföras för att behandla Nils parodontala sjukdom, enligt de Nationella riktlinjerna för tandvård?

Välj ett alternativ:

- ☐ Rådgivande samtal och mekanisk infektionsbehandling med så kallad "full-mouth disinfection" för att rengöra munhålan
- ☐ Stöd för att förbättra munhygien och mekanisk infektionsbehandling och uppföljarstödbehandling ✓
- ☐ Rådgivande samtal och mekanisk infektionsbehandling sektionvis i kombination med klorhexidinsköljning som egenvård
- ☐ Stöd för att förbättra munhygien och mekanisk infektionsbehandling med antimikrobiell spolning av tandköttfickor

Totalpoäng: 1

- 49** Nils har sagt att han röker ungefär åtta cigaretter per dag. Nils undrar om hans rökning påverkar behandlingsresultatet.

Hur kan rökningen påverka behandlingsresultatet när det gäller Nils parodontala sjukdom?

Välj ett alternativ:

- ☐ Rökning gör att behandlingsresultatet uteblir
- ☐ Rökning har ingen påverkan på behandlingsresultatet
- ☐ Behandlingsresultatet är sämre vid rökning

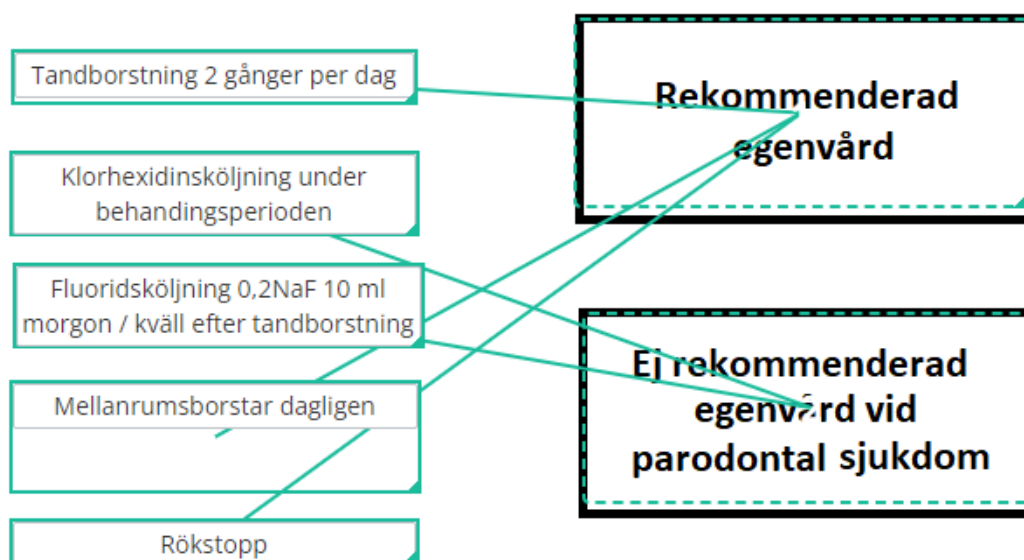

Totalpoäng: 1

- 50** Du pratar med Nils om hans munhygien och vill ge honom anpassade egenvårdsråd i samband med behandlingen av hans parodontit.

Vilka av följande egenvårdsråd är mest lämpliga att ge Nils i samband med behandlingen av hans parodontala sjukdom?

Lägg in de olika alternativen i rätt ruta.

Alla alternativ behöver vara i korrekt ruta för poäng.

Totalpoäng: 1

- 51** Nils kommer tillbaka för extraktion av tand 18 och tand 17. Extraktionerna är okomplicerade. Som en del i den postoperativa vården ger du Nils instruktioner innan han går hem från besöket.

Vilken instruktion är viktig att Nils får efter extraktion av tand 18 och tand 17?

Välj ett alternativ:

- ☐ Undvik att äta eller dricka under dagen efter ingreppet
- ☐ Skölj munnen rikligt med klorhexidin två gånger/dag
- ☐ Behåll tryck mot alveolen och undvik att skölja munnen
- ☐ Håll alveolerna helt rena från plack och matrester

Totalpoäng: 1

- 52** Dagen efter extraktionen ringer Nils och är bekymrad eftersom han tycker att det gör lite ont och fortfarande blöder från tandköttet där tänderna satt. Han undrar vad han ska göra.

Vad är mest lämpligt att göra för Nils?

Välj ett alternativ:

- ☒ Boka en tid för att kontrollera extraktionsalveolen ✓
- ☐ Ge instruktioner om sköljning med natriumklorid
- ☐ Skriva ut ett recept på lämplig antibiotika
- ☐ Be Nils avvakta minst tre dagar och sedan boka tid

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 7

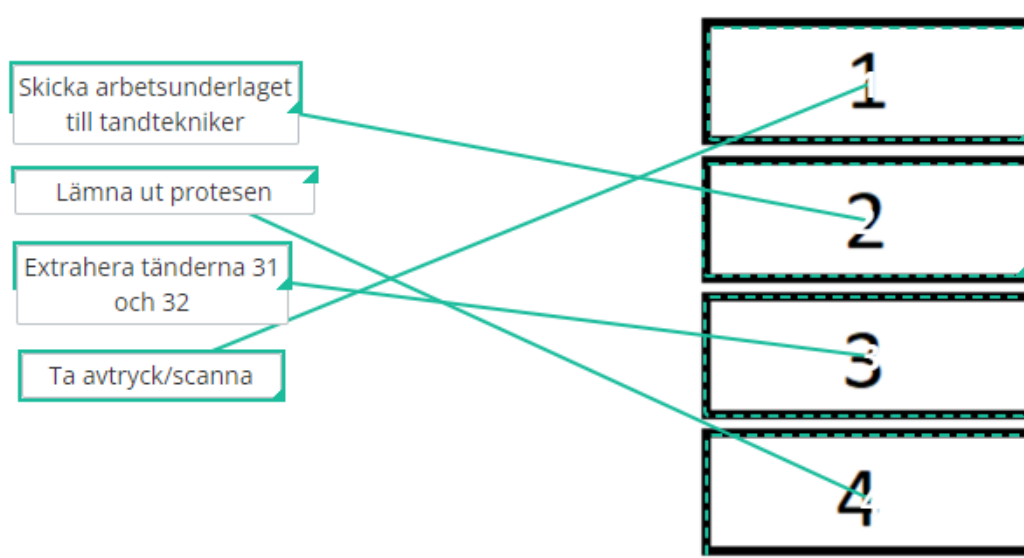
- 53** Josef 44 år, kommer till kliniken för undersökning.
Han berättar att han för ett år sedan fick en hård boll på munnen när han lekte med sina barn.
Han sökte aldrig vård för skadan, men nu har två tänder börjat kännas lite lösa.

Du undersöker Josef och upptäcker att tänderna 31 och 32 har så kraftiga rotresorptioner att dessa tänder behöver extraheras.

Patienten kan inte tänka sig att vara utan tänder och ni enas om att du ska göra en temporär partialprotes.

Hur ser arbetsgången ut i det här fallet?

**Dra det moment du utför först till översta rutan (1) och sedan övriga i rätt ordning (1-4).
Alla moment måste vara i rätt ordning för att ge poäng:**

Totalpoäng: 1

- 54** Vid avtryckstagning finns det på kliniken flera olika avtrycksmaterial att välja bland. Dessa material har olika egenskaper och används därför i olika situationer.

Vilken negativ egenskap har avtrycksmaterial av silikon?

Välj ett alternativ:

- ☐ Värmekänsligt
- ☐ Hög elasticitetsmodul
- ☐ Låg densitet
- ☐ Hydrofobt

Totalpoäng: 1

55 Vid trauma mot tänder är det viktigt att ställa rätt diagnos.

Vilka kliniska fynd beskriver de olika traumadiagnoserna?

Para ihop rätt beskrivning med rätt diagnos:

	Konkussion	Lateralluxation	Subluxation	Extrusionsluxation
Perkussionsöm, men har ingen ökad mobilitet	☐ ✓	☐	☐	☐
Elongerad, med ökad mobilitet i horisontell och vertikal led	☐	☐	☐	☐ ✓
Perkussionsöm och har ökad mobilitet, men är inte displacerad	☐	☐	☐ ✓	☐
Felställd, med kronan pekande palatinalt eller buckalt	☐	☐ ✓	☐	☐

Totalpoäng: 1

- 56** Du gör en avtagbar partialprotes utan metallskelett till Josef. Han blir nöjd med protesen och undrar om han kan behålla den hela livet. Du förklarar att denna protes är en tillfällig lösning och inte en permanent terapi.

Varför är partialproteser utan metallskelett olämpliga som permanent protetisk terapi?

Välj ett alternativ:

- ☒ Saknar styvhet vilket ger ökad belastning på restbettet ✓
- ☐ Saknar protesbas och har därmed ingen understödsyta
- ☐ Saknar förutsättningar för ett estetiskt acceptabelt resultat
- ☐ Saknar aktivt retinerande klamrar och kan därmed tippa

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 8

- 57** Hamid, 79 år, kommer till dig för behandling. Han har tidigare gått hos en annan tandläkare på kliniken.

När du läser journalanteckningar från tidigare besök ser du följande daganteckning:

"Tidigare frisk och aktiv. Nu ses patienten förändrad med dämpat sinnestillstånd samt sarkopeni. Uppdatering av medicinlistan: Aricept, Behepan och Sobril"

Vad innebär sarkopeni?

Välj ett alternativ:

- ☒ Minskad muskelmassa och förlorad muskelfunktion
- ☐ Förvirring
- ☐ Blodbrist
- ☐ Depression på grund av läkemedelsbiverkning

Totalpoäng: 1

- 58** Du läser också att Hamid har primärt Sjögrens syndrom, vilket bland annat innebär att han är mycket torr i ögonen och munnen.

Vilken typ av sjukdom är Sjögrens syndrom?

Välj ett alternativ:

- ☒ Autoimmun sjukdom
- ☐ Metabol sjukdom
- ☐ Hematologisk sjukdom
- ☐ Endokrin sjukdom

Totalpoäng: 1

- 59** Du observerar även att Hamids tänder är slitna.
Det finns olika typer av tandslitage.

Hur definieras olika typer av tandslitage?

Markera rätt typ av tandslitage för respektive beskrivning:

	Erosion	Attrition	Abfraktion	Abrasion
Tandslitage via kemisk påverkan, t.ex. läsk	☒	☐	☐	☐
Tandslitage genom cervikal, ofta kilformig förlust av tandsubstans	☐	☐	☒	☐
Tandslitage genom kontakt mellan tänderna	☐	☒	☐	☐
Tandslitage via nötning av yttre faktorer, t.ex. tandborste	☐	☐	☐	☒

Totalpoäng: 1

60 Vad bör du i första hand rekommendera din patient som har dentala erosionsskador?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fluoridtillskott
- ☐ Bettskena
- ☐ Optimering av munhygien
- ☐ Livsstilsförändring

Totalpoäng: 1

- 61** Anledningen till att Hamid kommer idag är för att laga kariesangrepp i underkäksfronten. Det finns några röntgenbilder från senaste undersökningen och där ses några kariesangrepp på rotytorna på samtliga underkäksincisiver.

Du beslutar dig för att använda ett glasjonomermaterial för fyllningen.

Varför kan glasjonomer vara ett lämpligt material vid fyllning av ett kariesangrepp på en rotyta?

Välj ett alternativ:

- ☐ Materialets böjstyrka gör fyllningen hållbar
- ☐ Materialets likformiga glaspartiklar ger bra slitstyrka
- ☐ Materialet binder kemiskt till både dentin och emalj
- ☐ Materialet och tandytan har samma densitet

Totalpoäng: 1

- 62** Vid fyllningsterapi med komposit eller cementering med ett kompositbaserat cement används ofta syraets innan applicering av materialet.

Vilken funktion har syraets vid fyllningsterapi?

Välj ett alternativ:

- ☐ Blockerar emaljprismornas tubuli och ökar på så sätt bindningen
- ☐ Rengör kavitetsytorna från oorganiska partiklar och gör ytan glatt
- ☐ Gör gropar och håligheter i tandytan för att ge bättre retention
- ☐ Penetrerar in i ojämnheter på ytan och ger en mekanisk bindning

Totalpoäng: 1

- 63** I samband med bland annat kompositmaterial används ofta begreppet vätning (engelska: wetting).

Hur kan vätning beskrivas?

Välj ett alternativ:

- ☐ Materialets densitet som påverkar hur stor yta som täcks upp
- ☐ Hur mycket vatten som kan appliceras i den preparerade kaviteten
- ☐ Materialets förmåga att sprida sig över en specifik yta
- ☐ I vilken grad en vätska formerar sig i droppar och delar sig på ytan

Totalpoäng: 1

i

Vetenskaplig artikel

Följande frågor baseras på den vetenskapliga artikel du fått tillsänd i förväg. Artikeln finns också tillgänglig på sidor med frågor kring artikelns innehåll.

Dimenäs SL, Jönsson B, Andersson JS, Lundgren J, Petzold M, Abrahamsson I, Abrahamsson KH. A person-centred, theory-based, behavioural intervention programme for improved oral hygiene in adolescents: A randomized clinical field study. J Clin Periodontol. 2022 Apr;49(4):378-387.

64 Studien beskrivs som en multi-center tvåarmad kvasi-randomiserad fältstudie.

På vilken nivå var studien randomiserad?

Välj ett alternativ:

- ☒ På hygienist-nivå
- ☐ På geografisk nivå
- ☐ På patient-nivå
- ☐ På klinik-nivå

Totalpoäng: 1

65 Deltagarna tillhörde antingen interventionsgrupp eller kontrollgrupp.

Vilka karaktäristika skilde signifikant mellan interventions- och kontrollgrupp?

Välj ett alternativ:

- ☐ Andel med ursprungsland Sverige
- ☐ Självskattad oral hälsa
- ☐ Andel kvinnliga deltagare
- ☐ Andel som använde snus

Totalpoäng: 1

- 66** I studien har man undersökt om ett personcentrerat beteendevetenskapligt program kan förbättra munhälsan hos ungdomar.

Vilket var det primära utfallsmåttet i studien?

Välj ett alternativ:

- ☐ Plackindex
- ☐ Tandborstningsfrekvens
- ☐ Blödningsindex
- ☐ Frekvens approximal rengöring

Totalpoäng: 1

- 67** I studien undersökte man om den orala hygienen påverkades av interventionen. Man kunde konstatera att den gav effekt.

För vilken av de studerade utfallsvariablerna var effektstorleken störst?

Välj ett alternativ:

- ☒ Blödningsindex, approximalt
- ☐ Blödningsindex, total
- ☐ Plackindex, approximalt
- ☐ Plackindex , total

Totalpoäng: 1

68 Huvudanalysen i studien utfördes "per protocol".

Vilka patienter inkluderades i huvudanalysen?

Max 10 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\int_x$ | | | | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: patienter som fullföljde till 6-månaderskontrollen.

Ord: 0/10

Totalpoäng: 1

i

Del 2

Information:

I denna del av provet kan du **inte gå fram och tillbaka mellan frågor**, som i del 1.
Du kan endast gå framåt, så glöm inte att besvara frågan innan du går vidare

Max poäng på denna del: 38 poäng

Antal uppgifter: 36

Frågans nummer står överst på varje sida.

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

i

Kenji, 8 år

1 1/36

Kenji 8 år kommer för undersökning tillsammans med sin pappa. Kenji har inte varit patient på din klinik tidigare.

Vad är viktigast vid barnets första besök på kliniken?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kostanamnes
- ☐ Kariesregistrering
- ☐ Allmän anamnes
- ☐ Bitewingröntgenbilder

Totalpoäng: 1

2 2/36

När du frågar om sjukdomar framkommer det att Kenji nyligen fick diagnosen diabetes mellitus typ 1. Diabetes typ 1 orsakas av kroppens eget immunförvar.

Vad händer vid sjukdomen diabetes mellitus typ 1?

Välj ett alternativ:

- ☐ På grund av en inflammation ökas mängden insulin i binjurar och blodkärl
- ☐ Celler i pankreas har förstörts och har därför slutat att producera insulin
- ☐ På grund av förhöjd kortisolnivå i blodet sker en ökning av insulin från binjurarna
- ☐ Tyroideas funktion har angripits vilket orsakar nedsatt insulinproduktion

Totalpoäng: 1

3 3/36

Diabetes typ 1 är en kronisk sjukdom som beror på att pankreas (bukspottskörteln) celler inte producerar insulin som de ska.

Vad sker när kroppen inte har tillräckligt mycket insulin?

Välj ett alternativ:

- ☐ Cellerna kan inte ta upp socker och detta orsakar en förhöjd blodsockernivå
- ☐ Cellerna har ingen begränsning i hur mycket socker som kan tas upp av kroppen
- ☐ Cellerna ger signaler att det behövs mer socker och blodsockerhalten blir högre
- ☐ Cellerna får en övermättnings av socker och kolhydrater som ger en hög blodsockernivå

Totalpoäng: 1

4 4/36

Eftersom diabetes typ 1 är en kronisk sjukdom finns det symtom och sjukdomar som behöver uppmärksammas, till exempel kan diabetes typ 1 ge symtom i munhålan.

Vad förekommer oftare hos ett barn med välinställd diabetes typ 1 jämfört med ett friskt barn?

Välj ett alternativ:

- ☐ Herpes
- ☐ Karies
- ☐ Gingivit
- ☐ Aftösa sår

Totalpoäng: 1

5 5/36

Vilket tillstånd kan utvecklas som en följd av diabetes typ 1?

Välj ett alternativ:

- ☐ Förlamning
- ☐ Dövhet
- ☐ Blindhet
- ☐ Afasi

Totalpoäng: 1

6 6/36

Kenji är väldigt blyg och vill inte sitta i stolen. Du bestämmer dig för att använda "tell-show-do"-metoden för att inskola Kenji till tandvårdssituationen.

När är det lämpligt att använda "tell-show-do"-metoden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Metoden är inte lämplig när barnet är väldigt rädd och orolig vid besöket
- ☐ Metoden kan användas på tandvårdsräd i alla åldrar
- ☐ Metoden är inte lämplig för barn i förskoleåldern
- ☐ Metoden kan enbart användas på barn som är blyga och inte tandvårdsräd

Totalpoäng: 1

7 7/36

Efter inskolning kan du undersöka Kenjis tänder.

Vilken metod är lämpligast att använda för att diagnosticera karies på approximalytor?

Max 5 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | | ↺ | | ✎ | Σ |

✕

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Röntgen bitewing

Ord: 0/5

Totalpoäng: 2

8 8/36

Eftersom konventionell röntgen är en effektiv metod för att se kariesangrepp, vill du ta några bitewingröntgenbilder på Kenji. Med tell-show-do-metoden kan du utföra röntgenundersökningen och du tittar på de exponerade bilderna.

Hur har bildmottagaren (till exempel sensor eller bildplatta) varit placerad när röntgenbilderna exponerats?

Välj ett alternativ:

- ☒ Bildmottagaren har placerats för långt bak då alla approximalrum för de primära molarna inte ses ✓
- ☐ Bildmottagaren har placerats rätt och röntgenbilderna är optimala
- ☐ Bildmottagaren har placerats för långt ner mot underkäken så att överkåkens bennivå inte kan ses
- ☐ Bildmottagaren har placerats för långt fram då permanenta 6:or inte kan ses

Totalpoäng: 1

9 9/36

Bildmottagaren har placerats för långt bak men kan röntgenbilderna kan användas för kariesdiagnostik för de approximalrum som finns med i bilden.
Du granskar röntgenbilderna och ser att Kenji har karies i några tänder.

På vilka ytor ses kariesangrepp i röntgenbilderna?

Matcha ihop värdena:

	Initialkaries	Sekundärkaries	Manifest kariest
Tand 75d	☐ ✓	☐	☐
Tand 84d	☐	☐	☐ ✓
Tand 64d	☐	☐	☐ ✓
Tand 55m	☐	☐ ✓	☐

Totalpoäng: 1

10 10/36

När du har gjort den kliniska undersökningen och granskat röntgenbilderna ska du planera den fortsatta behandlingen för Kenji.

Vid undersökningen har du noterat att Kenji har manifest karies i följande tänder:
55mo, 54 do, 64d, 65m, 36o, 85d

Kenji har också plack generellt och gingivan är lättblödande, särskilt vid primära och permanenta molarer samt vid överkäkens incisiver.

Vad är mest lämpligt att planera in vid nästa besök för Kenji?

Välj ett alternativ:

- ☐ Lokalanestesi, exkavering och fyllning 36o
- ☐ Exkavering och pulpaöverkappning 65
- ☐ Lokalanestesi och extraktion 54 och 55
- ☐ Hygieninstruktion och professionell rengöring

Totalpoäng: 1

11 11/36

När du har gjort inskolning med professionell rengöring och andra profylaxåtgärder är det dags att påbörja kariesterapi.

Kenji har kariesangrepp i de primära tänderna.

Varför kan det vara svårare att utföra fyllningsterapi i primära molarer jämfört med permanenta molarer?

Välj ett alternativ:

- ☐ De moderna fyllningsmaterialen är inte anpassade till primära tänders ytstruktur
- ☐ Lokalanestesi ger sämre bedövningseffekt vid injektion i anslutning till primär tand
- ☐ Primära tänder har en annan dentinstruktur och fyllningsmaterialen binder sämre
- ☒ De primära tänderna är mindre än permanenta och har tunnare emalj och dentin ✓

Totalpoäng: 1

12 12/36

Det visar sig att en av tänderna som ska behandlas behöver stegvis exkavering.

Vad innebär stegvis exkavering?**Välj ett alternativ:**

- ☐ All nekrotisk vävnad avlägsnas och pulparummets tak avlägsnas utan att rensa ut kanalerna i tandens rot
- ☐ Kariöst dentin lämnas i den del av kaviteten som finns in mot pulpan men avlägsnas helt från kavitetens väggar ✓
- ☐ Allt kariöst dentin avlägsnas och en liten öppning in mot pulpan görs innan kaviteten fylls med temporär fyllning
- ☐ Enbart ytligt kariöst dentin avlägsnas i det akuta skedet och sedan avvaktas den primära tandens exfoliering

Totalpoäng: 1

13 13/36

Förutom den restaurativa vården behöver Kenji och hans föräldrar råd för att förhindra att han får nya kariesangrepp i framtiden.

Vilket är det enskilt viktigaste rådet för att minska risken för kariessjukdom hos barn?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Använda tandtråd mellan tänderna varje kväll
- ☐ Begränsa småätande mellan huvudmålen ✓
- ☐ Tugga ett tuggummi minst varannan timme
- ☐ Borsta tänderna två minuter efter varje måltid

Totalpoäng: 1

14 14/36

Den viktigaste åtgärden för att minska karies hos barn är att minska antalet födointag. Kenjis familj behöver bli medveten om att undvika småätning och att hålla regelbundna måltider, både huvudmål och mellanmål.

Dessutom kan Kenji behöva stöd av sina föräldrar med att borsta tänderna.

Hur länge rekommenderas att ett barn behöver stöd när det gäller tandborstning?

Välj ett alternativ:

- ☐ Upp till åtta års ålder
- ☐ Tills alla primära tänder har erupterat
- ☐ Tills alla permanenta tänder har erupterat
- ☐ Upp till tolv års ålder

Totalpoäng: 1

15 15/36

Barn bedöms generellt behöva stöd och övervakning när det gäller tandborstning upp till tolv års ålder.

Vilken är den främsta orsaken att ett barn behöver stöd och övervakning när det gäller tandborstningen ända upp till tolv år?

Ange en orsak. Endast den först angivna orsaken bedöms. Max 5 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | | | | |

Σ | ✕

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Ej fullt utvecklad motorisk förmåga

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

i**Jorun, 40 år**

16 16/36

Jorun 40 år kommer akut till kliniken på grund av tandvärk. Hon pekar på vänster sida och säger att smärtan kommer och går. Hon tror att hon lagade ett djupt hål i någon tand för tre månader sedan men minns inte vilken.

Vad är ett lämpligt första steg för att kunna hjälpa henne?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ta två bitewingröntgen samt apikalbilder i ök och uk
- ☐ Ta en panoramaröntgen
- ☐ Ta en utökad smärtanames ✓
- ☐ Utföra en noggrann klinisk undersökning

Totalpoäng: 1

17 17/36

Du tar upp en utökad smärtanamnes på Jorun och det framkommer att hon inte kan peka ut om smärtan kommer från överkäken eller underkäken. Det finns djupa lagningar i både tand 26 och tand 36 och du kan inte se något tecken på patologi på röntgen eller vid din kliniska undersökning. Du kan heller inte provocera fram smärta vare sig från tänder, käkmuskulatur eller käkleder.

Vad är lämpligast att göra när patienten har tandvärk och en diagnos inte kan fastställas?

Max 10 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | | | | |

Σ | ✕

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Avvakta åtgärd och rekommendera smärtlindring. Bedöva tänderna för att bekräfta/utesluta odontologisk orsak

Ord: 0/10

Totalpoäng: 2

18 18/36

Jorun rekommenderades smärtstillande läkemedel och fick en ny tid om två dagar.

När hon kommer tillbaka kan hon tydligt peka ut att det är tand 36 som gör ont. Du ställer diagnosen symtomatisk pulpitis på tand 36. Du utför endodontisk behandling av tand 36. När tand 36 är rotfylld och färdigbehandlad informerar du Jorun om att du vill träffa henne igen för kontroll.

Hur lång tid efter rotfyllning är det lämpligt att göra den första röntgenkontrollen?

Välj ett alternativ:

☒ Efter ett år

☐ Efter tre månader

☐ Efter fyra år

☐ Efter sex månader

Totalpoäng: 1

19 19/36

Du planerar att göra en kontroll av tand 36 efter ett år.

Jorun ringer efter 6 månader eftersom hon har tappat fyllningen på tand 36 och har värk. Hon bokas in på ett akutbesök.

Du tar ett par röntgenbilder och funderar på hur god teknisk kvalitet det blev på din rotfyllning.

Vad stämmer angående längden på rotfyllningen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fyra kanaler är rotfyllda med bra längd
- ☐ Tre kanaler är rotfyllda med bra längd
- ☐ Två distala kanaler är rotfyllda med överskott
- ☐ Två mesiala kanaler är rotfyllda med underskott

Totalpoäng: 1

20 20/36

Du konstaterar att de mesiala kanalerna i tand 36 är rotfyllda med underskott.

Du påbörjar en revidering av rotfyllningen men ser då att tand 36 har en längsgående fraktur i mesiodistal riktning och beslutar dig i samråd med Jorun för att extrahera tanden.

Du bedövar inför extraktionen men efter att du har injicerat fem (5) ampuller bedövningsmedel har Jorun fortfarande väldigt ont och verkar ha utvecklat hyperalgesi.

Vad bör du göra när patienten har utvecklat hyperalgesi?

Välj ett alternativ:

- ☐ Komplettera med mer bedövning intrapulpalt och intraligamentellt
- ☐ Komplettera med mer ledningsanestesi tills patienten blir smärtfri
- ☒ Avbryta behandlingen och boka en ny tid för behandling under premedicinering ✓
- ☐ Ge patienten Paracetamol och Ibuprofen och fortsätta behandlingen efter 30 minuter

Totalpoäng: 1

21 21/36

Jorun får en ny tid och behandlas under premedicinering. När hon är bedövd behöver du separera tanden inför extraktionen.

Hur separeras en underkäksmolar inför extraktion?

Välj ett alternativ:

☐ C

☐ B

☐ A

☐ D

Totalpoäng: 1

22 22/36

Tre dagar efter extraktionen av tand 36 kommer Jorun akut till dig eftersom hon har kraftig värk på vänster sida. Hon har inte sovit i natt. Hon har ont när hon gapar och gapförmågan är reducerad.

Du gör en intraoral undersökning men ser inget avvikande.

Vilken åtgärd är lämpligast att utföra härnäst?

Välj ett alternativ:

☐ Spola alveolen med koksalt

☐ Skriva ut antibiotika

☐ Ta panoramaröntgen

☐ Palpera käkleden

Totalpoäng: 1

23 23/36

Du palperar käkleden och tuggmuskulaturen samt kontrollerar ocklusionen för att göra en utredning om vad smärtan kan bero på.

Hur ska käkledspalpation utföras?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Palpation av en sida i taget med tryck som ger smärta
- ☒ Palpation av en sida i taget med 0.5 kg tryck vid den laterala polen
- ☐ Bilateral palpation med tryck som ger smärta
- ☐ Bilateral palpation med 1 kg tryck vid den laterala polen på respektive sida

Totalpoäng: 1

24 24/36

Efter undersökningen av käkled, muskulatur och ocklusion konstaterar du att Jorun har palpationssmärta över vänster käkled. Smärtan förvärras vid rörelse av underkäken och gapförmågan är något reducerad.

Intraoralt ser du blodkoagel i extraktionsalveolen regio 36. Ingen påtaglig svullnad vare sig extra- eller intraoralt.

Vilken är den troligaste orsaken till Joruns smärta?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Diskdisplacering utan återgång vänster käkled
- ☐ Alveolit efter extraktionen
- ☒ Traumatisk artrit vänster käkled
- ☐ Normal postoperativ smärta

Totalpoäng: 1

25 25/36

Du ställer diagnosen traumatisk artrit vänster käkled. Eftersom Jorun har besvär ordinerar du henne skonkost och förskriver ett smärtlindrande läkemedel.

Vilket läkemedel är mest lämpligt att förskriva vid traumatisk artrit?

Välj ett alternativ:

- ☐ Paracetamol
- ☐ Tramadol
- ☐ Diklofenak
- ☐ Naproxen

Totalpoäng: 1

i Jorun kommer tillbaka efter tre månader.

Området i regio 36 har läkt fint.

Hon vill nu ha en protetisk ersättning i luckan.

26 26/36

Ni kommer överens om att göra en treledsbro i Zirkonia utan ytporcelain i regio 35-37.

Varför bör den koronala tredjedelen av buckalytan vinklas inåt när du preparerar för bron?

Välj ett alternativ:

- ☒ För att utforma god anatomi
- ☐ För att höja stabilitetsegenskaperna
- ☐ För att få ökad retention
- ☐ För att minska materialåtgång

Totalpoäng: 1

27 27/36

Vilken typ av pontic är mest lämplig att använda i regio 36?

Välj korrekt alternativ:

- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 1

Totalpoäng: 1

28 28/36

Jorun kommer tillbaka för cementering av Zirkonia-bron i kvadrant 3.

När du provar bron konstaterar du att bron har god kantanslutning och passform. Däremot ser du att bron har för hårda ocklusionskontakter. Du mäter tjockleken på bron och noterar att den är 0.5 mm tjock ocklusalt.

Vad är lämpligast att göra härnäst?

Välj ett alternativ:

- ☐ Slipar på bron ocklusalt där kontakterna är hårda
- ☐ Ber tandteknikern att göra en tunnare bro
- ☐ Sänker preparationerna och tar ett nytt avtryck

Totalpoäng: 1

i

Efter justering blir den nya bron bra och den cementeras.

Jorun kommer tillbaka till din klinik efter ett år för revisionsundersökning.

29 29/36

Jorun berättar att hon tre månader tidigare var tvungen att extrahera tänderna 24 och 25 på grund av en olycka. Hon har just nu en temporär partialprotes i överkäken, men önskar implantatbehandling för att ersätta de förlorade tänderna.

Jorun berättar att hon har börjat medicinera med beta-blockerare.

Vilken är den mest troliga orsaken till att Jorun måste ta detta läkemedel?

Välj ett alternativ:

- ☒ Högt blodtryck
- ☐ Högt kolesterol
- ☐ Astma
- ☐ Depression

Totalpoäng: 1

30 30/36

Jorun tar medicinen på grund av högt blodtryck.

Vilken information bör ges till Jorun när det gäller möjligheten att få implantatbehandling?

Välj ett alternativ:

- ☐ Hennes läkare måste konsulteras innan behandling påbörjas
- ☐ Hon måste sluta medicineringen under implantatbehandlingen
- ☐ Hon kan inte få implantat
- ☒ Det medför inga ökade risker

Totalpoäng: 1

31 31/36

Du vill mäta avståndet mellan granntänderna för att se om det finns tillräckligt med plats för att sätta två implantat regio 24-25.

Vilken typ av röntgenbild bör tas initialt för att mäta avståndet i mesio-distal riktning?

Välj ett alternativ:

- ☐ Cone Beam Computed Tomography (CBCT)
- ☐ Intraoral röntgen
- ☐ Panoramaröntgen

Totalpoäng: 1

32 32/36

Efter att ha granskat de intraorala röntgenbilderna är du fortfarande osäker på benvolymen i regio 24-25 och bestämmer dig för att remittera Jorun för CBCT-undersökning (Cone Beam Computed Tomography).

Hur lång tid efter en tandextraktion bör man tidigast genomföra CBCT inför implantatbehandling?

Välj ett alternativ:

- ☐ 1 månad
- ☐ 3 månader
- ☐ 12 månader
- ☐ 8 månader

Totalpoäng: 1

33 33/36

Jorun har nu fått implantatfixturer installerade regio 24-25. Du väljer att göra en skruvretinerad sammankopplad implantatbro.

Vilken tydlig fördel har skruvretinerade implantatbroar jämfört med cementerade?

Välj ett alternativ:

- ☐ De kan belastas tidigare
- ☐ De är mer hållbara
- ☐ De är lättare att avlägsna
- ☐ De har högre estetik

Totalpoäng: 1

34 34/36

En tid har passerat och implantatfixturerna är nu inläkta.

Vid avtryckstagning för en implantatbro kan det uppstå svårigheter om två implantat sitter nära varandra. Detta leder till att avtryckstopparna krockar med varandra.

Vad är lämpligt att göra om avtryckstopparna krockar med varandra?

Välj ett alternativ:

- ☐ Avtryckstopparna behöver slipas till så att de kan skruvas ned hela vägen
- ☐ Avtryckstopparna är av fel modell och det behöver beställas en modell som passar
- ☐ Lutningen på implantaten behöver justeras så att de blir mer parallella
- ☐ Avtryck kan tas ändå och tandteknikern instrueras att justera avtryckstopparna

Totalpoäng: 1

35 35/36

Du slipade till avtryckstopparna så att de gick på plats.

Den färdiga implantatbron sitter nu på plats och skruvarna är åtdragna. Det är dags att täcka över skruvhålen.

Vilka material bör användas för att täcka över skruvhålen permanent?

Max 5 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾

↺

✎

Σ

✖

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Gängtejp, silikon slang eller liknande +komposit

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

36 36/36

Efter ett år kommer Jorun tillbaka på en kontroll av implantaten i regio 24-25.

Du kontrollerar fickdjup och tar en röntgenbild. Vid sondering blöder gingivan och du mäter en ficka på fyra millimeter vid 24 distalt. Du kan inte se någon bensänkning när du jämför den nya röntgenbilden med en tidigare röntgenbild.

Vilken diagnos ställer du för implantatet i regio 24?

Välj ett alternativ:

- ☒ Mukosit
- ☐ Parodontit
- ☐ Gingivit
- ☐ Periimplantit

Totalpoäng: 1

Avsnitt 1

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
i		Dokument
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	2	Essä
6	1	Flervalsfråga
7	1	Flervalsfråga
8	1	Matchning
9	1	Flervalsfråga
10	1	Flervalsfråga
11	1	Flervalsfråga
12	1	Flervalsfråga
13	1	Flervalsfråga
14	1	Flervalsfråga

Avsnitt 2

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument

15	1	Flervalsfråga
16	1	Flervalsfråga
17	1	Flervalsfråga
18	1	Essä
19	1	Flervalsfråga
20	1	Flervalsfråga
21	1	Flervalsfråga
22	1	Flervalsfråga

Avsnitt 3

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
23	1	Flervalsfråga
24	1	Flervalsfråga
25	1	Flervalsfråga
26	2	Essä

Avsnitt 4

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
27	1	Flervalsfråga
28	1	Flervalsfråga
29	1	Flervalsfråga

30	1	Flervalsfråga
31	1	Flervalsfråga
32	1	Flervalsfråga
33	1	Flervalsfråga

Avsnitt 5

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
34	1	Flervalsfråga
35	1	Flervalsfråga
36	1	Flervalsfråga
37	1	Flervalsfråga
38	1	Flervalsfråga
39	1	Flervalsfråga
40	1	Flervalsfråga

Avsnitt 6

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
41	1	Flervalsfråga
42	1	Flervalsfråga
43	1	Dra och släpp

44	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

45	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 7

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Dokument
----------	--	----------

46	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

47	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

48	2	Essä
----	---	------

49	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

50	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 8

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Dokument
----------	--	----------

51	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

52	1	Essä
----	---	------

53	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

54	1	Essä
----	---	------

55	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

56	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

57	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 9

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
58	1	Flervalsfråga
59	1	Essä
60	1	Flervalsfråga
61	1	Flervalsfråga
Vetenskaplig artikel		

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
62	1	Flervalsfråga
63	1	Flervalsfråga
64	1	Flervalsfråga
65	2	Essä

Del 1

Information

- För godkänt krävs **75%** av totalpoängen för sammanlagd poäng del 1 och 2.
- Därutöver krävs lägst 50% av poängen av målen för tandläkarexamen.
- I första delen av provet kan du gå fram och tillbaka mellan frågor.
- Denna del handlar om flera patientfall och kliniska och generella situationer som du som allmäntandläkare kan ställas inför.

Max poäng på denna del: **69 poäng**

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

i
Tim, 15 år

- 1 Tim kommer till din klinik för undersökning. Han är 15 år och det är två år sedan han senast kom för undersökning.

Vad avgör hur lång tid revisionsintervallet är för en patient?

Välj ett alternativ:

- ☒ Patientens sjukdomsrisk
- ☐ Klinikens rutiner
- ☐ Patientens ålder
- ☐ Patientens önskemål

Totalpoäng: 1

- 2 Vid besöket ställer du olika anamnesfrågor till Tim. Det framkommer att han har nyligen har börjat snusa. Han tar också medicin mot ADHD (Concerta, metylfenidat).

Vilken biverkning som kan påverka munhälsan är vanlig vid användning av Concerta?

Välj ett alternativ:

- ☐ Urtikaria
- ☐ Dysfagi
- ☐ Dyspepsi
- ☐ Hunger

Totalpoäng: 1

- 3 Tim tar medicin på grund av diagnosen ADHD (attention deficit hyperactivity disorder). Han säger att medicineringen fungerar bra och att de symtom han tidigare har haft mycket besvär av inte märks så mycket längre.

Vilka symtom kännetecknar diagnosen ADHD?

Välj ett alternativ:

- ☐ Svårigheter att ta till sig instruktioner, långsam i tal och kroppsrörelser
- ☐ Yrsel, viktigt med strukturerad planering och pratar högt och mycket
- ☒ Humörsvängningar, rastlöshet och svårigheter att planera
- ☐ Trötthet, motoriska svårigheter och problem med inläring

Totalpoäng: 1

- 4 Tim säger att han nyligen har börjat snusa. Många av hans kompisar snusar också. En person som snusar får ofta en förändring i slemhinnan där snuset placeras, en så kallad snuslesion.

Hur kan en snuslesion se ut?

Välj ett alternativ:

- ☐ Vitaktig hyperplastisk förändring som har en slät yta och tydlig begränsning
- ☒ Vita keratiniserade upphöjningar eller räfflor som är begränsade mot omgivningen ✓
- ☐ Vit icke-keratiniserad förändring med diffus avgränsning mot omgivande vävnad
- ☐ Vit missfärgad blåsliknande förändring som omges av rödaktiga purulenta sår

Totalpoäng: 1

- 5 Förutom tobaksvanor, allergier, sjukdomar och läkemedel finns det ytterligare fakta som behöver komma fram i anamnesen.

Vilka ytterligare viktiga frågor behöver ställas till en patient som Tim vid undersökningstillfället?

Ange två frågor som är viktiga i anamnesen för Tim. Endast de två första angivna svaren bedöms. Max 25 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | | | |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Tidigare erfarenheter av tandvård, symtom från munhålan, munhygien och kost

Ord: 0/25

Totalpoäng: 2

6 När du gör en klinisk undersökning ser du en förändring på insidan av Tims läpp.

Vilken är den mest sannolika diagnosen för förändringen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Leukoplaki
- ☐ Afte
- ☐ Herpes
- ☐ Hemangiom

Totalpoäng: 1

7 Tim har ont från förändringen på läppen.

Vilken åtgärd är lämpligast att gå vidare med när det gäller förändringen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Föreslå lokal symtomlindring
- ☐ Rekommendera antiviral salva
- ☐ Förskrivning av antifungal kräm
- ☐ Biopsi av hela förändringen

Totalpoäng: 1

- 8 Efter den kliniska undersökningen beslutar du dig även för att ta några röntgenbilder på Tim. När du granskar bilderna ser du att Tim har karies.

Var har Tim karies?

Markera rätt alternativ för respektive yta:

	Kariesfri	Manifest karies	Initialkaries	Sekundärkaries
46o	☐	☐ ✓	☐	☐
15d	☐	☐	☐ ✓	☐
14m	☐ ✓	☐	☐	☐
45m	☐ ✓	☐	☐	☐

Totalpoäng: 1

- 9 Tim har även ett stort kariesangrepp i tanden 47. Det är ett kariesangrepp som kräver en åtgärd. Tim har lite ont från tanden till och från. När du luftblästrar på tanden känner han inte något så du beslutar dig för att göra sensibilitetstest med kyla och el. Båda dessa test tyder på att tanden är sensibel.

Vilken åtgärd är mest lämplig för tanden 47?

Välj ett alternativ:

- ☐ Nekrosbehandling
- ☐ Kariesexkavering
- ☐ Extraktion
- ☐ Pulpektomi

Totalpoäng: 1

- 10** När du berättar för Tim att det finns några tänder som behöver behandlas på grund av karies blir han väldigt orolig och vill gå hem direkt. Han säger att han absolut inte vill ha någon behandling. Att få behandling i munnen är det värsta han vet, säger han.

Hur är det lämpligt att gå vidare med behandlingen av Tim?

Välj ett alternativ:

- ☐ Boka ny tid för behandling under lustgas
- ☐ Planera för inskolning av behandlingsmomenten
- ☐ Remiss för att behandla tänderna under narkos
- ☐ Avvakta behandling tills Tim blir äldre och mognare

Totalpoäng: 1

11 Hur kan man avgöra om ett kariesangrepp är aktivt eller inte?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Genom att utföra 3D röntgen (CBCT)
- ☐ Genom att ta bakterieprover
- ☐ Genom att titta på angreppets färg
- ☐ Genom att granska en bitewingbild

Totalpoäng: 1

12 En viktig faktor vid utveckling av karies är pelliceln.

Vad består pelliceln till största delen av?

Välj ett alternativ:

- ☐ Mikroorganismer
- ☐ Glykoproteiner
- ☐ Salivenzymer
- ☐ Koststärkelse

Totalpoäng: 1

13 Vid bedömning av kariesrisk kan en av variablerna vara pH i saliven.

Vad är kroppens normala pH (fysiologiskt pH)?

Välj ett alternativ:

☐ 5,5

☐ 8,5

☒ 7,4

☐ 6,4

Totalpoäng: 1

14 Vilket är kritiskt pH för tandemaljen?**Välj ett alternativ:**☐ 7,4☐ 6,4☒ 5,5☐ 8,5

Totalpoäng: 1

i

Angela 34 år

- 15** Angela, 34 år kommer till kliniken för undersökning. Vid anamnesupptagningen framkommer att Angela ofta har huvudvärk. Du undersöker henne och funderar på om hennes diagnos är huvudvärk tillskriven TMD (temporomandibular disorder).

Vilka symtom är typiska för huvudvärk tillskriven TMD?

Välj ett alternativ:

- ☐ Enkelsidig spänning över panna, tinning och käkled samt spridning mot nacke
- ☒ Dubbelsidigt tryck eller ömhet över panna, tinningar och nacke
- ☐ Dubbelsidig spänning i käkmuskulatur samt tryck över käklederna
- ☐ Enkelsidigt tryck över tinning med samtidig ljuskänslighet och illamående

Totalpoäng: 1

16 Du genomför en undersökning för att bekräfta om diagnosen är huvudvärk tillskriven TMD.

Vilka är diagnoskriterierna för huvudvärk tillskriven TMD?

Välj ett alternativ:

- ☐ Huvudvärk vid tinnigarna som kommer och går och ger bekant smärta vid palpation av m. masseter
- ☐ Huvudvärk med myalgi som påverkas av käkrörelser och bekant smärta vid palpation av m. temporalis ✓
- ☐ Huvudvärk som förstärks vid ljud-och ljuspåverkan och som ger bekant spänningssmärta vid käkledspalpation
- ☐ Huvudvärk som ger bekant smärta vid palpation av käkleder och muskulatur och som ökar vid generell fysisk aktivitet

Totalpoäng: 1

17 Du rekommenderar behandling för Angelas huvudvärk.

Vilket behandlingsalternativ är lämpligast att inleda med vid huvudvärk som tillskrivs TMD?

Välj ett alternativ:

- ☐ Smärtlindrande läkemedel, t ex Alvedon (paracetamol)
- ☐ Avslappningsövningar
- ☐ Profylaktiskt läkemedel, t ex Imigran (sumatriptan)
- ☐ Stabiliseringsskena

Totalpoäng: 1

18 En funktion som kontrolleras vid olika bettfysiologiska besvär är gapförmågan.

Vilket är det normala rörelseomfånget för underkäken vid gapning?

Endast det första angivna svaret bedöms. Max 10 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: 40-60 mm

Ord: 0/10

Totalpoäng: 1

19 Vilka funktioner har musculus trapezius?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Stabiliserar skulderbladen och hjälper till med nackens rörelser ✓
- ☐ Ger halsen möjlighet att böjas framåt och möjliggör gapning
- ☐ Ger huvudet möjlighet att vara upprätt och möjliggör hopbitning
- ☐ Stabiliserar nyckelbenet och lyfter axelleden uppåt och bakåt

Totalpoäng: 1

20 Vad sker när en skelettmuskel kontraheras?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Det perifera nervsystemet skapar en reaktion som kontraherar muskeln
- ☐ Det endokrina nervsystemet påverkar en muskel som i sin tur aktiverar kraftutveckling
- ☐ Det somatiska nervsystemet skickar signaler som reglerar muskelns kraftutveckling. ✓
- ☐ Det autonoma nervsystemet reglerar signaler som kontraherar den enskilda muskeln

Totalpoäng: 1

21 Vilken signalsubstans överför impulser från nerv till muskel?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Serotonin
- ☐ Acetylcholin
- ☐ Cortison
- ☐ Dopamin

Totalpoäng: 1

22 Vad innebär dysocklusion (phantom bite syndrome)?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Patienten har ett anteriort tvångsfört bett
- ☐ Patienten har omfattande tandförluster
- ☐ Patienten upplever att bettet inte passar ihop
- ☐ Patienten har dubbelsidigt korsbett

Totalpoäng: 1

i

Henry, 24 år

- 23** Henry, 24 år kommer på ett akut besök. Han har sedan tonåren en retainer i underkäksfronten, på tänderna 33-43. En bit av retainern har gått av och lossnat medan resten, från tand 33 till tand 41, sitter kvar på sin plats.

Vilken åtgärd är mest lämplig när en retainer gått sönder och delvis lossnat som för Henry?

Välj ett alternativ:

- ☐ Låta den kvarvarande delen sitta kvar och avvakta
- ☐ Göra en ny retainer och fästa till tänderna för fortsatt retention
- ☐ Ta ett avtryck för att ersätta den trasiga delen av befintlig retainer
- ☐ Ta bort hela retainern då den inte längre behövs eftersom bettet nu är stabilt

Totalpoäng: 1

24 Vilka patienter som har genomgått ortodontisk behandling behöver långvarig retention med fast eller avtagbar retainer?

Välj ett alternativ:

- ☐ Enbart patienter som behandlats för trångställning eftersom de har ökad risk för recidiv
- ☐ Alla patienter eftersom en retainer ökar patienternas nöjdhet med behandlingen
- ☐ Inga patienter behöver retainer mer än maximalt 1-2 år efter att behandlingen avslutats
- ☐ Patienter som har haft fast tandställning då det är svårt att förutse tandrörelser öve: ✓

Totalpoäng: 1

25 Vilken ortodontisk uppgift kräver störst kraft?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Extrusion
- ☐ Upprätning (tippning)
- ☐ Intrusion
- ☐ Parallell förflyttning

Totalpoäng: 1

26 Vad kan vara orsak till bestående rotresorption efter en ortodontisk behandling?

Ange två orsaker. Endast de två första svaren bedöms. Max 5 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Tidigare rotresorption, avvikande rotanatomi, tidigare trauma, ovanor (nagelbitning), stora krafter, lång behandlingstid

Ord: 0/5

Totalpoäng: 2

i

Kim, 38 år

- 27** Patienten Kim, 38 år kommer för extraktion av tanden 28. Hen har hört att det behövs antibiotika när en tand ska dras ut, till exempel fick hens pappa det vid en tandextraktion.

När behövs antibiotikaprofylax vid extraktion av en tand?

Välj ett alternativ:

- ☐ När en patient är orolig och efterfrågar antibiotika
- ☐ Alltid när en infekterad tand ska extraheras
- ☐ Om patienten tidigare fått postoperativa besvär
- ☐ För patienter som har ett nedsatt immunförsvar

Totalpoäng: 1

28 Vad är orsaken till att antibiotikaproylax kan behövas inför orala ingrepp som extraktion?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Minska blödningsrisken
- ☐ Förhindra bakteriemi
- ☐ Öka inflammationssvaret
- ☐ Minska risken för cytopeni

Totalpoäng: 1

29 Hur är det lämpligt att förskriva antibiotikaprofylax?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Antibiotikabehandlingen måste fortsätta minst fem dagar efter ingreppet
- ☒ Antibiotika ges peroralt som engångsdos en timma före planerat ingrepp
- ☐ Antibiotikabehandlingen måste börja minst fem dagar före ingreppet
- ☐ Antibiotika ges peroralt som engångsdos ett dygn före planerat ingrepp

Totalpoäng: 1

30 Vilken typ av antibiotika är mest lämplig att förskriva som antibiotikaproylax?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Fenoximetylpenicillin
- ☐ Metronidazol
- ☐ Amoxicillin
- ☐ Bensylpenicillin

Totalpoäng: 1

- 31** Tand 28 behöver extraheras på grund av grav karies. Under extraktionen fraktureras tuber. Tanden och tuberfragmentet sitter fast i mjukvävnaden.

Vad är lämpligast att göra vid en tuberfraktur då ben och tand sitter kvar i mjukvävnaden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ta bort tanden och återplacera tuber på plats
- ☐ Ta bort båda, fyll ut defekten med bentransplantat
- ☐ Ta bort både tand och tuber och sedan suturera
- ☐ Lämna kvar både tand och tuber för inläkning

Totalpoäng: 1

- 32** Kim klagar över dålig andedräkt och efter undersökningen kan du bekräfta att patienten har intra-oral halitosis.

Utöver att optimera sin dagliga munvård, vilken rekommendation är lämplig att ge patienten?

Välj ett alternativ:

- ☐ Skölja med natriumfluorid
- ☐ Skölja med saltvatten
- ☐ Skölja med zinkpreparat
- ☐ Skölja med klorhexidin

Totalpoäng: 1

- 33** Kim undrar om hen behöver byta ut sin amalgamfyllning eftersom amalgam inte används i Sverige längre. Du kontrollerar tanden kliniskt och på röntgenbilden.

Vad är mest lämpligt att rekommendera patienten?

Välj ett alternativ:

- ☐ Byta ut amalgamfyllningen för att undvika tandsprickor
- ☐ Byta ut amalgamfyllningen för att minska allergirisken
- ☐ Byta ut amalgamfyllningen av miljömässiga skäl
- ☐ Byta ut amalgamfyllningen endast om den är defekt

Totalpoäng: 1

i
Eve

- 34** Du ska träffa en patient, Eve, för första gången. Inför besöket tittar du på patientens röntgenbilder som finns tillgängliga från föregående revisionsundersökning. Du ser att Eve har tandstödda protetiska ersättningar i överkäksfronten.

Vilken typ av protetiska ersättningar har Eve?

Välj ett alternativ:

- ☐ Aluminiumoxid-broar
- ☐ Zirkoniumdioxid-broar
- ☐ Marylandbroar
- ☐ Rochettebroar

Totalpoäng: 1

35 Vilken är den viktigaste fördelen med den typ av broar som Eve har jämfört med konventionella tandstödda broar?

Välj ett alternativ:

- ☐ Estetiskt överlägsna
- ☐ Lättare att hålla rent
- ☐ Tandsubstansbevarande
- ☐ Mer hållbara

Totalpoäng: 1

36 Vilken nackdel har den typ av broar som Eve har jämfört med konventionella tandstödda broar?

Välj ett alternativ:

- ☒ Små retentionsytor
- ☐ Svåra att avlägsna
- ☐ Dyra att tillverka
- ☐ Kräver omfattande preparation

Totalpoäng: 1

- 37** I journalen kan du läsa att Eve fått de protetiska konstruktionerna efter att ha varit utsatt för trauma i form av fysiskt våld.

Vem är det som oftast utsätter kvinnor för fysiskt våld och var brukar våldet ske?

Välj ett alternativ:

- ☒ En närstående i hemmamiljö
- ☐ En okänd person utanför hemmet
- ☐ En okänd person i hemmamiljö
- ☐ En närstående utanför hemmet

Totalpoäng: 1

38 Inom tandvården har vi ansvar när det gäller att ställa frågor om våld.

Hur är det lämpligt att ställa frågor om våld?

Välj ett alternativ:

- ☒ Rutinmässiga frågor som ställs till alla patienter ✔
- ☐ Direkta frågor till patienter som har tecken på misshandel
- ☐ Inga frågor om inte den utsatta själv berättar
- ☐ Följdfrågor när den utsatta har sagt att hen blivit slagen

Totalpoäng: 1

- 39** När Eve kommer till dig gör du en klinisk undersökning och tar fyra nya intraorala röntgenbilder. Du granskar röntgenbilderna.

Vad stämmer gällande Eve´s tand 25 vid granskning av röntgenbilderna?

Välj ett alternativ:

- ☐ Sprickbildning buckalt
- ☐ Sekundärkaries mesialt
- ☐ Patologisk ficka palatinalt
- ☐ Fyllningsunderskott distalt

Totalpoäng: 1

40 Eve berättar att hon har behandlats för sialoadenit.

Vad betyder sialoadenit?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bihåleinflammation
- ☒ Spottkörtelinflammation
- ☐ Inflammation i tonsillerna
- ☐ Inflammation i smaklökar

Totalpoäng: 1

i
Sally

- 41** En äldre patient, Sally, har nyligen fått en ny protes av din kollega. Idag kommer patienten akut till dig då hon har ont.

Du gör en klinisk inspektion och ser förändringar i slemhinnan.

Vilken slemhinne-diagnos är mest trolig för Sally?

Välj ett alternativ:

- ☐ Decubitus
- ☐ Stomatit
- ☐ Leukoplaki
- ☐ Afte major

Totalpoäng: 1

42 Då Sally har ont undrar hon om det finns något du kan göra för att smärtan ska försvinna.

Vilken åtgärd är lämpligast att utföra för att avhjälpa Sallys besvär?

Välj ett alternativ:

- ☒ Kontrollera och justera protesen
- ☐ Förskriva kortison på recept
- ☐ Munhygieninstruktion till patienten
- ☐ Remittera för biopsitagning

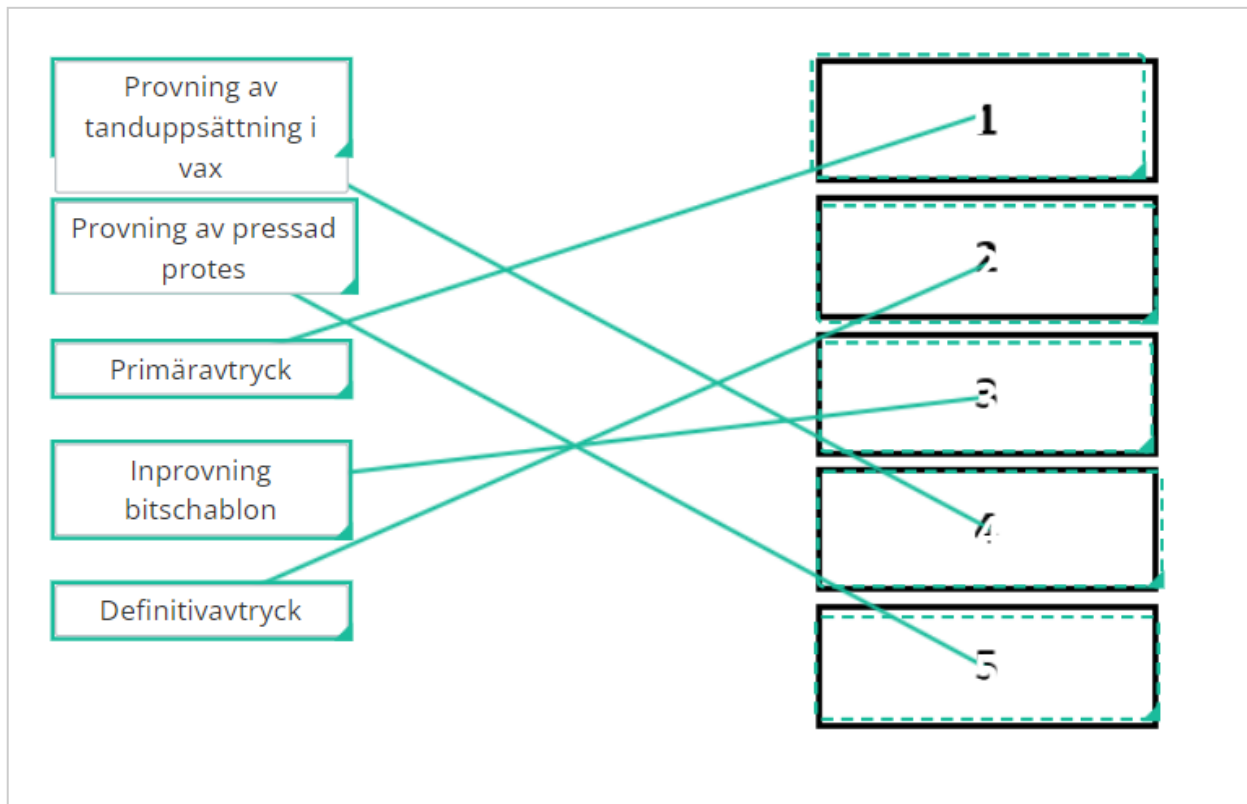
Totalpoäng: 1

- 43** Framställning av en helprotes görs oftast i flera steg i ett samarbete mellan tandläkare och tandtekniker.

Hur ser arbetsgången för tandläkaren ut vid framställning av en helprotes?

Placera momenten i rätt ordning där 1 är första momentet och 5 är sista momentet.

Placera det steg som görs först överst och det som görs sist underst.

OBS: Samtliga steg måste vara placerade på rätt plats för att frågan ska ge poäng.

Totalpoäng: 1

44 För att proteser ska fungera bra krävs en stabil ocklusion.

Hur bör tanduppsättningen se ut på helt tandlösa patienter?

Välj ett alternativ:

- ☐ Proteständer med branta kuspar
- ☐ Kant i kant-bitning i sidopartierna
- ☐ Korsbett i sidopartierna
- ☐ Överbitning i fronten

Totalpoäng: 1

45 I vissa fall väljer tandläkare att göra en så kallad immediatprotes till sin patient.

Vad är en immediatprotes?

Välj ett alternativ:

- ☒ En protes som lämnas ut i samband med tandextraktion
- ☐ En protes som framställs av tandläkaren med patienten i stolen
- ☐ En extra protes som patienten kan ha som reservprotes
- ☐ En liten protes som används för att täcka en entandslucka

Totalpoäng: 1

i

Matteo, 4 år

- 46** Du träffar Matteo och hans mamma för första gången. Matteo är fyra år. När du tar upp anamnes berättar mamman att Matteo föddes prematurt.

Vad menas med att ett barn föds prematurt?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att barnet föds innan lungorna är färdigutvecklade
- ☐ Att barnet är undernärt och behöver näringstillskott vid födseln
- ☐ Att barnet förlöses med kejsarsnitt eller sugklocka
- ☐ Att barnet föds mer än tre veckor före beräknad födsel

Totalpoäng: 1

47 Vilken effekt kan en prematur födsel ha för tandutvecklingen hos barns primära tänder?**Välj ett alternativ:**

- ☒ Ökad risk för hypoplasi
- ☐ Ökad risk för hyperplasi
- ☐ Ökad risk för hypodonti
- ☐ Ökad risk för hyperdonti

Totalpoäng: 1

48 I anamnesen framkommer också att Matteo har en ovana att suga på sina fingrar.

Hur kan bettet ändra utseende av att barnet suger på fingrarna?

Nämn två (2) olika sätt bettet kan ändra form.

Endast de två först angivna svaren bedöms. Max 10 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Ökad horisontell överbitning, frontalt öppet bett, proklinerade överkäksincisiver, retroklinerade underkäksincisiver, smal gom, bilateralt korsbett

Ord: 0/10

Totalpoäng: 2

- 49** Du undersöker Matteo och ser att han har flera omfattande kariesangrepp. Matteo och hans mamma får utförliga råd om kost- och munhygienvanor av dig. Mamman frågar vilken tandkräm de ska använda.

Vilka råd angående tandkräm bör Matteo och hans mamma få?

Välj ett alternativ:

- ☐ Använda tandkräm med 1000 ppm fluorid
- ☐ Använda tandkräm med 1500 ppm fluorid
- ☐ Använda tandkräm med 3000 ppm fluorid
- ☐ Använda tandkräm med 5000 ppm fluorid

Totalpoäng: 1

50 Hur behandlas en gravt karierad tand med pulpanekros på ett barn i Matteos ålder?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Stegvis exkavering
- ☐ Endodontisk behandling
- ☐ Extraktion
- ☐ Lämnas utan åtgärd

Totalpoäng: 1

i

Conny, 53 år

- 51** När du undersöker Conny, 53 år, ser du att han har ett implantat i regio 21. Vid undersökningen ska du bland annat kontrollera om det finns mukosit eller periimplantit vid implantatet.

Vad är periimplantit?

Välj ett alternativ:

- ☐ Samtidig inflammation runt flera implantat och tandrötter
- ☐ Bensedbrytning som sträcker sig runt omkring ett implantat
- ☐ Inflammation i gingivan runt käkbensförankrade implantat
- ☐ Inflammation och bensedbrytning vid ett implantat

Totalpoäng: 1

- 52** För att avgöra om Conny har periimplantit i regio 21 behöver du samla in information om implantatet.

Vilken är den viktigaste faktorn för att göra en säker bedömning om ett implantat har periimplantit?

Ange en faktor som är avgörande för bedömningen. Endast den först angivna faktorn bedöms. Max 15 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Benförlust vid implantat jämfört med tidigare tagna röntgenbilder.

Ord: 0/15

Totalpoäng: 1

- 53** Periimplantit orsakas vanligen av en bakterieinfektion. Bakterier som förekommer vid både parodontit och periimplantit är *Porphyromonas gingivalis* och *Aggregatibacter actinomycetemcomitans*.

Vilken ytterligare bakterieart finns ofta i samband med periimplantit?

Välj ett alternativ:

- ☒ Stafylokocker
- ☐ Mycoplasma
- ☐ Lactobaciller
- ☐ Streptokocker

Totalpoäng: 1

- 54** Den vanligaste orsaken till att implantat drabbas av periimplantit är bakterieinfektion. Det finns även andra orsaker till förlust av osseointegrering på implantat.

Vilken orsak kan ge reducerad osseointegrering?

Ange en annan orsak till reducerad osseointegrering. Endast det första svaret bedöms.

Max 5 ord

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: En (1) orsak efterfrågas, t ex överbelastning, värmeutveckling (dålig kylning vid operation), rökning, felinställd diabetes.

Ord: 0

Totalpoäng: 1

55 De flesta tandimplantat görs av titan.

Vilken är den viktigaste orsaken till att titan är ett lämpligt material att använda för tandimplantat?

Välj ett alternativ:

- ☐ Titan är ett hårt och starkt material som kan motstå ocklusionskrafter
- ☒ Titan bildar ett oxidlager på ytan som gör materialet vävnadsvänligt ✓
- ☐ Titanet är lätt att forma till det skruvliknande utseende som implantaten har
- ☐ Titan utsöndrar metalljoner som stimulerar tillväxtfaktorer i vävnaden

Totalpoäng: 1

56 Varför är fixturens design viktig för osseointegrationen?**Välj ett alternativ:**

- ☒ Fixturens gängor ger möjlighet till stor kontaktyta och retention mellan alveolärt ben och implantat ✓
- ☐ Fixturens gängor korroderar när det satts på plats och orsakar en lätt inflammation som ger bennybildning
- ☐ Fixturens gängor vrids ner i det alveolära benet och stimulerar nybildning av parodontalligament
- ☐ Fixturens gängor attraherar fibroblaster som skapar ligament som binder till benet

Totalpoäng: 1

57 Benvävnad består till stor del av en mineraliserad struktur.

Vilken oorganisk förening ingår i den mineraliserade delen av ben?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kalciumkarbonat
- ☐ Kalciumsulfat
- ☐ Kalciumklorid
- ☐ Kalciumfosfat

Totalpoäng: 1

i**Bo, 60 år**

- 58** Du träffar patienten Bo, 60 år. Vid besöket tar du röntgenbilder för en fullständig undersökning. Efter klinisk undersökning och granskning av röntgenunderlaget bedömer du att hans bro i kvadrant 4 behöver göras om.

Varför behöver Bo en ny bro i fjärde kvadranten?

Välj ett alternativ:

- ☒ Det finns ett sekundärkariesangrepp på tand 48 ✓
- ☐ De hängande leden är underdimensionerade
- ☐ Bron har bristande passform på tand 44
- ☐ Det finns ett metallöverskott i regio 45

Totalpoäng: 1

59 Hur många led har den befintliga bron som Bo har i fjärde kvadranten?

Svara endast med en siffra. Om du skriver flera olika siffror bedöms endast den första.

Max 5 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | $\frac{1}{x}$ | | | | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: fyra (4)

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

- 60** I planeringen av den nya bron finns många olika saker att beakta, bland annat hur bron ska vara utformad.

Varför är spolrummens utformning viktig vid designen av en bro?

Välj ett alternativ:

- ☐ Minska materialåtgång
- ☐ Förbättra estetik
- ☐ Underlätta hygien
- ☐ Öka retention

Totalpoäng: 1

61 Du väljer att cementera bron med fosfatcement.

Vad är en av fördelarna med fosfatcement?

Välj ett alternativ:

- ☒ Har tunn filmtjocklek
- ☐ Är skonsam mot pulpan
- ☐ Har antibakteriella egenskaper
- ☐ Binder kemiskt till tanden

Totalpoäng: 1

- i** Följande frågor baseras på den vetenskapliga artikel du fått tillsänd i förväg. Artikeln finns också tillgänglig på sidor med frågor kring artikelns innehåll.

Delize V, Bouhy A, Lambert F, Lamy M: Intrasubject comparison of digital vs. conventional workflow for screw - retained single - implant crowns: Prosthodontic and patient - centered outcomes. Clin Oral Impl Res. 2019;30:892–902.

62 Studien beskrivs som en icke-randomiserad kontrollerad studie.

På vilket sätt är studien kontrollerad?

Välj ett alternativ:

- ☐ Två grupper som fick vardera behandling
- ☐ Kontrollerad avseende deltagarnas kön och ålder
- ☐ Slumpmässig fördelning av behandling per grupp
- ☐ Alla deltagare fick båda behandlingarna

Totalpoäng: 1

63 Vad var det primära syftet med studien?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Att jämföra tidsåtgången för de två olika protetiska processerna
- ☐ Att jämföra vad patienten tyckte om de två olika protetiska processerna
- ☒ Att jämföra det protetiska utfallet mellan konventionell och digital arbetsprocess
- ☐ Att jämföra det estetiska resultatet för de två olika protetiska processerna

Totalpoäng: 1

- 64** Såväl konventionella (conventional method) och digitala avtryck (optical method) togs på patienterna.

Vilken aspekt på avtryckstagningen var signifikant olika mellan behandlingarna?

Välj ett alternativ:

- ☐ Smärta
- ☐ Tidsåtgång
- ☐ Komfort
- ☐ Illamående

Totalpoäng: 1

65 Det är viktigt att protetiska ersättningar har god estetik.

Vilken är den viktigaste förklaringen till att estetiken var bättre på den konventionella kronan än på den digitala?

Om du skriver flera förklaringar bedöms endast den första.

Max 15 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\int_x$ | | | | Ω | |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Bättre estetik med ytporslin än med målad yta

Ord: 0/15

Totalpoäng: 2

Lisa

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
i		Dokument
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga
6	1	Flervalsfråga
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
9	1	Flervalsfråga
10	1	Flervalsfråga
11	1	Flervalsfråga
12	1	Flervalsfråga
13	1	Flervalsfråga
14	1	Flervalsfråga
15	1	Flervalsfråga
16	1	Flervalsfråga
17	1	Flervalsfråga
18	1	Flervalsfråga

19	1	Flervalsfråga
20	1	Flervalsfråga
Marina		
Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
21	1	Flervalsfråga
22	1	Flervalsfråga
23	1	Flervalsfråga
24	1	Flervalsfråga
25	1	Flervalsfråga
26	2	Essä
27	1	Dra och släpp
28	1	Flervalsfråga
29	1	Flervalsfråga
30	1	Flervalsfråga
i		Dokument
31	1	Flervalsfråga
32	1	Flervalsfråga
33	1	Flervalsfråga
34	1	Dra och släpp
35	1	Flervalsfråga
36	1	Flervalsfråga

37	1	Flervalsfråga
38	1	Flervalsfråga
39	1	Flervalsfråga

i

Del 2

Information:

I denna del av provet kan du **inte gå fram och tillbaka mellan frågor**, som i del 1. Du kan endast gå framåt, så glöm inte att besvara frågan innan du går vidare

Max poäng på denna del: 40 poäng

Antal uppgifter: 39

Frågans nummer står överst på varje sida.

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

i

Lisa, 9 år

1 1/39

Lisa, 9 år kommer till din klinik tillsammans med sin pappa. Det är dags för en revisionsundersökning. Som en del av din undersökning gör du en bettutvecklingskontroll.

Vad är viktigt att kontrollera vid en bettutvecklingskontroll på ett barn i 9-årsåldern?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att anlag för samtliga visdomständer finns
- ☐ Att de permanenta andra molarerna har erupterat
- ☐ Att samtliga permanenta tänder kan palperas
- ☐ Att de permanenta hörntänderna kan palperas

Totalpoäng: 1

2 2/39

På ett barn i Lisas ålder behöver de permanenta hörntänderna palperas om de inte redan erupterat.

Hur genomförs lämpligen palpation av icke erupterade permanenta hörntänder?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Mät avståndet mellan de primära hörntändernas incisalskär och rötter samt approximalrummen i anslutning till dessa tänder
- ☐ Tryck längst med gingivalranden bukkalt och palatinalt om de primära hörntänderna
- ☐ Sondera i hårda gommen lateralt om papilla incisiva samt kontrollera mobilitetsgrad på de primära hörntänderna
- ☐ Känn i omslagsvecket samt högt upp på alveolarutskottet apikalt om de primära hörntändernas rötter

Totalpoäng: 1

3 3/39

Du palperar i omslagsvecket samt högt upp på alveolarutskottet apikalt om de primära hörntändernas rötter men kan ej tydligt känna de permanenta hörntänderna.

Vilket är ett lämpligt nästa steg för utredning av hörntändernas lokalisation?

Välj ett alternativ:

- ☐ Lägesbestämning med hjälp av CBCT
- ☐ Lägesbestämning med hjälp av stående bitewingbilder
- ☐ Lägesbestämning med hjälp av apikalröntgenbilder
- ☐ Lägesbestämning med hjälp av panoramaröntgen

Totalpoäng: 1

4 4/39

Du tar apikala röntgenbilder och bestämmer hur hörntänderna är placerade med hjälp av parallaxteknik.

Vilken position har Lisas tand 13?

Välj ett alternativ:

- ☐ Roten på tand 11 ligger buckalt om kronan på tand 13
- ☐ Kronan på tand 13 ligger buckalt om roten på tand 12
- ☐ Roten på tand 11 ligger palatinalt om kronan på tand 13
- ☐ Kronan på tand 13 ligger palatinalt om roten på tand 12

Totalpoäng: 1

5 5/39

Eftersom Lisa tidigare har haft karies har du också tagit några fler röntgenbilder, både bitewing och några apikala röntgenbilder.

Vilket radiologiskt fynd ses i apikalbilden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Sekundärkaries 54o
- ☐ Manifest karies 55m
- ☐ Initialkaries 65d
- ☐ Sekundärkaries 16b

Totalpoäng: 1

6 6/39

Tand 55 har ett manifest kariesangrepp som går in till pulpan.
Lisa kommer tillbaka efter en månad och har nu börjat få ont från tanden.

Vad är mest lämpligt att göra med Lisas tand 55?

Välj ett alternativ:

- ☐ Rotbehandla
- ☐ Stegvis exkavera
- ☐ Extrahera
- ☐ Avvakta åtgärd

Totalpoäng: 1

7 7/39

Innan extraktion av tand 55 får Lisa bedövning. Hon får infiltrationsanestesi buckalt.

Vilken skonsam teknik är lämplig att använda för bedövning palatinalt inför extraktion av tand 55?

Välj ett alternativ:

- ☐ Subperiostal injektion
- ☐ Transpapillär injektion
- ☐ Mentalisblockad
- ☐ Maxillärblockad

Totalpoäng: 1

8 8/39

Du extraherar tand 55 och även tand 54 på Lisa.

På vilket sätt kan extraktion av en primär tand öka risken för framtida behov av ortodontisk behandling?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kan öka risken för prenatalt bett
- ☐ Kan öka risken för glesställning
- ☐ Kan öka risken för trångställning
- ☐ Kan öka risken för saxbett

Totalpoäng: 1

9 9/39

Trots risk för framtida trångställning extraherades tänderna 55 och 54 på grund av karies. Du samtalat med Lisa 9 år och hennes förälder angående karies och ger dem råd kring munhygien och kost.

Vilken kariesförebyggande åtgärd har den bästa effekten för ett barn som Lisa?

Välj ett alternativ:

- ☐ Användning av fluoridtandkräm 550 ppm
- ☐ Tandborstningsinstruktioner till barnet
- ☐ Barnet använder dagligen tandtråd approximant
- ☐ Hjälp med tandborstning av vuxen (förälder)

Totalpoäng: 1

10 10/39

Lisa bor i ett område där invånarna generellt har en hög risk för dålig munhälsa.

Enligt Nationella riktlinjerna, hur bör tandvården samverka med skolan i dessa områden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Erbjuder fluorid tandkräm i skolan
- ☐ Erbjuder fluorid tabletter i skolan
- ☐ Erbjuder fluorid lackning i skolan
- ☐ Erbjuder fluorid sköljning i skolan

Totalpoäng: 1

11 11/39

Lisa är missnöjd med att hennes tänder är sneda. Hon och hennes föräldrar har läst på om alternativ för att få jämna tänder och vill att tandraden rätas ut genom att göra porslinständer. Du bedömer att det inte finns något objektivt behandlingsbehov.

Hur bör krav från patienter angående att få en specifik behandling utförd hanteras?

Välj ett alternativ:

- ☐ Om patientens föräldrar betalar vården själva ska behandlingen utföras
- ☐ Patientens vårdnadshavare har vikarierad autonomi och har rätt att kräva vård
- ☐ Barntandvård är gratis i Sverige och alla barn har rätt att få den vård de vill ha
- ☐ Vårdbehovet ska styra och patienten har inte rätt att kräva en behandling ✓

Totalpoäng: 1

12 12/39

Några veckor senare kommer Lisa med sin mormor till kliniken på ett akutbesök. Lisa har ramlat på skolgården och har slagit i ansiktet. När du undersöker henne ser du att hon har en svullen överläpp och att de båda framtänderna i överkäken, 11 och 21, är något mobila. I tanden 21 ses också en ytlig frakturlinje buckalt cirka två millimeter från det incisala skäret.

Vilka ytterligare undersökningsmoment är lämpliga vid detta besök?

Välj ett alternativ:

- ☐ CBCT och kontroll ocklusion
- ☐ Bitewingbilder och perkussionstest
- ☒ Apikalbild och sensibilitetstest
- ☐ Panoramabild och ficksondering

CBCT = cone beam computed tomography

Totalpoäng: 1

13 13/39

När du undersöker Lisa kliniskt noterar du att både tand 11 och tand 21 har ökad mobilitet (grad I) samt att de är lätt perkussionsömma. Tanden 21 har en frakturlinje i emaljen bukkalt. Överläppen är svullen och det finns ett litet sår på insidan av läppen. Du tar apikalbilder och kan inte se några radiologiska förändringar på varken tand 11 eller tand 21.

Vilka diagnoser stämmer för de två tänderna?

Välj ett alternativ:

- ☐ 11 och 21 konkussion med okomplicerad emaljfraktur 21b
- ☐ 11 och 21 subartikulation med vidgade parodontalspalter. 21 b fraktur
- ☐ 11 och 21 extrusionsluxation. 21 b komplicerad emaljfraktur.
- ☐ 11 och 21 subluktion. 21 b infraktion

Totalpoäng: 1

14 14/39

Du ställer diagnosen subluxation för både tand 11 och tand 21.

Vilken behandling är lämpligast att utföra vid akutbesöket?

Välj ett alternativ:

- ☒ Information om skonkost och planera för kontroll av 11 och 21 ✓
- ☐ Slipa tänderna 11 och 21 ur ocklusion och avvakta till undersökning
- ☐ Kavumpreparation samt avlägsna kronpulpan i tand 11 och 21
- ☐ Återplacera tänderna efter spolning med natriumklorid

Totalpoäng: 1

15 15/39

Du informerar Lisa och hennes mormor om att flickan inte ska äta hårda saker de närmaste dagarna och att de ska få tid för kontroll av skadan.

När är det mest lämpligt att boka in en ny tid för kontroll?

Välj ett alternativ:

- ☐ Två månader
- ☐ Fyra veckor
- ☐ Fyra månader
- ☐ Två veckor

Totalpoäng: 1

16 16/39

Det har gått två veckor och Lisa kommer för kontroll efter traumat.

Vilka åtgärder bör utföras vid den första traumakontrollen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Påbörja endodontisk behandling
- ☐ Reponering av tänderna samt röntgen
- ☐ Sensibilitetstest och kontroll mobilitet
- ☐ Röntgen och flexibel splintning

Totalpoäng: 1

17 17/39

Vid kontrollen efter två veckor ser allt bra ut efter traumat och du beslutar att kontrollera igen vid nästa revisionsundersökning. Lisa och hennes förälder får information om att höra av sig om hon får några besvär från de skadade tänderna

Efter cirka två år kommer Lisa tillbaka till din klinik. Hon tycker nu att det känns lite annorlunda från den vänstra framtanden.

Vid undersökningen framkommer att tand 21 ej svarar sensibelt på sensibilitetstest med kyla och el. Röntgenbilden uppvisar flera små radiolucenta kaviteter längs med rotens yta.

Vilken diagnos stämmer för tanden 21?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Intern inflammatorisk rotresorption
- ☐ Idiopatisk intern ersättningsresorption
- ☐ Cervikal inflammatorisk rotresorption
- ☐ Extern infektionsrelaterad rotresorption

Totalpoäng: 1

18 18/39

Tand 21 har en extern infektionsrelaterad rotresorption.

Vilken behandling bör erbjudas direkt för att stoppa resorptionen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Avlägsna pulpavävnad ner till kanalmyningarna och fyllning
- ☐ Instrumentering av rotkanalen och inlägg med kalciumhydroxid
- ☐ Lambå och rengöring av resorptionsområdet samt fyllning
- ☐ Avvakta. Extern infektionsrelaterad resorption kan inte stoppas

Totalpoäng: 1

19 19/39

Du instrumenterar rotkanalen och lägger ett inlägg med kalciumhydroxid.

Varför är kalciumhydroxid lämpligt som inlägg vid endodontisk behandling?

Välj ett alternativ:

- ☐ Det verkar sänkande på pH i kanalen
- ☐ Det binder till bakteriernas cellvägg
- ☐ Det är effektivt mot alla mikroorganismer
- ☐ Det har antimikrobiell effekt via högt pH

Totalpoäng: 1

20 20/39

Vid vilken ålder har apex vanligtvis slutits på en permanent incisiv i överkäken (till exempel 21)?

Välj ett alternativ:

☐ 13 år

☐ 7 år

☒ 10 år

☐ 16 år

Totalpoäng: 1

i

Marina 62 år

21 21/39

Marina 62 år, kommer för undersökning. Hon är ny patient på kliniken. Du börjar med att ställa olika anamnesfrågor. Hon berättar att hon för ungefär en månad sedan fick tandvärk i underkäken och att hon då sökte en akuttandläkare. En av kindtänderna drogs då ut. Innan dess var det minst fem år sedan hon var hos en tandläkare.

Vad är viktigast att fråga vid besöket innan den kliniska undersökningen påbörjas?

Välj ett alternativ:

- ☐ Vilka ekonomiska förutsättningar har patienten?
- ☒ Varför har patienten sökt vård?
- ☐ Hur ser patientens kostanamnes ut för det senaste dygnet?
- ☐ Vilka munhygienvanor har patienten?

Totalpoäng: 1

22 22/39

Det är mer än 5 år sedan Marina blev fullständigt undersökt hos tandläkare.

Marina vill nu göra en fullständig undersökning. Hon saknar tanden som nyligen togs bort. Där vill hon ha en ny tand. Dessutom är hon orolig att hon ska förlora fler tänder.

Just nu har hon inte ont någonstans men tycker att det ofta blöder från tandköttet när hon borstar tänderna.

Marina har inga sjukdomar och tar inte några mediciner. Hon röker ungefär fem cigaretter/dag.

Vid den kliniska undersökningen ser du att Marina har gingivit generellt och att det finns en del tandköttsfickor som är mellan fyra och sju millimeter.

Du vill gå vidare med att ta några röntgenbilder.

Vilken sorts röntgenbilder är lämpligast att inleda röntgenundersökningen med?

Välj ett alternativ:

- ☐ Apikalbilder molarer
- ☐ Apikalbilder incisiver
- ☐ Stående bitewing
- ☐ Liggande bitewing

Totalpoäng: 1

23 23/39

När du tagit stående bitewing på höger och vänster sida granskar du bildernas kvalitet.

Hur motsvarar röntgenbilderna kvalitetskraven för stående bitewing?

Välj ett alternativ:

- ☐ I högersidans bitewing ses generellt friprojicerade approximalrum
- ☐ Samtliga tandytor som förväntas ses för diagnostik i bitewing finns med
- ☐ Distalytorna på underkäkens hörntänder kan inte ses för diagnostik ✓
- ☐ Vänstersidans bitewing visar alla approximalrum helt friprojicerade

Totalpoäng: 1

24 24/39

När du granskar de stående bitewingbilderna ser du några radiologiska fynd.

Vilka fynd är lämpliga att notera i journalen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Horisontell bensänkning med drygt halva rotlängden i molarpartierna. 17d sekundärkaries
- ☐ Vertikala benfickor 17d, 16d, 25m och 26d. 46m manifest karies
- ☐ Horisontell bensänkning upp till 1/3 av rotlängden i molarpartierna. Fyllningsöverskott 17d ✓
- ☐ Vertikala benfickor 16m, 14d, 35d och 46d. Fyllningsunderskott 47m

Totalpoäng: 1

25 25/39

Du beslutar dig för att ta apikalbilder, panoramaröntgenbild och ett fullständigt fickstatus för att kunna göra en fullständig bedömning och undersökning av Marinas bett.

Marina 62 år, fullständig undersökning senast för mer än fem år sedan.

Anamnes

Frisk enligt anamnes

Röker ungefär fem cigaretter/dag.

Vill ersätta förlorad tand i kvadrant 3. Blöder från tandköttet när hon borstar tänderna.

Klinisk undersökning

Gingivit generellt. Parodstatus noterat, flera fördjupade fickor.

Vilken parodontal diagnos stämmer för Marina?

Välj ett alternativ:

- ☐ Generell parodontit stadie II, Grad C
- ☐ Generell parodontit stadie III, Grad B
- ☐ Generell parodontit stadie III, Grad C
- ☐ Generell parodontit stadie II, Grad B

Totalpoäng: 1

26 26/39

Du informerar Marina om dina undersökningsfynd och vilka diagnoser du kommit fram till.

Marina har sökt vård för att hon vill ersätta tanden 36 så snart som möjligt. Hon undrar vad som kan göras och om ni kan sätta igång med det vid nästa besök.

Ange den viktigaste förutsättningen som krävs för att tillmötesgå Marinas önskemål om att få en permanent ersättning för tanden 36?

Endast det först angivna förslaget bedöms. Max 20 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | Ω |

Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning: Patientens generella oral hälsa (karies och parodontal sjukdom) behöver förbättras

Ord: 0/20

Totalpoäng: 2

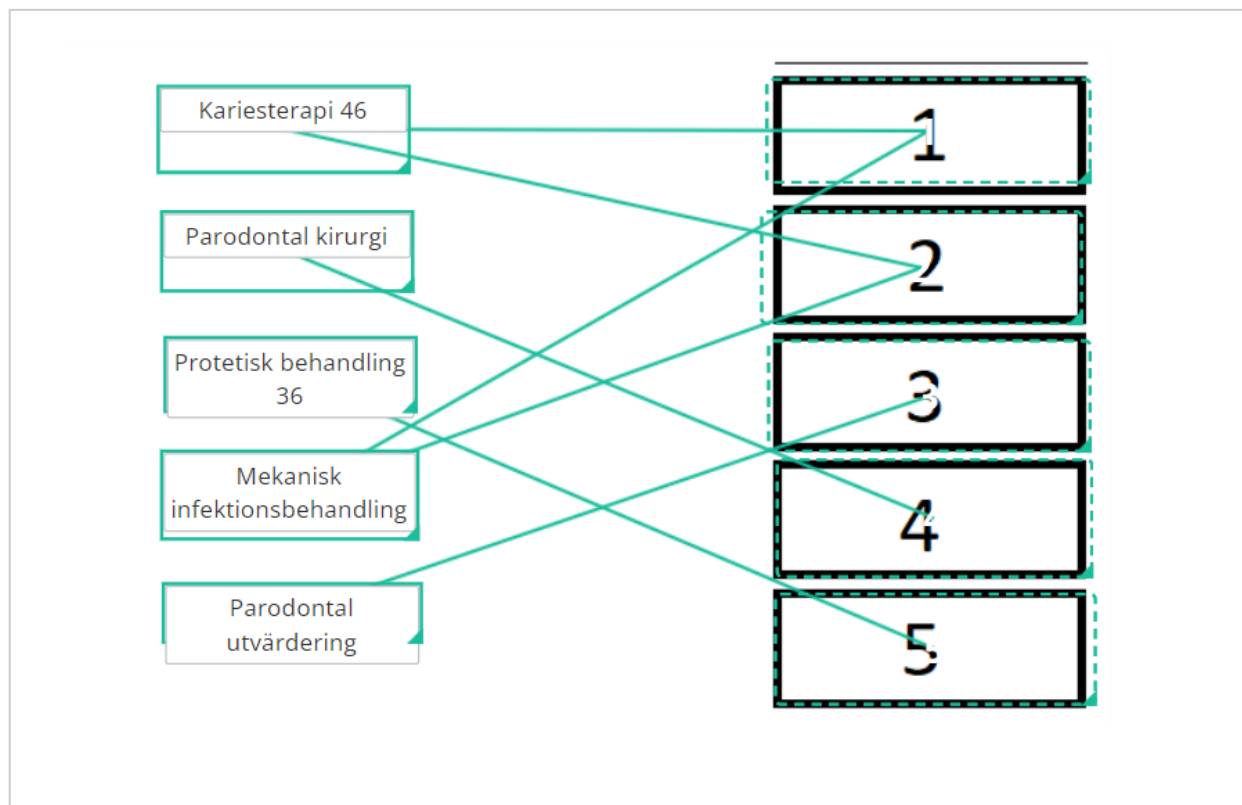
27 27/39

Du förklarar för Marina att ni behöver göra upp en terapiplan för att olika behandlingsmoment ska utföras i en lämplig ordning.

I vilken ordning bör behandlingsmomenten i terapiplanen utföras?

Placera momenten i rätt ordning där 1 är första momentet och 5 är sista momentet.

Välj ett alternativ:

OBS: Samtliga moment måste vara placerade på rätt plats för att frågan ska ge poäng.

Totalpoäng: 1

28 28/39

Du berättar för Marina om terapiplanen och att karies och parodontit måste behandlas innan det kan göras någon protetisk ersättning.

Först behöver hon få tider för lagningar och även bokningar för mekanisk infektionsbehandling och information/instruktion munhygien hos en tandhygienist. Hon undrar om hon själv kan göra något för att förbättra situationen.

Vilket av följande egenvårdsråd prioriteras högst vid parodontit enligt nationella riktlinjerna för tandvård?

Välj ett alternativ:

- ☐ Munksköljning med antiseptisk lösning
- ☐ Tandkräm med antimikrobiell substans
- ☐ Sluta röka
- ☐ Förbättra munhygienen

Totalpoäng: 1

29 29/39

Tanden 45 är en rotrest som inte har någon krona kvar. Marina har inga symtom.

Vad är lämpligt att göra med rotresten i regio 45?

Välj ett alternativ:

- ☒ Extraktion av rotresten
- ☐ Kompositkrona med parapulpala stift
- ☐ Lämna kvar som platshållare
- ☐ Rotbehandling inklusive pelare

Totalpoäng: 1

30 30/39

Förutom att du lagar de kariesangrepp som Marina hade vid undersökningen får hon också mekanisk infektionsbehandling (MIB) och munhygieninstruktioner hos klinikens tandhygienist. Behandlingarna går bra och tandhygienisten kan fullfölja den mekaniska infektionsbehandlingen.

Efter patienten är färdigbehandlad hos tandhygienist, när är det lämpligt att planera in en undersökning för utvärdering av den parodontala behandlingen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Efter 12 månader
- ☐ Efter en månad
- ☐ Efter tre månader
- ☐ Efter två veckor

Totalpoäng: 1

i

Marina återkom för utvärdering efter tre månader. Hon hade kvarstående djupa fickor och blödning generellt. Du bokade in fortsatt mekanisk infektionsbehandling och munhygieninstruktion hos tandhygienist.

- 31** Marina kommer nu för utvärdering av den andra mekaniska infektionsbehandlingen. Marina har fortsatt inflammation och fördjupade fickor på flera molarer. Marina tycker att hon har blivit bättre på att hålla rent.

Du noterar ett plackindex på 17%. Munhygien ser ut att fungera bra.

Vilken behandling är lämplig för de kvarstående fickorna med inflammation?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ordinerar antibiotika och bokar fortsatt depuration
- ☐ Bokar en ny tid hos tandhygienist för fortsatt depuration
- ☐ Extraktion av molarer med furkationsgrad 1 eller 2
- ☐ Erbjuder patienten parodontalkirurgi för kvarstående fickor

Totalpoäng: 1

32 32/39

Marina kommer tillbaka efter sex månader för kontroll inför protetisk behandling. Du konstaterar att munhygien är god, tandköttsfickorna har läkt efter den kirurgiska behandlingen och det finns inga nya kariesangrepp.

Ni kommer överens om att göra en tandstödd bro av oxidkeram i kvadrant 3.

Vad är viktigast i utformningen av Marinas bro för att få en bra hållfasthet?

Välj ett alternativ:

- ☐ Materialtjockleken ocklusalt måste vara minst 2 mm för att ge god hållfasthet
- ☐ Connector-området är den del av konstruktionen som påverkar hållfastheten mest ✓
- ☐ Bredden på den hängande delen av konstruktionen är viktigast för hållfastheten
- ☐ Avståndet mellan brostöden har störst betydelse för hållfastheten

Totalpoäng: 1

33 33/39

Vilken preparationstyp rekommenderas vid preparation av Marinas bro i oxidkeram (monolitisk zirkonia)?

Välj ett alternativ:

- ☐ Slice
- ☐ Smal chamfer
- ☐ Bred chamfer
- ☐ Skuldra

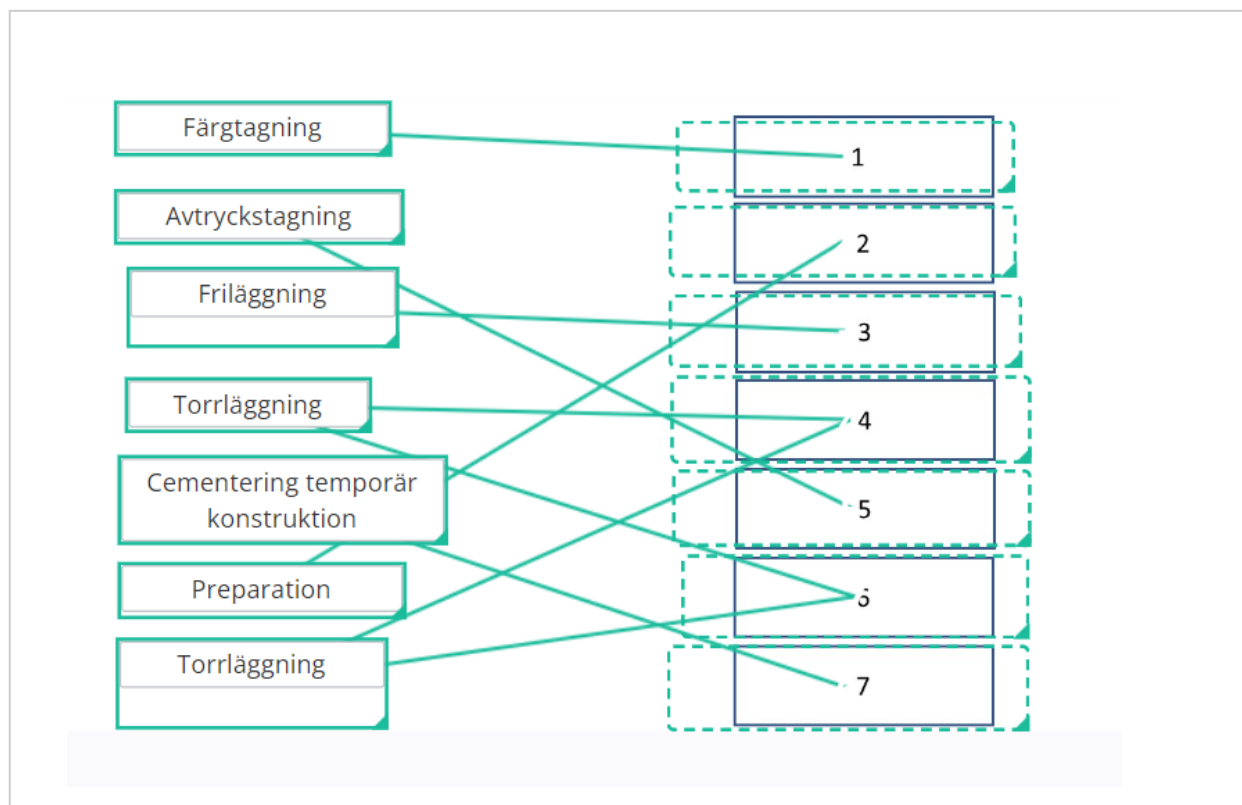
Totalpoäng: 1

34 34/39

Inför den protetiska behandlingen vill du göra en planering av de olika momenten.

Hur är behandlingsgången vid framställning av bron i kvadrant 3?

Placera momenten i rätt ordning där 1 är första momentet och 7 är sista momentet.

OBS: Samtliga moment måste vara placerade på rätt plats för att frågan ska ge poäng.

Totalpoäng: 1

35 35/39

Du får tillbaka bron från tandteknikerna och provar in den. Du konstaterar att passformen och kantanslutningen är bra. Men Marina är tveksam till färgen på bron.

Vad är mest lämpligt att göra i detta fall?

Välj ett alternativ:

- ☐ Cementera bron permanent och be Marina att återkomma
- ☐ Övertala Marina om att färgvalet är bra
- ☐ Skicka tillbaka bron till labb för omgörning
- ☐ Cementera bron temporärt och låta Marina fundera

Totalpoäng: 1

36 36/39

Ni kommer överens om att temporärcementera bron så att Marina kan fundera i några dagar.

Varför är det viktigt att använda ett temporärt cement utan eugenol vid temporär cementering av keramiska konstruktioner?

Välj ett alternativ:

- ☒ Det kan försämra bindningen med det permanenta kompositcementet ✓
- ☐ Eugenol är högallergent
- ☐ Eugenol är miljöfarligt
- ☐ Det har högre hållfasthet än cement med eugenol

Totalpoäng: 1

37 37/39

Du cementerar bron temporärt.

Marina kommer tillbaka efter tre dagar. Hon säger att hon är nöjd med färg och form och önskar nu cementera bron permanent.

När du knackar loss bron frakturerar cirka 4mm av porslinet på bron cervikalt regio 35 buckalt.

Vad är mest lämpligt att göra härnäst?

Välj ett alternativ:

- ☐ Limma fast den frakturerade biten med resincement
- ☐ Beställa en helt ny bro från tandteknikern
- ☐ Putsa till vassa frakturkanter och cementera bron
- ☐ Cementera bron och laga frakturen med komposit

Totalpoäng: 1

38 38/39

Du beställer en ny bro från tandteknikern. Efter två veckor kommer Marina tillbaka för permanent cementering.

Vad är lämpligt att använda för att rengöra stödtänderna inför cementering av keramiska konstruktioner?

Välj ett alternativ:

- ☐ Vatten
- ☐ Pimpsten
- ☐ Klorhexidin
- ☐ Etanol

Totalpoäng: 1

39 39/39

Du cementerar bron permanent och konstaterar att den är lite för hög.

Vad är viktigt att tänka på när du slipar in keramiska konstruktioner?

Välj ett alternativ:

- ☒ Att alltid använda vattenkylning
- ☐ Att endast använda gummisspetsar
- ☐ Att endast använda highspeed
- ☐ Att använda grovkorniga putsborr

Totalpoäng: 1

Avsnitt 1

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
i		Information eller resurser
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga
6	1	Flervalsfråga

Avsnitt 2

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
9	1	Flervalsfråga
10	1	Flervalsfråga
11	1	Flervalsfråga
12	1	Flervalsfråga
13	1	Flervalsfråga
14	1	Flervalsfråga

15	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 3

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
16	1	Flervalsfråga
17	1	Flervalsfråga
18	1	Flervalsfråga
19	1	Flervalsfråga
20	1	Flervalsfråga

Avsnitt 4

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
21	1	Flervalsfråga
22	1	Flervalsfråga
23	1	Flervalsfråga
24	1	Flervalsfråga
25	1	Flervalsfråga
26	1	Flervalsfråga
27	1	Flervalsfråga
28	1	Flervalsfråga
29	1	Flervalsfråga

30	1	Flervalsfråga
31	1	Flervalsfråga
32	1	Flervalsfråga

Avsnitt 5

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
33	1	Flervalsfråga
34	1	Flervalsfråga
35	1	Flervalsfråga
36	1	Flervalsfråga
37	1	Flervalsfråga
38	1	Flervalsfråga
39	1	Flervalsfråga
40	1	Dra och släpp
41	1	Essä

Avsnitt 6

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
42	1	Flervalsfråga
43	1	Flervalsfråga

44	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 7

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
45	1	Flervalsfråga
46	1	Flervalsfråga
47	1	Flervalsfråga
48	1	Flervalsfråga
49	1	Flervalsfråga
50	1	Essä
51	1	Flervalsfråga

Avsnitt 8

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
52	1	Flervalsfråga
53	1	Flervalsfråga
54	1	Flervalsfråga
55	1	Flervalsfråga
56	1	Flervalsfråga
57	1	Flervalsfråga
58	1	Flervalsfråga

Avsnitt 9

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
59	1	Flervalsfråga
60	1	Flervalsfråga
61	1	Flervalsfråga

Avsnitt 10

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
62	1	Flervalsfråga
63	1	Flervalsfråga
64	1	Dra och släpp

Avsnitt 11

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
65	1	Flervalsfråga
66	1	Flervalsfråga
67	1	Flervalsfråga
68	1	Essä
69	1	Flervalsfråga

70	1	Flervalsfråga
71	1	Flervalsfråga

Vetenskaplig artikel

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
72	1	Flervalsfråga
73	1	Flervalsfråga
74	1	Flervalsfråga
75	1	Essä

Del 1

Information

- För godkänt krävs **76%** av totalpoängen för sammanlagd poäng del 1 och 2.
- Därutöver krävs lägst 50% av poängen av målen för tandläkarexamen.
- I första delen av provet kan du gå fram och tillbaka mellan frågor.
- Denna del handlar om flera patientfall och kliniska och generella situationer som du som allmäntandläkare kan ställas inför.

Max poäng på denna del: **75 poäng**

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

Avsnitt 1

1 Per 74 år kommer till kliniken för undersökning.

När du frågar honom om han har några besvär från munnen svarar han att han ofta känner sig torr i munnen.

Vad kan vara orsak till muntorrhet?

Välj ett alternativ:

☐ Stort kaffeintag

☐ Högt blodtryck

☐ Rökning

☐ Medicinering

Totalpoäng: 1

2 Vid undersökningen finns det tecken på att Per är muntorr och du gör en mätning av salivflödet.

Vilka mått (i ml/min) tyder på normalt salivflöde?

Välj ett alternativ:

- ☒ >0,25 vilosaliv och >1,0 stimulerad saliv
- ☐ >0,5 vilosaliv och <0,5 stimulerad saliv
- ☐ <0,1 vilosaliv och <1,0 stimulerad saliv
- ☐ >1,0 vilosaliv och >2,5 stimulerad saliv

Totalpoäng: 1

3 Var produceras saliven framför allt vid salivstimulering?

Välj ett alternativ:

- ☐ Glandula submandibularis
- ☐ Glandula sublingualis
- ☐ Glandula parotis
- ☐ Glandula mentalis

Totalpoäng: 1

4 Vilken funktion har den mukösa saliven framförallt?

Välj ett alternativ:

- ☐ Probiotisk
- ☐ Smörjande
- ☐ Antibakteriell
- ☐ Sköljande

Totalpoäng: 1

5 En sjukdom som ger muntorrhet är Sjögrens syndrom.

Vad är karaktäristiskt för diagnosen Sjögrens syndrom?

Välj ett alternativ:

- ☐ Förekommer enbart hos kvinnor
- ☐ Patienten har alltid reumatoid artrit som grundsjukdom
- ☐ De flesta som har sjukdomen har samtidigt muskelvärk
- ☐ Ger inflammation i exokrina körtlar

Totalpoäng: 1

- 6 Patienten behöver utredas medicinskt för att kunna säkerställa diagnosen Sjögrens syndrom. Bland annat kan det ingå salivkörtelbiopsi.

Vilket fynd i salivkörtelbiopsin kan indicera Sjögrens syndrom?

Välj ett alternativ:

- ☒ Anhopningar av lymfocyter
- ☐ Förekomst av antikroppar
- ☐ Salivkörtelhyperplasi
- ☐ Infiltration av fettceller

Totalpoäng: 1

Avsnitt 2

- 7 Annika 54 år kommer för revisionsundersökning. När du tar upp anamnes berättar Annika att hon sedan sist fått diagnosen Hashimotos sjukdom som är en autoimmun sjukdom.

Vad innebär det att en sjukdom är autoimmun?

Välj ett alternativ:

- ☐ Immunförsvaret reagerar automatiskt på ett okänt virus eller bakterie
- ☐ Immunförsvaret attackerar de egna immuncellerna
- ☐ Immunförsvaret bildar antikroppar som attackerar godartade virus eller bakterier
- ☐ Immunförsvaret attackerar kroppens egna organ och friska celler

Totalpoäng: 1

8 Vilket organ är drabbat vid Hashimotos sjukdom?

Välj ett alternativ:

- ☐ Njurarna
- ☐ Hjärtat
- ☐ Levern
- ☐ Sköldkörteln

Totalpoäng: 1

9 Vilket är ett vanligt symtom vid Hashimotos sjukdom?

Välj ett alternativ:

- ☐ Svampinfektioner
- ☐ Muntorrhet
- ☐ Trötthet
- ☐ Viktnedgång

Totalpoäng: 1

10 Annika behöver en stabiliseringsskena på grund av bettfysiologiska besvär.

Vad är mest sannolikt en av mekanismerna bakom en stabiliseringsskenas smärtreducerande effekt?

Välj ett alternativ:

- ☒ Minskad aktivitet i tuggmuskulaturen
- ☐ Avlastning av käkledernas kontaktytor
- ☐ Kompensation för mandibulär asymmetri
- ☐ Optimering av käkledsdiskarnas position

Totalpoäng: 1

11 Vid vilken diagnos har stabiliseringsskena den högsta prioriteten enligt de nationella riktlinjerna för tandvård?

Välj ett alternativ:

- ☐ Minskad gapförmåga
- ☒ Käkledssmärta
- ☐ Käkledsknäppningar
- ☐ Käkledsartros

Totalpoäng: 1

12 Vilken nerv innerverar käkleden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Nervus facialis
- ☒ Nervus trigeminus
- ☐ Nervus vestibularis
- ☐ Nervus vagus

Totalpoäng: 1

13 Vad innebär translationsrörelse?

Välj ett alternativ:

- ☐ Käkleden kan rotera kring horisontalaxeln, frontalaxeln och sagittalaxeln
- ☐ Muskulaturens förmåga att röra mandibeln i vertikalled
- ☐ Tuggmuskulaturen ger krafter som öppnar käkarna vid gapning
- ☐ Käkledshuvudet glider ner på tuberkulum artikulare

Totalpoäng: 1

14 Vid smärta retas receptorer som sedan förmedlar stimuli via olika typer av nervfibrer.

Vilka nervfibrer aktiveras vid kronisk inflammation?

Välj ett alternativ:

☐ A-beta-fibrer

☐ B-fibrer

☐ C-fibrer

☐ A-alfa-fibrer

Totalpoäng: 1

15 I vilken del av hjärnan uppfattas smärta?

Välj ett alternativ:

- ☐ Hypofysen
- ☐ Hjärnbarken
- ☐ Hjärnstammen
- ☐ Hypothalamus

Totalpoäng: 1

Avsnitt 3

- 16** Susanne, 37 år, kommer till din klinik för ett akutbesök. När du undersöker henne ser du att hon har en komplicerad kronfraktur på tanden 21 med cirka 2 mm pulpablotta. Traumat inträffade i morse så det var ungefär fyra timmar sedan.

Vilken av följande behandling är mest lämplig att göra?

Välj ett alternativ:

- ☒ Partiell pulpotomi med kalciumsilikatbaserat cement över pulpan ✓
- ☐ Pulpektomi och rotfyllning med guttaperka och sealer
- ☐ Direkt pulpaöverkappning med bondingbaserat material
- ☐ Pulpektomi och inlägg i rotkanalen med kalciumhydroxidpasta

Totalpoäng: 1

17 Susanne har fått en skada som med stor sannolikhet uppkommit på grund av yttre våld.

I vilka situationer är det vanligast att kvinnor utsätts för våld?

Välj ett alternativ:

- ☐ Oftast när kvinnor utsätts för våld befinner de sig på sin arbetsplats
- ☒ Till största delen utsätts kvinnor för våld i en nära relation i hemmet
- ☐ De flesta kvinnor som utsätts för våld befinner sig i idrotts- eller simhallar
- ☐ Den största delen av våld mot kvinnor sker i det offentliga rummet

Totalpoäng: 1

18 Det är viktigt att ställa frågor om vilken typ av våld patienten utsatts för.

Vilken är den viktigaste anledningen att ställa frågor om vilken typ av våld en person har utsatts för?

Välj ett alternativ:

- ☐ För att kunna beskriva händelsen korrekt i patientens journal
- ☐ För att du som tandläkare ska kunna få rätt ersättning från ett försäkringsbolag
- ☐ För att veta vad som hänt och hjälpa personen att anmäla skadan till polisen
- ☐ För att kunna identifiera och hjälpa en person i en svår situation

Totalpoäng: 1

- 19** Susanne har haft ont från tanden och undrar vilket smärtstillande läkemedel hon ska ta. Du rekommenderar paracetamol som är ett av de mest använda läkemedlen vid behandling av smärta och feber. Tyvärr kan överdosering av detta läkemedel leda till livshotande intoxication (förgiftning).

Vilket organ är det som främst tar skada vid en paracetamol-intoxikation?

Välj ett alternativ:

☐ Tarmarna

☐ Hjärtat

☐ Levern

☐ Njurarna

Totalpoäng: 1

20 Susanne säger att hon inte vill ta paracetamol. Hon är fullt frisk, tar inga mediciner och har inga allergier.

Vilket är det mest lämpliga alternativet för smärtlindring i stället för paracetamol?

Välj ett alternativ:

- ☐ Diklofenak
- ☐ Kodein
- ☐ Acetylsalicylsyra
- ☐ Ibuprofen

Totalpoäng: 1

Avsnitt 4

- 21** Amit 8 år kommer akut till kliniken. Hans pappa är orolig då de nyligen upptäckt en förändring på Amits tunga. Amit har inte ont hela tiden men tycker att det svider när han äter stark mat.

Vilken diagnos är mest sannolik för förändringen på Amits tunga?

Se bild!

Välj ett alternativ:

- ☐ Verruca vulgaris
- ☐ Erythema multiforme
- ☐ Herpes simplex
- ☐ Lingua geographica

Totalpoäng: 1

- 22** Vid besöket framkommer det att Amit föddes med läpp-, käk- och gomspalt (LKG) på vänster sida. Vid käk- och gomspalt förekommer ofta agenesi.

Vilken tandtyp har oftast agenesi i samband med käk- och gomspalt?

Välj ett alternativ:

- ☒ Lateral incisiver
- ☐ Andra premolaren
- ☐ Första molaren
- ☐ Centrala incisiver

Totalpoäng: 1

- 23** Barn med LKG måste oftast gå igenom omfattande operationer. De kan då få kraftig ärrvävnad i området.

Vilket bettfel kan ofta uppkomma efter LKG-operation, på grund av ärrvävnad?

Välj ett alternativ:

- ☐ Djupt bett
- ☐ Prenormalt bett
- ☐ Postnormalt bett
- ☐ Proklinerade incisiver

Totalpoäng: 1

24 Vid undersökningen visar det sig att Amit bland annat har unilateralt korsbett.

När är det lämpligt att behandla ett unilateralt korsbett?

Välj ett alternativ:

- ☐ När fler än tre tänder ingår i korsbettet
- ☐ Om första permanenta molaren har korsbett
- ☐ Om käkrörelsen tvingar in tänderna i korsbett
- ☐ När överkäken är smalare än underkäken

Totalpoäng: 1

25 Vad är korsbett?

Välj ett alternativ:

- ☐ Underkäkens tänder biter helt lingualt om överkäkständernas palatinala kuspar
- ☐ Överkäkens tänder biter helt bukkalt om underkäkständernas bukkala kuspar
- ☐ Bukkala kusparna i överkäken biter lingualt om bukkala kusparna i underkäken ✓
- ☐ Bukkala kusparna i överkäken biter bukkalt om bukkala kusparna i underkäken

Totalpoäng: 1

26 Interceptiv ortodontisk behandling förekommer ofta inom barn- och ungdomstandvården.

Vad innebär interceptiv ortodontisk behandling?

Välj ett alternativ:

- ☐ Korrigering av etablerade tandställningsfel med fast apparatur
- ☐ Korrigering av bettavvikelser med hjälp av avtagbar apparatur
- ☐ Kirurgisk korrektion av bettavvikelser
- ☐ Åtgärder som förebygger bettavvikelser

Totalpoäng: 1

27 Amit är 8 år och hans pappa undrar om sonen har fått de permanenta tänder som kan förväntas.

Vilka permanenta tänder har normalt erupterat hos en åtta-åring?

Välj ett alternativ:

- ☐ Incisiverna i underkäken samt samtliga första premolarer och första molarer under eruption
- ☒ Samtliga incisiver och alla första molarer
- ☐ Alla första molarer och överkäkens incisiver
- ☐ De första molarerna samt alla incisiver och hörntänder i både överkäke och underkäke

Totalpoäng: 1

28 Vi undersökningen noterar du diagnosen MIH för flera av Amits tänder.

Vilka tänder drabbas oftast av MIH?

Välj ett alternativ:

- ☐ De permanenta premolarerna
- ☐ De permanenta premolarerna och molarerna
- ☒ De permanenta incisiverna och molarerna
- ☐ De primära molarerna

Totalpoäng: 1

29 Hur ställs diagnosen MIH?

Välj ett alternativ:

- ☐ Med hjälp av röntgenbilder
- ☐ Från anamnesuppgifter
- ☒ Genom klinisk undersökning
- ☐ Utifrån värden i ett salivprov

Totalpoäng: 1

30 Vid undersökningen rekommenderar du att Amit ska använda fluoridtandkräm vid tandborstning.

Hur stor mängd tandkräm är lämpligt att rekommendera för ett barn som Amit (8 år)?

Välj ett alternativ:

- ☐ 1 cm på tandborsten
- ☐ Med storlek som barnets lillfingernagel
- ☒ 2 cm på tandborsten
- ☐ Med storlek som ett riskorn

Totalpoäng: 1

31 Vilken fluoridkoncentration bör tandkräm ha för ett barn som Amit (8 år)?

Välj ett alternativ:

- ☐ 1000 ppm F
- ☐ 250 ppm F
- ☐ 5000 ppm F
- ☐ 1450 ppm F

Totalpoäng: 1

32 För den som ska arbeta med barntandvård är det viktigt att känna till FN:s barnkonvention.

Enligt FN:s barnkonvention, vilken rätt har barn till tandvård?

Välj ett alternativ:

- ☐ Barn har rätt till tandvård när de har ett funktionshinder som försvårar munhygien
- ☒ Barn har rätt till tandvård oavsett kulturell, social eller ekonomisk bakgrund
- ☐ Barn har rätt till tandvård när deras vårdnadshavare gett skriftligt samtycke
- ☐ Barn har rätt till tandvård endast om de har ett akut behov som behöver åtgärdas

Totalpoäng: 1

Avsnitt 5

- 33** Dennis söker akut på grund av värk och svullnad regio 38. Svullnaden uppkom igår kväll och du konstaterar att han har 39 graders feber.

Vid den kliniska undersökningen noterar du att Dennis har en stor svullnad extraoralt i anslutning till vänster sida underkäke.

Vilket område är extra viktigt att palpera hos patienter som har större svullnader i underkäken?

Välj ett alternativ:

- ☐ Lymfkörtlar
- ☐ Kinder
- ☐ Munbotten
- ☐ Käkleder

Totalpoäng: 1

- 34** Du förskriver Kåvepenin (fenoxymetylpencillin) till Dennis på grund av en odontogen infektion i regio 38.

Efter två dagar återkommer han till kliniken. Svullnaden har ej minskat och Dennis är fortfarande svullen och allmänpåverkad.

Vilken typ av läkemedel bör du i första hand förskriva som tillägg till fenoxymetylpencillin vid terapisvikt?

Välj ett alternativ:

- ☐ Nystatin
- ☐ Klindamycin
- ☐ Metronidazol
- ☐ Amoxicillin

Totalpoäng: 1

- 35** Dennis kommer tillbaka för undersökning när svullnaden och smärtan minskat. Du tar en apikal röntgenbild på honom. Vid granskning av bilden ser du att en del av bilden är helt vit.

Vad beror det vita fältet på?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bilden har tagits med för lång exponeringstid
- ☐ Patienten har rört på sig vid exponering
- ☐ Strålknippen har varit felriktat mot sensorn
- ☐ Sensorn har varit placerad på fel ställe

Totalpoäng: 1

- 36** En anledning till att bilden tagits är för att lägesbestämma tand 38 i förhållande till mandibularkanal. Du funderar på hur du ska gå vidare med omtagning av bilden.

Hur är det mest lämpligt att gå vidare för att kunna lägesbestämma rötterna på tand 38 i förhållande till mandibularkanal?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bilden behöver tas om och även kompletteras med en överaxial bild
- ☐ Ingen mer bild behövs eftersom både roten och mandibularkanal kan ses
- ☐ Istället för en ny apikalbild behövs en panoramaröntgenbild av området
- ☐ Bilden behöver kompletteras med en ny apikalbild som är isometrisk ✓

Totalpoäng: 1

- 37** Dennis och du kommer fram till att hans visdomstand 38 behöver extraheras. Han känner sig orolig inför ingreppet och ni diskuterar därför sedering med Midazolam. Du behöver göra en riskklassificering enligt ASA för att bedöma om sedering är lämplig. Dennis är 28 år, röker 10 cigaretter per dag och är överviktig (BMI 30). Han är allergisk mot pollen och medicinerar med receptfri allergimedicin vid behov.

Vilken ASA-klass tillhör Dennis och är sedering lämpligt i det här fallet?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ja, patienten tillhör ASA-klass 1 och kan sederas
- ☐ Nej, patienten tillhör ASA-klass 3 och bör inte sederas
- ☒ Ja, patienten tillhör ASA-klass 2 och kan sederas
- ☐ Nej, patienten tillhör ASA-klass 2 och bör inte sederas

ASA: American Society of Anaesthesiologists

BMI: Body mass index

Totalpoäng: 1

38 Hur gör man lämpligast ett vertikalt avlastningssnitt när man fäller en intraoral mukoperiostlambå inför operativt avlägsnande av tand 38?

Välj ett alternativ:

☒ B

☐ D

☐ C

☐ A

Totalpoäng: 1

39 När Dennis tand 38 ska avlägsnas kirurgiskt bör man vara uppmärksam på känsliga anatomiska strukturer i området.

Vilka nerver har störst risk att skadas i samband med operativt avlägsnande av visdomständer i underkäken?

Välj ett alternativ:

- ☒ N. Lingualis och N. Alveolaris inferior
- ☐ N. Facialis och N. Alveolaris inferior
- ☐ N. Alveolaris inferior och N. Buccalis
- ☐ N. Lingualis och N. Facialis

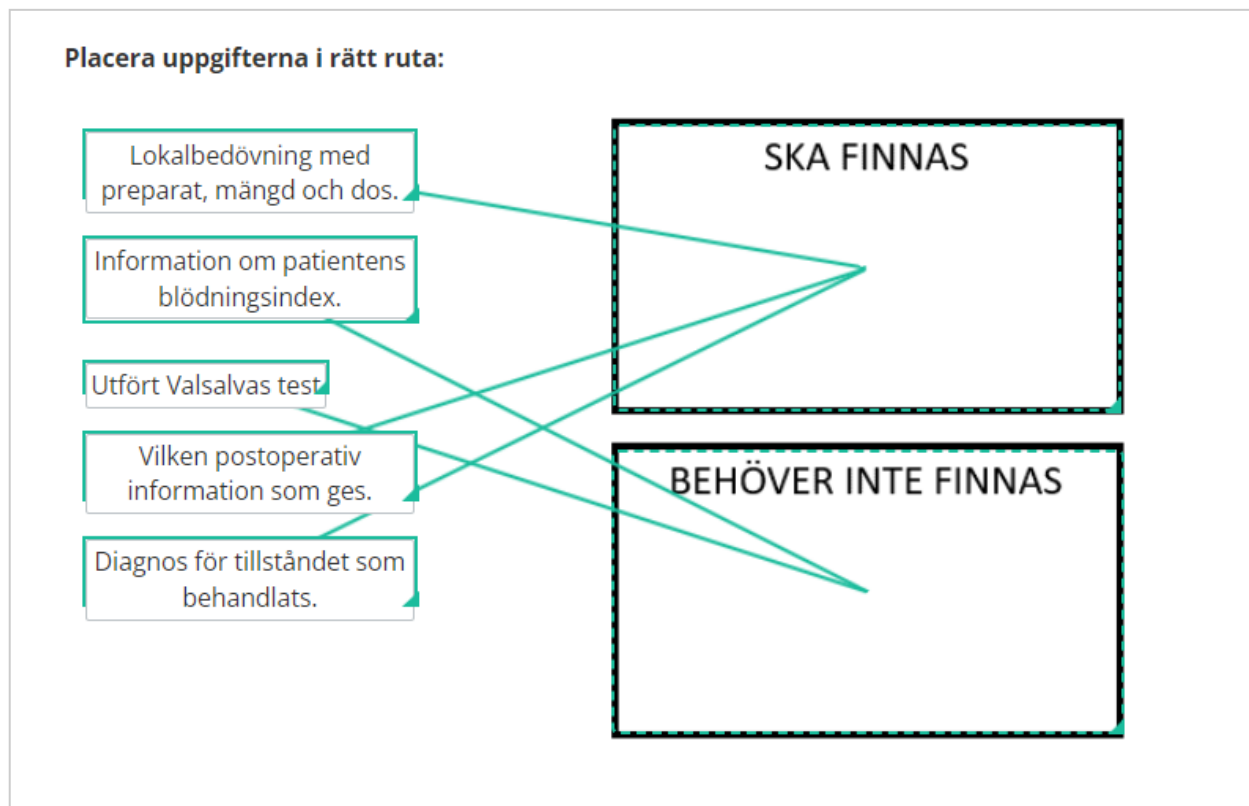

Totalpoäng: 1

40 Dennis behandling går bra och efteråt skriver du en daganteckning om ingreppet.

Vilka uppgifter måste finnas med i journalanteckningen efter operativt avlägsnande av tand 38?

Placera uppgifterna i rätt ruta:

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

- 41 Efter tre dagar kommer Dennis tillbaka och har mycket ont efter att tand 38 avlägsnats operativt. Då du undersöker honom kliniskt ser du att det inte finns koagel i alveolen och benytorna är exponerade.

Vilken är den mest troliga diagnosen?

Max 2 ord. Om fler än en diagnos anges bedöms enbart den första.

Skriv in ditt svar här.

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω | |

Σ |

Underlag för bedömning: Dry socket/alveolit

Ord: 0/2

Totalpoäng: 1

Avsnitt 6

- 42** Din patient Louise, 55 år, söker akut. Hon beskriver att hon har blåsor och sår i munnen som gör väldigt ont.
Intraoral inspektion av slemhinnan visar multipla blåsor och ulcerationer och när du trycker lätt på en blåsa lossar ytepitelet och blåsan flyttar på sig.

Vilken autoimmun sjukdom kan Louise ha drabbats av?

Välj ett alternativ:

- ☐ Burning mouth syndrome
- ☐ Pemfigus vulgaris
- ☐ Humant papillomvirus
- ☐ Herpes simplex

Totalpoäng: 1

43 Vilket uttryck används vanligen för att beskriva att ytepitelet släpper lätt från slemhinnan som i Louises fall?

Välj ett alternativ:

- ☐ Wickham´s striae
- ☐ Nikolsky´s tecken
- ☐ Langerhans cellhistiocytos
- ☐ Patterson Kellys-syndrom

Totalpoäng: 1

44 Om man som allmäntandläkare ser en slemhinneförändring som misstänks vara malign, vad är mest lämpligt att göra?

Välj ett alternativ:

- ☐ Sätta in antimykotisk behandling och följa upp efter en månad
- ☐ Biopsa förändringen i sin helhet och skicka för PAD
- ☒ Låta förändringen vara och remittera patienten till specialist
- ☐ Biopsa del av förändringen samt frisk vävnad och skicka för PAD

PAD=patologisk-anatomisk-diagnos

Totalpoäng: 1

Avsnitt 7

- 45** Jonas, 18 år, har aktiv karies och risk för fortsatt kariessjukdom. En enkel kostanamnes visar oregelbundna måltider, högt intag av kolsyrade drycker och frekvent småätande. Jonas borstar med fluoridtandkräm morgon och kväll.

Du vill göra en prognos på hur kariessjukdomen kommer att utvecklas hos Jonas och gör en kariologisk riskbedömning.

Vilken är den säkraste prediktorn för kariessjukdom?

Välj ett alternativ:

☒ Karieserfarenhet

☐ Synligt plack

☐ S. mutans i saliv

☐ Fluorid-exponering

Totalpoäng: 1

- 46** Jonas har flera tänder med djupa kariesangrepp. Vid djup karies är det viktigt att kontrollera tandens sensibilitet.

Vilka metoder bör man kombinera för att säkrast bestämma en tands sensibilitet?

Välj ett alternativ:

- ☐ Palpation och kyl-test
- ☐ Luftblästring och perkussion
- ☐ Test med kyla och el
- ☐ Perkussion och el-test

Totalpoäng: 1

- 47** Du ser att kariesangreppet i Jonas tand 25 är pulpanära.
Patienten är symtomfri och tand 25 är periapikalt utan anmärkning enligt röntgen.
Vid nästa besök utför du en stegvis kariesexkavering på tand 25.

Vilket av nedanstående alternativ är viktigast för att stegvis exkavering ska lyckas?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kaviteten är kariesfri centralt och tanden är symtomfri
- ☐ $\text{Ca}(\text{OH})_2$ liner läggs i kaviteten och tanden är symtomfri
- ☒ Kaviteten är kariesfri perifert och fyllningen är tät
- ☐ Kariöst dentin har avlägsnats från pulpanära område

$\text{Ca}(\text{OH})_2$ = kalciumhydroxid

Totalpoäng: 1

- 48** Du har gjort färdigt din stegvisa exkavering på tand 25. Du och Jonas kommer överens om att du även ska göra en permanent fyllning på tand 37.

Du har etsat och bondat. När du ska fylla med komposit börjar Jonas hosta och det kommer saliv på tanden.

Hur bör man lämpligen göra när en preparation kontamineras med saliv efter att ets och bonding applicerats?

Välj ett alternativ:

- ☒ Etsa och bonda en gång till innan fyllning görs
- ☐ Exkavera kontaminerad tandsubstans innan fyllning görs
- ☐ Blästra torrt och därefter fylla med komposit
- ☐ Tvätta med Tubulicid och sedan fylla med komposit

Totalpoäng: 1

- 49** Dentala kompositmaterial används ofta för fyllning av klass II-kaviteter. Olika kompositmaterial har varierande egenskaper gällande exempelvis röntgenkontrast och hållbarhet.

Hur påverkar fillerhalten i ett kompositmaterial dess materialegenskaper?

Välj ett alternativ:

- ☒ Ökad fillerhalt ger ökad styvhet
- ☐ Minskad fillerhalt ger ökad radiopacitet
- ☐ Minskad fillerhalt ger ökad sprödhet
- ☐ Ökad fillerhalt ger ökad termisk utvidgning

Totalpoäng: 1

- 50** För att mäta hur munhälsan ser ut i en population, till exempel hos barn och ungdomar i Sverige, används epidemiologiska verktyg. Karies kan rapporteras som DMFT.

Vad står bokstäverna i förkortningen DMFT för?

Max 4 ord. Rätt svar på alla ord krävs för poäng. Du kan svara på antingen engelska eller svenska. Om fler än fyra ord anges bedöms enbart de fyra första.

Svara med fyra ord vad bokstäverna står för.

Underlag för bedömning: Decayed Missing Filled Teeth

Ord: 0/4

Totalpoäng: 1

- 51** Fluorid har stor betydelse som kariesförebyggande behandling. Vid goda förhållanden kan fluoridexponering få tidiga kariesangrepp att avstanna.

Vilken är den viktigaste mekanismen för fluorids kariostatiska effekt?

Välj ett alternativ:

- ☐ I närvaro av fluorid ökar det kritiska pH-värdet för emalj
- ☐ I närvaro av fluorid producerar bakterier i plack mindre syra
- ☒ I närvaro av fluorid underlättas remineralisation av tandsubstans
- ☐ I närvaro av fluorid får bakterier i plack sämre fäste på tandytan

Totalpoäng: 1

Avsnitt 8

52 Patienten Ava har fått sin tand 43 extraherad på grund av längsfraktur. Ni har kommit överens om att ersätta tanden med implantat.

Efter att kirurgen har installerat implantatet regio 43 ska implantatet läka in.

Vad används för att skydda implantatet och forma gingivan under inläkningen?

Välj ett alternativ:

☐ Täckskruv

☐ Läkdistans

☐ Avtryckstopp

☐ Gängtejp

Totalpoäng: 1

- 53** Ava kommer tillbaka och ska nu få sin skruvretinerade implantatstödda krona. Vid utlämningen ska du fästa kronan vid implantatet.

Vilken kraft ska användas vid fastsättande av en skruvretinerad implantatkrona?

Välj ett alternativ:

- ☐ Åtdragning med maximal handkraft
- ☐ 15 N cm med momentnyckel
- ☐ 35 N cm med momentnyckel
- ☐ Den kraft som fabrikanten anvisar

N cm=Newton centimeter

Totalpoäng: 1

54 I samband med Avas implantatbehandling användes komponenten på bilden.

Vad visar bilden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fästskruv
- ☐ Fixtur
- ☐ Distans
- ☐ Avtryckstopp

Totalpoäng: 1

- 55** Ava har "food impaction" mellan tand 25 och 26 på grund av en frakturerad krona på tand 26. Du bestämmer dig för att göra om kronan.

När du har tagit bort kronan konstaterar du att den gamla preparationen är mycket konisk.

Vad är lämpligast att göra för att förbättra retentionen på en preparation som är för konisk?

Välj ett alternativ:

- ☒ Sänka preparationsgränsen
- ☐ Göra en gjuten pelare
- ☐ Sätta parapulpala stift
- ☐ Reducera pelarhöjden

"Food impaction" = matrester fastnar mellan tänderna

Totalpoäng: 1

56 Materialdefekter kan vara en orsak till att protetiska konstruktioner går sönder.

På vilket sätt påverkas materialegenskaperna av defekter eller sprickor i ett material?

Välj ett alternativ:

- ☒ Leder till utveckling av spänningskoncentration
- ☐ Minskar materialets elasticitetsmodul
- ☐ Påverkar hållfastheten hos en metall mer än hos en keram
- ☐ Påverkar kompressionsstyrka mer än draghållfasthet

Totalpoäng: 1

57 När du preparerar för en keramisk krona, som i Avas fall, vill du göra en skulderpreparation.

Vilket av dessa borrar är lämpligast för att utföra en skulderpreparation?

Välj ett alternativ:

☐ D

☐ C

☐ B

☐ A

Totalpoäng: 1

- 58** Det är dags att cementera Avas krona på tand 26. Du funderar på vilket cement du ska använda och en kollega föreslår ett cement.

Du läser bruksanvisningen, där det står:

"Ett självhärddande och självetsande cement som kan ljushärdas.

Sammansättning: Monomermatrixen består av dimetakrylat och HEMA. Den oorganiska fillern består av bariumglas, ytterbiumtrifluorid och sfäroid blandoxid.

Partikelstorleken ligger mellan 0,25–3,0 μm . Medelpartikelstorlek är 0,9 μm .

Den totala volymandelen oorganisk filler är cirka 40 %."

Vilken typ av cement är det?

Välj ett alternativ:

- ☒ Kompositcement
- ☐ Hybridjonomercement
- ☐ Glasjonomercement
- ☐ Fosfatcement

Totalpoäng: 1

Avsnitt 9

59 Niklas söker dig akut för tandvärk.

Det framkommer att Niklas har en konstant molande värk på höger sida. Värktabletter hjälper endast måttligt. När du gör dina kliniska tester reagerar tand 16 ej sensibelt. På röntgen ses friska apikala förhållanden på tand 16.

Vilken pulpadiagnos är troligast för tand 16?

Välj ett alternativ:

- ☐ Asymtomatisk pulpit
- ☐ Symtomatisk pulpit
- ☐ Nekrotisk pulpa
- ☐ Kliniskt frisk pulpa

Totalpoäng: 1

60 Niklas vill ha hjälp att lindra sin smärta. Du har en halvtimme bokad för akutbesöket idag.

Hur hjälper du bäst Niklas att bli av med sin smärta i tand 16 idag?

Välj ett alternativ:

- ☐ Du trepanerar tanden, applicerar kofferdam och går ner i samtliga rotkanaler med en ISO 10 fil och förser tanden med täckförband.
- ☐ Du trepanerar tanden och utrymmer pulpakavum samt spolar ur pulpakavum med 'ten och förser tanden med täckförband.
- ☐ Du trepanerar tanden och går ner i samtliga kanaler med en ISO 10-fil samt spolar med Natriumhypoklorit och förser tanden med täckförband
- ☐ Du skriver ut Kåvepenin (PcV) 1,6 g x 3 i 5 dagar samt rekommenderar att patienten tar receptfria smärtstillande läkemedel.

ISO = International organization for standardization

Totalpoäng: 1

61 Du ska trepanera och kavumpreparera tand 16. På röntgen ser tanden ut att ha fyra rotkanaler.

Vilken av bilderna överensstämmer med var man kan förvänta sig att hitta de fyra kanalmyrningarna på tand 16?

Välj ett alternativ:

☐ C

☐ B

☐ D

☐ A

Totalpoäng: 1

Avsnitt 10

62 Patienten Bosse kommer för revisionsundersökning. Han är nöjd med sin protes som ser ut som bilden visar.

Pilen pekar på en klammer:

Vilken typ av klammer har använts till Bosses protes?

Välj ett alternativ:

☐ Bonwillklammer

☐ Öwallklammer

☐ Ringklammer

☐ Barklammer

Totalpoäng: 1

- 63** För att få en bra ocklusal avstödning och undvika att klamrarna på en partialprotes frakturerar är det viktigt att de ocklusala stöden är korrekt utformade.

Hur utformas lämpligen ett ocklusalt stöd till en partialprotes?

Välj ett alternativ:

- ☒ Inga underskär och maximalt 2/3 av emaljen prepareras bort ✓
- ☐ Preparation in till dentingränsen med skarpa tydliga kanter
- ☐ Preparationen görs som en låda i en tand med befintlig fyllning
- ☐ Tandteknikern utformar ocklusala stöd där anatomin tillåter

Totalpoäng: 1

64 Patienter som har avtagbar protetik drabbas ibland av olika problem med sina proteser.

Vilken åtgärd är lämpligast om en patient har följande problem?

Placera samtliga alternativ i rätt ruta.

Placera samtliga alternativ i rätt ruta.

En protestand har lossnat efter att patienten bitit på en nöt	REBASERA PROTESBASEN
Patienten får kväljningar av sin nygjorda helprotes i överkäken	FRAMSTÄLL HELT NY PROTES
Protesen med friändssadlar är instabil på grund av att kristan resorberats	TILLSÄTTNING HOS TANDTEKNIKER
Skelettet på delprotesen har deformerats	KONTROLLERA UTSTRÄCKNINGEN VID A-LINJEN

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

Avsnitt 11

65 Din patient Johanna, 46 år, kommer på ett akutbesök.

Du tar upp anamnes. Johanna har en depression men är i övrigt frisk. Hon medicinerar med Fluoxetine. Hon går vanligen till tandläkare på kontroll vartannat år och har goda kost- och munhygienvanor.

Johanna har känt att en tand är lite öm och rör på sig sedan hon bet på en olivkärna för några veckor sedan.

Förutom det som redan framkommit, vad är viktigast att komplettera anamnesen med?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ekonomiska förutsättningar
- ☒ Tobaksvanor och allergier
- ☐ Blodtryck, längd och vikt
- ☐ Fritidsintressen och familjesituation

Totalpoäng: 1

66 Du gör en klinisk och röntgenologisk delundersökning på Johanna.

Vilka dentala material ses på röntgenbilderna?

Välj ett alternativ:

- ☐ Guttaperka, keram, aluminium
- ☐ Guld, komposit, metallkeramik
- ☒ Komposit, amalgam, guttaperka
- ☐ Amalgam, keram, glasjonomer

Totalpoäng: 1

- 67** Efter din kliniska och röntgenologiska undersökning på Johanna kan du konstatera att tand 36 har en längsfraktur och behöver extraheras. Johanna samtycker till att ta bort tanden idag.

Hur separeras lämpligen tand 36 inför en extraktion?

Välj ett alternativ:

☐ C

☐ A

☐ D

☐ B

Totalpoäng: 1

- 68 Extraktionen av tand 36 går bra. Eftersom Johanna medicinerar med Fluoxetine (SSRI-preparat) är du tveksam till att rekommendera Ibuprofen (NSAID) som smärtstillande efter extraktionen.

Vilken interaktion har Fluoxetine och Ibuprofen enligt FASS?

Max 5 ord. Om fler än en interaktion anges bedöms enbart den första.

Skriv in ditt svar här:

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\int_x$ | | | $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ | Ω |

Σ |

Underlag för bedömning: Ökad blödningsrisk

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

- 69** Johanna vill inte ha en lucka regio 36 och ni diskuterar hur man kan ersätta tanden.
Du föreslår att ni ska göra en tandstödd bro.

Vilken är den främsta anledningen till att tandstödd protetik är att föredra framför implantatprotetik i det här fallet?

Välj ett alternativ:

- ☒ Granntänderna har fyllningar
- ☐ Implantat är mer kostsamt
- ☐ Käkbenet har hög densitet
- ☐ Det förenklar munhygienen

Totalpoäng: 1

- 70** Johanna accepterar ditt förslag att göra en tandstödd bro regio 36. Du vill vänta några månader med att göra en permanent bro för att läkning regio 36 ska hinna ske. Patienten vill inte gå utan tand i flera månader.

Vilken terapi är mest lämplig att erbjuda Johanna under dessa månader?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bonda 36 krona mot granntänderna
- ☐ Framställa en temporär bro
- ☐ Emaljretinerad bro
- ☐ Temporär partialprotes

Totalpoäng: 1

71 Tänder som används som stöd för en bro går ibland i nekros kort tid efter cementering av bron.

Vad är viktigast att göra för att minska risken för pulpanekros i stödtänderna?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ordinera smärtstillande läkemedel inför behandling
- ☐ Undvika att ge patienten bedövning vid cementering
- ☐ Använda riklig vattenkylning vid preparation
- ☐ Tvätta preparationerna inför avtryckstagning

Totalpoäng: 1

Vetenskaplig artikel

Följande frågor baseras på den vetenskapliga artikel du fått tillsänd i förväg. Artikeln finns också tillgänglig på sidor med frågor kring artikelns innehåll.

Diep MT, Skudutyte-Rysstad R, Sødal ATT, Young A, Hove LH. Caries experience and risk indicators of having decayed teeth among 65-year-olds in Oslo, Norway: a cross-sectional study. BMC Oral Health. 2023 Oct 7;23(1):726. doi: 10.1186/s12903-023-03432-x.

72 Artikeln beskriver karieserfarenhet och riskindikatorer hos en grupp 65-åringar i Oslo.

Hur många deltagare i studien var tandlösa?

Välj ett alternativ:

- ☒ 2 deltagare
- ☐ 7 deltagare
- ☐ 5 deltagare
- ☐ 13 deltagare

Totalpoäng: 1

73 I den kliniska undersökningen använde man ICDAS-systemet för klassificering av rotytekaries.

Var drog man gränsen för om rotytekaries hade en kavitet eller inte?

Välj ett alternativ:

☒ Vid 0,5mm

☐ Vid 0,2mm

☐ Vid 2mm

☐ Vid 1mm

Totalpoäng: 1

74 Vid den statistiska bearbetningen och analysen av enkätdata har man dikotomiserat några variabler, till exempel utbildning och sockerintag.

Hur gör man när man dikotomiserar?

Välj ett alternativ:

- ☐ Man använder Mann-Whitney U test
- ☐ Man använder ett frågeformulär
- ☐ Man frågar om personers bakgrund
- ☐ Man delar in variabler i två grupper

Totalpoäng: 1

- 75** Tre olika statistiska modeller användes för att analysera relationen mellan kariesade tänder (DT), sociodemografiska (sociodemographic) och beteendemässiga (behavioural) variabler.

Vilken beteendemässig variabel var den starkast associerade riskindikatorn för DT i Modell 3?

Max 10 ord. Om fler än en variabel anges bedöms enbart den första.

Skriv in ditt svar här:

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ | Ω |

Σ |

Underlag för bedömning: Oregelbunden tandvård/irregular dental attendance pattern

Ord: 0/10

Totalpoäng: 1

Ville, 22 år

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
i		Information eller resurser
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga
6	1	Flervalsfråga
7	1	Essä
8	1	Flervalsfråga
9	1	Flervalsfråga
10	1	Flervalsfråga
11	1	Flervalsfråga
12	1	Flervalsfråga
13	1	Dra och släpp
14	1	Flervalsfråga
15	1	Flervalsfråga
16	1	Flervalsfråga
17	1	Flervalsfråga

Erik, 52 år

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
18	1	Flervalsfråga
19	1	Flervalsfråga
20	1	Flervalsfråga
21	1	Matchning
22	1	Flervalsfråga
23	1	Flervalsfråga
24	1	Flervalsfråga
25	1	Flervalsfråga
26	1	Flervalsfråga
27	1	Dra och släpp
28	1	Flervalsfråga
29	1	Flervalsfråga
30	1	Flervalsfråga
i		Information eller resurser
31	1	Flervalsfråga
32	1	Flervalsfråga
33	1	Essä
34	1	Flervalsfråga
35	1	Flervalsfråga

i

Del 2

Information:

I denna del av provet kan du **inte gå fram och tillbaka mellan frågor**, som i del 1. Du kan endast gå framåt, **så glöm inte att besvara frågan innan du går vidare.**

Max poäng på denna del: 35 poäng

Antal uppgifter: 35

Frågans nummer står överst på varje sida.

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

i
Ville, 22 år

1 1/35

Ville 22 år kommer till din klinik. Han har inte varit hos tandläkaren på två år och har nu ont i flera tänder.

Du tar upp anamnes och Ville säger att han nu är frisk men att han hade leukemi när han var tio år. Han tar inga mediciner. Vid undersökningen ser du att Ville har samtliga tänder. Kliniskt ser du att han har stora kariesangrepp i de flesta molarer.

Vad behöver du kontrollera för att bestämma vilka röntgenbilder som är lämpliga att börja röntgenundersökningen med?

Välj ett alternativ:

- ☐ Sensibilitet
- ☐ Fickdjup
- ☐ Smärtkänslighet
- ☐ Kaviteringar

Totalpoäng: 1

2 2/35

Villes gingiva är lättblödande, framför allt i molarpartierna. Du kontrollerar gingivan och bennivån med fickdjupsmätning.

Hur bör fickdjupsmätningen lämpligen utföras på en patient som Ville?

Välj ett alternativ:

- ☐ Sondering med ficksond med hårt tryck vid två punkter på alla approximalytor
- ☐ Sondering av fickor med ett tryck på minst 5 N på alla tänders buckalytor
- ☐ Sondering med ficksond med ett tryck på 1 N vid samtliga molarer
- ☐ Sondering med fickdjupssond med lätt tryck vid tandens samtliga ytor

N =Newton

Totalpoäng: 1

3 3/35

Vid fickdjupsmätningen ser du att Ville har gingivit generellt och några fickor i molarpartierna som är fyra millimeter.

Vilken eller vilka röntgenbilder är mest lämpliga att påbörja röntgenundersökningen med?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fyra stående bitewing
- ☐ Panoramaröntgenbild
- ☐ Fyra liggande bitewing
- ☐ Apikalbilder på molarerna

Totalpoäng: 1

4 4/35

Du kompletterar undersökningen med fyra liggande bitewingbilder och granskar dem.

Vilka radiologiska fynd ses i bitewingbilderna på vänster sida?

Välj ett alternativ:

- ☐ Tand 25 mesialt manifest karies och tand 36 ocklusalt sekundärkaries
- ☒ Tand 26 ocklusalt manifest karies och tand 37 ocklusalt sekundärkaries
- ☐ Tand 25 distalt manifest karies och tand 37 mesialt manifest karies
- ☐ Tand 24 distalt och tand 37 distalt manifest karies

Totalpoäng: 1

5 5/35

Flera av molarerna har djupa kariesangrepp och du beslutar dig för att komplettera undersökningen med apikalbilder.

Bland annat tar du en apikalbild av molarerna i 4:e kvadranten eftersom Ville har besvär från tänderna 46 och 47.

Hur bedömer du röntgenbildens kvalitet?

Välj ett alternativ:

- ☒ Apikalbilden är överaxial och visar förminskning av apikal patologi ✓
- ☐ Apikalbilden är optimal eftersom apices på tänderna syns tydligt
- ☐ Apikalbilden är underaxial och visar en förvrängd bild av tandrötterna
- ☐ Apikalbilden har en avskärmning och kan inte användas för diagnostik

Totalpoäng: 1

6 6/35

Röntgenbilden är lite överaxial och inte optimal för diagnostik. Du tycker ändå att du kan använda den för att ställa diagnos på tanden 47 som Ville har ont i.

Tand 47, undersökningsfynd:

Karieslesion vid sondering

Ej sensibel vid el-test

Ej sensibel vid kyltest

Ingen mobilitet

Apikalömhhet

Vilken endodontisk diagnos stämmer för tanden 47?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Asymtomatisk pulpit, friskt apikalt
- ☐ Symtomatisk pulpit, symtomatisk apikal parodontit
- ☐ Nekrotisk pulpa, symtomatisk apikal parodontit
- ☐ Symtomatisk pulpit, asymtomatisk apikal parodontit

Totalpoäng: 1

7 7/35

Du har också sett något på överkäkständernas palatinalytor.

Vad är det som ses på tändernas palatinala ytor?

Max fem ord. Om fler än ett fynd anges bedöms enbart det första.

Skriv in ditt svar här:

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | I_x | | | | Ω | | Σ |

Underlag för bedömning: Erosioner

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

8 8/35

Tänderna i överkäken uppvisar erosionsskador palatinalt.

Vad är viktigast att fråga Ville om angående erosionsskadorna?

Välj ett alternativ:

- ☐ Hur ofta Ville intar huvud- och mellanmål
- ☐ Om Ville använder eltandborste eller manuell tandborste
- ☒ Om Ville ofta kräks eller har reflux
- ☐ Om Ville tar några mediciner och vilka i så fall

Totalpoäng: 1

9 9/35

Det är viktigt att ta reda på om Ville ofta kräks eller har sura uppstötningar. Det är också viktigt att fråga om Ville ofta dricker läsk eller energidrycker.

Vad är viktigast att göra när en patient uppvisar erosioner som Ville gör?

Välj ett alternativ:

- ☐ Rekommendera högfluoridtandkräm
- ☐ Täckta erosioner med komposit
- ☐ Informera om orsakssamband
- ☐ Ordinera stabiliseringsskena

Totalpoäng: 1

10 10/35

Villes visdomständer har relativt stora kariesangrepp. Ni beslutar tillsammans att de ska extraheras.

Du tar en panoramabild och granskar den inför planering av extraktionerna.

Vilken information ger panoramabilden inför extraktion av visdomständerna i underkäken?

Välj ett alternativ:

- ☐ Tand 38 har böjda rötter i ett rotpaket och tand 48 har något divergerande rötter, båda tänderna behöver lägesbestämmas ✓
- ☐ Tand 38 har böjda rötter som ligger superiort om mandibularkanalerna, och tand 48 har raka rötter som går in i kanalen
- ☐ Bilden är optimalt tagen och visar att båda visdomständerna har rotspetsarna lingualt om mandibularkanalerna
- ☐ Bilden visar att båda visdomständerna har raka rötter och är placerade superiort om mandibularkanalerna

Totalpoäng: 1

11 11/35

Efter undersökningen berättar du för Ville att han har många kariesangrepp och att det behövs flera olika åtgärder för att komma till rätta med hans munhälsa.

Dels behöver han flera tider hos tandvården, men det finns också saker han kan göra själv.

Ville har ett flertal manifesta kariesangrepp. Han har gingivit och enstaka tandköttsfickor 4mm. Han borstar tänderna 1-2 gånger per dag med fluoridtandkräm 1450ppm, använder inga approximala hjälpmedel. Ville dricker ett par burkar läsk varje dag.

Vilka råd när det gäller kariesprevention är mest lämpliga att ge till en kariesaktiv ung person som Ville?

Välj ett alternativ:

- ☐ Borsta tänderna två gånger om dagen och använda tandtråd varje kväll
- ☐ Tugga fluoridtuggummi 0,25mg efter varje matintag och använda tandtråd varje dag
- ☐ Borsta tänderna efter varje måltid och använda mellanrumsborstar dagligen
- ☐ Borsta tänderna två gånger om dagen samt använda fluoridsköljning 0,2% dagligen. ✓

Totalpoäng: 1

12 12/35

I samband med anamnesfrågorna har Ville berättat att han hade leukemi när han var liten. Han blev friskförklarad i tolvårsåldern, för cirka 10 år sedan.

När du berättar om hans dentala sjukdomstillstånd och olika behandlingsåtgärder undrar han om han behöver antibiotika i samband med tandvården som ska utföras.

Vad gäller för antibiotika i samband med tandvård för Ville?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Vid kirurgisk extraktion bör antibiotika skrivas ut för att förhindra infektion
- ☐ Patienter som haft någon form av cancer behöver antibiotikaprofylax vid tandextraktion
- ☐ Antibiotika bör alltid förskrivas i samband med MIB och tandextraktioner
- ☐ Ville behöver inte antibiotikaprofylax på grund av den tidigare cancerbehandlingen ✓

MIB=Mekanisk infektionsbehandling

Totalpoäng: 1

13 13/35

Efter att ha berättat för Ville om hans olika dentala sjukdomstillstånd ska du göra en terapiplan.

Tandnummer: diagnos

26: Manifest karies, vital pulpa

36: Manifest karies, fraktur, vital pulpa

37: Manifest karies, vital pulpa

38: Manifest karies, vital pulpa

47: Nekrotisk pulpa, symtomatisk apikal parodontit

I vilken ordning är det mest lämpligt att utföra olika behandlingsåtgärder på Ville?

Lägg åtgärderna i rätt ordning. Dra rutorna till rätt ställe. Lägg den åtgärd som bör utföras först högst upp:

Lägg åtgärderna i rätt ordning. Dra rutorna till rätt ställe. Lägg den åtgärd som bör utföras först högst upp:

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

14 14/35

Du bestämmer tillsammans med Ville att ni börjar med en nekrosbehandling av tanden 47 eftersom han har besvär från den tanden.

Tand 47 har diagnoserna manifest karies, nekrotisk pulpa och symtomatisk apikal parodontit. Du exkaverar karies, lokaliserar tre nekrotiska kanaler och applicerar kofferdam.

Hur är det mest lämpligt att gå till väga för att bestämma instrumenteringsdjupet?

Välj ett alternativ:

- ☐ Mätning av filen i ett mätblock när du känner apex
- ☐ Apexlokalisator och indikatorröntgen
- ☐ Mätning i en ny ortoradiell röntgenbild
- ☐ Upprensning av tanden och masterpointsbild

Totalpoäng: 1

15 15/35

Efter att du har fastställt instrumenteringsdjupet med hjälp av apexlokalisator och röntgenbild instrumenterar du tanden till ISO 40 i samtliga kanaler.

När du torrlägger kanalerna kommer det lite blod på det papperspoint som du använder.

Vilken är den troligaste orsaken till att det blöder vid nekrosbehandling?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kanalen är fortfarande vital längst apikalt
- ☐ Det är en perforation i kavums botten
- ☐ Det sker en pustömning genom kanalen
- ☐ Kanalen har rensats för långt apikalt

ISO = International organization for standardization

Totalpoäng: 1

16 16/35

Eftersom du upptäcker att du har för långt instrumenteringsdjup i den distala kanalen justerar du detta. Du instrumenterar kanalen till ISO 60 och rotfyller sedan samtliga kanaler.

Vilken är den optimala längden på en rotfyllning?

Välj ett alternativ:

- ☐ Rotfyllningen slutar 4 mm koronalt om röntgenologiskt apex
- ☐ Rotfyllningen slutar vid röntgenologiskt apex
- ☐ Rotfyllningen slutar 2 mm koronalt om röntgenologiskt apex
- ☐ Rotfyllningen slutar 2 mm apikalt om röntgenologiskt apex

ISO = International organization for standardization

Totalpoäng: 1

17 17/35

Du färdigställer tanden 47 och utför övriga restorationer. Ville har också besökt en tandhygienist för mekanisk infektionsbehandling och fortsatt rådgivning. Ville har samarbetat väl och vill att du sätter upp honom för ny undersökning.

Vilken rekommendation bör Ville få gällande revisionsintervall?

Välj ett alternativ:

- ☒ Han bör kallas efter sex månader för profylax och efter ett år till tandläkare ✓
- ☐ Han bör kallas till tandläkare efter ett år som alla patienter på kliniken
- ☐ Han bör kallas för profylax varannan månad och efter två år till tandläkare
- ☐ Han bör själv höra av sig när han vill komma för undersökning hos tandläkare

Totalpoäng: 1

i

Erik, 52 år

18 18/35

Patienten Erik, 52 år kommer till din klinik.

Idag söker han för att han vill göra en fullständig undersökning och behandla en tand som blev akutbehandlad nyligen.

Du börjar med att ställa frågor om Eriks allmänna hälsa.

Han uppger att han har hepatit C, men i övrigt är han frisk.

Han röker cirka 15 cigaretter per dag

Vad behöver du som tandläkare tänka på kring hygienrutiner inför undersökning och framtida behandling av Erik?

Välj ett alternativ:

- ☐ Undersökning och behandling ska ske sent på dagen för att minska risk för smittspridning
- ☐ Vid undersökning och behandling räcker det med basala hygienrutiner
- ☐ Vid undersökning och behandling bör blästring undvikas för att minska risk för droppsmitta
- ☐ Efter undersökning och behandling ska kontaminerade instrument steriliseras

Totalpoäng: 1

19 19/35

Eriks sjukdom ska inte påverka klinikens hygienrutiner och du frågar vidare om symtomen från mun och tänder.

Han pekar på höger överkäke och säger att han hade ont innan han fick en fyllning vid ett akutbesök. Nu är det mest besvärligt att tanden känns väldigt lös.

Erik är orolig för sina tänder som han ibland tycker känns lösa. Därför vill han göra en grundlig undersökning. Han vill gärna undvika att få tandvärk igen.

Du gör en klinisk undersökning och beslutar dig för att ta röntgenbilder.

På vilken indikation är det lämpligt att ta stående istället för liggande bitewingröntgenbilder på Erik?

Välj ett alternativ:

- ☐ Patienten har besvär med molande värk i premolar/molar regionen
- ☐ Djupa fickor vid fickdjupsmätning och tidigare fyllningar
- ☐ Patienten innehar den rekommenderade åldern
- ☐ Blödning från gingivan vid sondering och bristande munhygien

Totalpoäng: 1

20 20/35

När du gör fickdjupsmätning ser du att Erik har flera tänder med djupa fickor, några som är upp till 12 mm djupa och han har även några fyllningar. Därför tar du stående bitewing.

Du vill komplettera de tagna stående bitewingröntgenbilderna med ytterligare röntgenbilder

Vilken kombination av röntgenbilder är mest lämplig att komplettera med?

Välj ett alternativ:

- ☐ Apikalbilder i överkäksfronten och panoramabild
- ☐ Liggande bitewing och apikalbilder på samtliga molarer
- ☒ Panoramabild och apikalbilder på tänder med djupa fickor
- ☐ Apikalbilder på incisiver och molarer med tecken på bensänkning

Totalpoäng: 1

21 21/35

Du granskar röntgenbilderna för att se om Erik har karies.

Vilket fynd ses på respektive yta i röntgenbilderna?

Markera rätt alternativ för respektive yta:

	Kariesfritt	Initialkaries	Manifest karies	Sekundärkaries
16d	☐	☐ ✓	☐	☐
25m	☐ ✓	☐	☐	☐
35d	☐ ✓	☐	☐	☐
38m	☐ ✓	☐	☐	☐

Totalpoäng: 1

22 22/35

Du bedömer att Erik har enstaka initiala kariesangrepp.

Du granskar röntgenbilderna för att se om det finns några parodontala eller periradikulära fynd.

Vilka radiologiska fynd ses i de befintliga röntgenbilderna?

Välj ett alternativ:

- ☐ Apikal bendestruktion tand 22, vertikal benficka tand 32 distalt
- ☐ Tandsten tand 34, apikal bendestruktion tand 42
- ☐ Furkationsinvolvering tand 36, tandsten tand 48
- ☐ Vertikal benficka tand 35 mesialt, furkationsinvolvering tand 47

Totalpoäng: 1

23 23/35

I början av besöket har Erik berättat att han fick en fyllning i tanden 16 för en vecka sedan. Han hade sökt akut för att tanden ömmade när han tuggade och det gjorde lite ont från tandköttet på insidan av tanden.

Efter klinisk och röntgenologisk undersökning ställer du diagnosen parodontit med marginal-apikal kommunikation på tand 16.

Vilken åtgärd är lämpligast vid diagnosen parodontit med marginal-apikal kommunikation?

Välj ett alternativ:

☐ Extraktion

☐ Rotextirpation

☐ Parodontalkirurgi

☐ Endodontisk behandling

Totalpoäng: 1

24 24/35

Förutom utredning av tanden 16 har du gjort en fullständig parodontal undersökning.

Tidigare upptagen anamnes

Man 52 år, kommer till kliniken för en fullständig undersökning, tidigare behandlat tand 16 akut. Hepatit C, i övrigt full frisk. Inga mediciner. Röker cirka 15 cigaretter per dag.

Du noterar bristande munhygien med plack generellt. Erik borstar 1-2 gånger per dag med fluoridtandkräm 1450 NaF. Erik har ibland köpt munvatten för sin dåliga andedräkt och för att känna sig fräsch i munnen.

Du har noterat blödning generellt vid sondering. Sonderat fickdjup är noterat i status.

Hur klassificeras Eriks parodontala sjukdomsstadie utifrån nuvarande status?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Parodontit med molar/incisivmönster stadie IV - Benförlust överstiger koronal tredjedel av rot, PPD mer än 6 mm.
- ☐ Lokal parodontit stadie II - benförlust inom koronal tredjedel av rot och ej tidigare tandförlust orsakad av parodontit
- ☐ Generell parodontit stadie II - benförlust inom koronal tredjedel av rot och ej tidigare tandförlust orsakad av parodontit
- ☐ Generell parodontit stadie III - Benförlust överstiger koronal tredjedel av rot, PPD mer än 6 mm, furkationer grad 2. ✓

PPD = probing pocket depth

Totalpoäng: 1

25 25/35

Du bedömer att Erik har generell parodontit stadie III. Du ska nu prognosbedöma Erik.

Tidigare upptagen anamnes

Man 52 år, kommer till kliniken för en fullständig undersökning, tidigare behandlat tand 16 akut. Hepatit C, i övrigt full frisk. Inga mediciner. Röker cirka 15 cigaretter per dag.

Du noterar bristande munhygien med plack generellt. Erik borstar 1-2 gånger per dag med fluortandkräm 1450 NaF. Erik har ibland köpt munvatten för sin dåliga andedräkt och känna sig fräsch i munnen.

Du har noterat blödning generellt vid sondering, sonderat fickdjup är noterat i parodstatus.

Hur klassificeras Eriks parodontala sjukdomsgrad utifrån nuvarande status?**Välj ett alternativ:**

- ☒ Grad C - Benförlust/åldersscore mer än 1.0. Röker 15 cigaretter per dag ✓
- ☐ Grad B - benförlust/åldersscore 1.0. Röker 15 cigaretter per dag. Klinisk fästeförlust kan ej fastställas
- ☐ Grad B - Stora mängden plack korrelerar med sjukdomsbilden. Rökare med benförlust/åldersscore mindre än 1.0
- ☐ Grad A - Omfattande plack och tandsten. Klinisk fästeförlust kan ej fastställas.

Totalpoäng: 1

26 26/35

Den parodontala diagnosen och klassificeringen för Erik är generell parodontit stadie III, grad C.

Vilken åtgärd och rekommendation kring munhygienrutiner är lämplig att ge Erik utifrån hans parodontala status?

Välj ett alternativ:

- ☐ Instruktion tandborstteknik samt ordinerar att borsta med klorhexidin gel 1% 2ggr/dag i en vecka
- ☐ Instruktion tandborstteknik och approximala hjälpmedel samt ordinerar fluoridtandkräm (1450 ppm) ✓
- ☐ Instruktion tandborstteknik och mellanrumsborstar samt ordinerar fluoridgel i skena 0,2% NaF 5 minuter dagligen
- ☐ Instruktion tandborstteknik samt ordinerar sköljning med klorhexidin 2mg/ml 2ggr/dag i en vecka

Totalpoäng: 1

27 27/35

När du gjort den fullständiga undersökningen och noterat alla undersökningsfynd och diagnoser ska du göra en terapiplanering för Erik.

Vilka åtgärder behöver utföras utifrån Eriks nuvarande status?

Placera åtgärderna i rätt ruta utifrån om de behöver utföras på Erik eller inte:

Placera åtgärderna i rätt ruta utifrån om de behöver utföras på Erik eller inte:

Mekanisk infektionsbehandling

Fyllningsterapi tand 22m

Extraktion tand 16

Parodontalkirurgi

Munhygieninstruktioner

Gelskenor fluoridpreparat

Behöver utföras

Utförs inte

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor.

Totalpoäng: 1

28 28/35

Tanden 16 behöver extraheras och Erik får en ny tid för detta.

I anamnesen har det framkommit att Erik är rökare och han har hepatit C sedan cirka 10 år tillbaka .

Vilken åtgärd behöver göras i samband med extraktion av Eriks tand?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ge patienten systemisk antibiotika i fem dagar för att minska risken för postoperativ sepsis
- ☐ Kontroll med patientens läkare att blödningstiden är normal
- ☐ Se till att blödning stoppas och att patienten får god postoperativ information
- ☐ Placera antibiotika lokalt i alveolen efter extraktion för att minska risken för postoperativ värk

Totalpoäng: 1

29 29/35

Efter att tand 16 har extraherats tycker Erik att det känns tomt i 1:a kvadranten och att det är svårt att tugga maten.

Han vill gärna få nya tänder där.

Vad är lämpligast att säga till Erik när det gäller ersättning för de saknade tänderna i 1:a kvadranten?

Välj ett alternativ:

- ☐ Det bästa alternativet är att göra en fast bro med tre stödtänder och två extensionsled och du bokar tid för preparation
- ☐ Det finns olika alternativ för att ersätta tänderna, men först behöver den parodontala sjukdomen behandlas ✓
- ☐ Det är olämpligt att ersätta de saknade tänderna eftersom han kommer att lära sig tugga utan dem
- ☐ Det är lämpligt att ersätta tänderna med implantat så du skriver en remiss för installation så snart som möjligt

Totalpoäng: 1

30 30/35

Erik är intresserad att veta mer om vilka alternativ som finns för att ersätta förlorade tänder. Han har hört om andra som har fått implantat och vill veta om det är ett alternativ för honom.

Vilken information är lämplig att ge Erik utifrån hans nuvarande status?

Välj ett alternativ:

- ☒ Implantatbehandling är inte lämpligt eftersom Erik har en aktiv parodontal sjukdom och röker ✓
- ☐ Implantatbehandling kan inte planeras in på en rökande patient som har eller har haft parodontit
- ☐ Implantatbehandling kan planeras in i samband med att depuration påbörjas hos tandhygienist. Rökning påverkar inte.
- ☐ Implantatbehandling är lämpligt om Erik slutar röka, aktiv parodontit är ej en kontraindikation för implantat

Totalpoäng: 1

i

Revisionsundersökning

31 31/35

Erik är tillbaka hos dig efter cirka 1 år.

Du tar en ny anamnes.

Erik är nu rökfri och har varit det sedan senaste behandlingsperioden.

Daganteckningar från tandhygienistbesöken visar på god Kooperation.

Du ser direkt vid den kliniska undersökningen att det skett en klar förbättring av Eriks munhygien.

Du tar stående bitewing och kompletterar med apikala röntgenbilder.

Hur klassificeras Eriks generella parodontala sjukdom utifrån nuvarande status?

Välj ett alternativ:

- ☐ Stadiet II / Grad C
- ☐ Stadiet III / Grad A
- ☐ Stadiet III / Grad C
- ☐ Stadiet III / Grad B

Totalpoäng: 1

32 32/35

Erik har ett förbättrat parodontalstatus och du bedömer den parodontala diagnosen till generell parodontit stadie III, grad C.

Vilket behandlingsalternativ är mest lämpligt för tänderna med kvarstående fickor?

Välj ett alternativ:

- ☐ Redepuration med tillägg antibiotika och instruktion approximala hjälpmedel
- ☒ Parodontalkirurgi för de kvarstående fickorna i bettet
- ☐ Skriftlig och muntlig information och instruktion om munhygienrutiner
- ☐ Redepuration med tillägg klorhexidin och instruktion approximala hjälpmedel

Totalpoäng: 1

33 33/35

Du berättar för Erik om den fortsatta parodontala behandlingen.

Han nämner då att han ofta har huvudvärk och ont i käkarna, särskilt när han vaknar på morgonen.

Vilka två muskler är viktiga att palpera när patienten nämner dessa symtom?

Max 10 ord. Om fler än två muskler nämns bedöms enbart de två första.

Skriv in ditt svar här:

Teckenf... | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | |

Σ |

Underlag för bedömning: m. masseter och m. temporalis

Ord: 0/10

Totalpoäng: 1

34 34/35

Du gör en undersökning då du palperar musculus masseter, musculus temporalis och käklederna bilateralt. Undersökningen kompletteras med en fördjupad anamnes.

Uppgifterna leder fram till följande diagnoser:

myalgi, artralgi vänster käkled, diskförskjutning utan återgång utan nedsatt gapförmåga vänster käkled

Vilken åtgärd är lämpligast när det gäller denna diagnos?

Välj ett alternativ:

- ☐ Icke-steroida smärtlindrande läkemedel (NSAID) och bettslipning
- ☒ Stabiliseringsskena samt töjningsövningar
- ☐ Kombination av muskelavslappnande och icke-steroida smärtlindrande läkemedel
- ☐ Information om knäppningar och TENS

TENS = transkutan elektrisk nervstimulering

Totalpoäng: 1

35 35/35

Erik har inga kvarstående fickor efter parodontalkirurgin. Hans besvär med käkarna och huvudvärken har också försvunnit efter din behandling med stabiliseringsskena och töjningsövningar.

Erik vill nu ha någon protetisk ersättning i kvadrant 1. Han kan inte vänja sig vid att äta utan några kindtänder där.

Vilken protetisk behandling är mest lämplig i ett fall som Erik?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ingen protetisk behandling då patienten har för många riskfaktorer
- ☐ Tandstödd bro 14, 15 med hängande led 16 för bättre stabilitet
- ☒ Singelimplantat regio 16 förutsatt att det finns ben i området
- ☐ Delprotes i överkäken då fast protetik är kontraindicerat

Totalpoäng: 1

Avsnitt 1

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
i		Information eller resurser
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga
6	1	Flervalsfråga
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
9	1	Flervalsfråga

Avsnitt 2

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
10	1	Flervalsfråga
11	1	Essä
12	1	Flervalsfråga
13	1	Flervalsfråga
14	1	Flervalsfråga

15	1	Flervalsfråga
16	1	Flervalsfråga
17	1	Flervalsfråga
18	1	Flervalsfråga
19	1	Flervalsfråga
20	1	Flervalsfråga

Avsnitt 3

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
21	1	Flervalsfråga
22	1	Flervalsfråga
23	1	Flervalsfråga
24	1	Flervalsfråga
25	1	Flervalsfråga
26	1	Flervalsfråga
27	1	Dra och släpp
28	1	Flervalsfråga
29	1	Flervalsfråga
30	1	Flervalsfråga

Avsnitt 4

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Information eller resurser
31	1	Flervalsfråga
32	1	Flervalsfråga
33	1	Flervalsfråga
34	1	Dra och släpp
35	1	Flervalsfråga
36	1	Flervalsfråga
37	1	Flervalsfråga
38	1	Flervalsfråga
39	1	Dra och släpp

Avsnitt 5

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
40	1	Flervalsfråga
41	1	Flervalsfråga
42	1	Flervalsfråga
43	1	Flervalsfråga
44	1	Flervalsfråga
45	1	Flervalsfråga

Avsnitt 6

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
46	1	Flervalsfråga
47	1	Flervalsfråga
48	1	Flervalsfråga
49	1	Flervalsfråga
50	1	Flervalsfråga
51	1	Flervalsfråga

Avsnitt 7

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
52	1	Flervalsfråga
53	1	Flervalsfråga

Avsnitt 8

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
54	1	Flervalsfråga
55	1	Flervalsfråga
56	1	Flervalsfråga
57	1	Flervalsfråga
58	1	Flervalsfråga

Avsnitt 9

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
59	1	Flervalsfråga
60	1	Flervalsfråga
61	1	Flervalsfråga
62	1	Flervalsfråga
63	1	Flervalsfråga
64	1	Flervalsfråga
65	1	Flervalsfråga
66	1	Flervalsfråga
67	1	Flervalsfråga
68	1	Flervalsfråga
69	1	Flervalsfråga
70	1	Flervalsfråga

Vetenskaplig artikel

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
71	1	Flervalsfråga
72	1	Dra och släpp
73	1	Flervalsfråga

74	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

75	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

i

Avsnitt 1

1 Du planerar att extrahera tanden 48 på patienten Tomas, 45 år.

När bör extraktion av en visdomstand i underkäken övervägas?

Välj ett alternativ:

- ☒ Vid recidiverande perikoroniter
- ☐ Vid tendens till trångställning
- ☐ Profylaktiskt innan besvär uppstår
- ☐ Vid ihållande käkledsknäppning

Totalpoäng: 1

- 2 Inför extraktion av visdomstanden vill du göra en lägesbestämning av tandrotens position i förhållande till mandibularkanalerna.

Vilket läge har apex på tanden 48 jämfört med mandibularkanalerna?

Välj ett alternativ:

- ☒ Lingualt
- ☐ Inferiort
- ☐ Buckalt
- ☐ Posterioert

Totalpoäng: 1

3 Lägesbestämningen kan göras med hjälp av de två intraorala röntgenbilderna.

Hur görs lägesbestämningen lämpligen utifrån de två befintliga röntgenbilderna (A och B)?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bild A är mer distalexcentrisk än bild B och strålkällan har rört sig bort från mandibularkanalerna och apex i bild A
- ☐ Projektionen i bild B är mer överaxial än i bild A och mandibularkanalerna har flyttat sig längre bort från strålkällan i bild B ✓
- ☐ Projektionen i bild A är mer överaxial än i bild B och mandibularkanalerna har flyttat sig närmare strålkällan i bild B
- ☐ Bild B är mer mesialexcentrisk än bild A och strålkällan har rört sig åt samma håll som apex på 48 i bild A

Totalpoäng: 1

- 4 När Tomas först kom till kliniken hade han besvär med tanden 48. Tomas tyckte att det kändes svullet och gjorde ont. Tomas tyckte också att det var lite smärtsamt att gapa men undersökningen gick bra att genomföra. Vid klinisk undersökning var gingivan runt om och över tanden 48 svullet och mycket lättblödande.

Hur hanteras patientens besvär i regio 48 lämpligast i första hand?

Välj ett alternativ:

- ☒ Genom att rengöra området med NaCl-lösning ✔
- ☐ Genom att förskriva systemisk antibiotika
- ☐ Genom att remittera honom till käkkirurg
- ☐ Genom att placera en tamponad med Lidocain

NaCl = natriumklorid

Totalpoäng: 1

5 När en visdomstand är retinerad ger det en svårare situation inför extraktion.

Vilken position för en retinerad visdomstand bedöms som allra svårast när tanden ska opereras ut?

Välj ett alternativ:

- ☐ Horisontellt läge
- ☐ Vertikalt läge
- ☐ Mesioangulärt läge
- ☐ Distoangulärt läge

Totalpoäng: 1

- 6 Tomas kommer tillbaka för extraktion av visdomstanden. Du behöver separera tanden som ska tas bort med hjälp av Zekrya-borr.

Vilken typ av vinkelstycke används lämpligen för separation med Zekrya-borr inför extraktion?

Välj ett alternativ:

- ☒ Uppväxlat
- ☐ Handstycke
- ☐ Highspeed
- ☐ Lågvarv

Totalpoäng: 1

7 När en visdomstand extraherats operativt behöver lambån oftast sutureras.

Vad måste alltid göras innan suturering efter visdomstandskirurgi?

Välj ett alternativ:

- ☐ Justering av lambåkanterna med en skalpell
- ☒ Spolning med NaCl-lösning i alveolen
- ☐ Placering av hemostatiskt medel under lambån
- ☐ Urskrapning av alveolen med en sårslav

Totalpoäng: 1

- 8 Du separerar tanden och avlägsnar den.
Behandlingen går bra och efteråt skriver du en daganteckning om ingreppet.

Vilka uppgifter måste finnas med i daganteckningen efter operativt avlägsnande av en visdomstand?

Välj ett alternativ:

- ☐ Lokalbedövning med preparat, mängd och dos. Vilken postoperativ information som ges. Utfört Valsalvas test.
- ☐ Vilken postoperativ information som ges. Diagnos för tillståndet som behandlats. Information om patientens blödningsindex.
- ☒ Lokalbedövning med preparat, mängd och dos. Vilken postoperativ information som ges. Diagnos för tillståndet som behandlats. ✓
- ☐ Lokalbedövning med preparat, mängd och dos. Utfört Valsalvas test. Information om patientens blödningsindex.

Totalpoäng: 1

9 Hemostas sker vid läkning efter tandextraktion.

Vad sker först vid hemostas efter en tandextraktion?

Välj ett alternativ:

- ☐ En trombocytplugg bildas direkt i anslutning till extraktionen
- ☐ Fibrinolys sker för att förhindra att ett koagel ska tillväxa
- ☒ Den glatta muskulaturen i skadade blodkärl kontraheras
- ☐ Warfarin bildas för att starta den primära hemostasen

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 2

- 10** Siv kommer till dig för en revisionsundersökning. En av röntgenbilderna du tar är en panoramaröntgen. När du granskar panoramabilden noterar du en tydlig radiopacitet, en fyllning, mitt på tanden 22.

Vilken är den mest sannolika orsaken till att tand 22 har fått denna fyllning?

Välj ett alternativ:

- ☒ Tanden har haft en invagination ✓
- ☐ Tanden har varit utsatt för trauma
- ☐ Tanden har tidigare haft tandsmycke
- ☐ Tanden har blivit rotbehandlad

Totalpoäng: 1

- 11 När du granskar panoramabilden ser du också ett radiopakt område som tecknar sig över området för hakan och incisiverna.

Vad är det radiopaka området som ses över hakan och incisiverna?

Max 5 ord. Endast det första svaret bedöms om du skriver mer än ett svar.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | |

| Ω | | Σ |

Arbetsmaterial, underlag för bedömning:

Kotpelaren/rygggraden

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

- 12** Vid undersökningen upptäcker du att Siv har en misstänkt invasiv cervikal rotresorption på tanden 43

Vad kännetecknar en invasiv cervikal rotresorption?

Välj ett alternativ:

- ☐ Rotkanalsinfektionen stimulerar resorptionsaktiviteten
- ☐ Resorptionsprocessen medför att benvävnad växer in
- ☐ Resorptionsskadan startar inne i rotkanalen/pulpan
- ☐ Resorptionsskadan växer alltid runt rotkanalen/pulpan

Totalpoäng: 1

- 13** Vid misstanke om invasiv cervikal rotresorption vill du utreda omfattningen av resorptionsskadan.

Hur är det lämpligast att gå vidare i din utredning?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fistulografi efter injektion med lokalanestesi
- ☐ Explorativ kirurgi i det resorberade området
- ☐ Trepanering för åtkomst till och inspektion av pulpan
- ☐ Remiss till specialist för utökad röntgenundersökning

Totalpoäng: 1

- 14** Tanden 43 behöver extraheras på grund av rotresorptionen och Siv vill ersätta den med ett implantat.

Vilket sjukdomstillstånd är kontraindicerande för implantat?

Välj ett alternativ:

- ☐ Hepatit C
- ☐ Högt blodtryck
- ☐ Reumatoid artrit
- ☐ Osteoporos

Totalpoäng: 1

- 15** Siv har inte någon av de sjukdomar som är kontraindicerande för implantat. Hon vill gärna ersätta den saknade tanden. Du påbörjar planering av behandlingen.

Hur stor tandlucka behövs minst för att placera ett implantat i regio 43?

Välj ett alternativ:

☐ 7 mm

☐ 15 mm

☐ 10 mm

☐ 2 mm

Totalpoäng: 1

- 16** Inför implantatoperationen får Siv en tid hos tandhygienisten som kontrollerar bland annat blödning vid sondering.

Hur högt bör blödningsindex maximalt vara inför en implantatoperation för att minimera risken för komplikationer?

Välj ett alternativ:

- ☐ Spelar ingen roll
- ☐ Max 1-2%
- ☐ Max 50%
- ☐ Max 20%

Totalpoäng: 1

- 17** Siv undrar vad som räknas som en lyckad behandling när det gäller implantat. Straumann påstår att deras implantat har en tioårig överlevnadsgrad (survival rate) på 97-99% .

Vad innebär en tioårig överlevnadsgrad på 97-99%?

Välj ett alternativ:

- ☐ Implantatet är i funktion i bettet efter 10 år
- ☒ Implantatet finns kvar i munnen efter 10 år
- ☐ Implantatet och kronan är utan komplikationer efter 10 år
- ☐ Implantatet har varit utan komplikationer i 10 år

Totalpoäng: 1

- 18** Siv säger att hon brukar använda munsköljning med klorhexidin och undrar om hon ska fortsätta med det nu när hon får ett implantat.

Vilken rekommendation är lämplig att ge Siv när det gäller munsköljmedel med klorhexidin?

Välj ett alternativ:

- ☐ Klorhexidin bör inte användas när en patient har implantat eller väntar på att få käkbensförankrad protetik
- ☐ Klorhexidin är ett preparat som är lämpligt att skölja med dagligen för att undvika gingivit/mukosit och parodontit
- ☐ Klorhexidinsköljning är lämpligt att använda varje kväll för alla patienter med risk för parodontal sjukdom
- ☐ Klorhexidin bör inte användas rutinmässigt för att undvika inflammationer i gingiva/mukosa eller parodontium

Totalpoäng: 1

19 När Siv kommer tillbaka för kontroll berättar hon att hon nyligen haft en stroke.

Vilka symtom är typiska när en person får en stroke?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kraftig ensidig huvudvärk och vertigo
- ☐ Yrsel med svimning och smärta i vänster arm
- ☐ Plötsligt synbortfall och svaghet i en arm
- ☐ Svimning och muskelkramper i armar och ben

Totalpoäng: 1

20 Efter en stroke får personen ofta kvarstående besvär som kan påverka den orala hälsan.

Vad är ett vanligt symtom som kan påverka munhälsan hos en patient som haft en stroke?

Välj ett alternativ:

- ☐ Dysartri
- ☐ Agnosi
- ☐ Dysfagi
- ☐ Afasi

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 3

21 Du ska börja preparera för en helkeramisk brokonstruktion på en patient.

Vilken preparationstyp är mest lämplig för en zirkoniabro med buckalt ytporslin?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fördjupad slicepreparation
- ☐ Smal chamfer längs hela preparationen
- ☒ Djup chamfer buckalt i övrigt smal chamfer
- ☐ Kantskuren skulderpreparation

Totalpoäng: 1

- 22** Din patient undrar över regio 25-26 där det fastnar mat mellan tänderna. Du konstaterar att en keramisk krona har frakturerat.

Vilken är den lämpligaste permanenta behandlingen för att åtgärda en frakturerad keramisk krona (som orsakar food impaction)?

Välj ett alternativ:

- ☐ Avverka i keramen och fylla med komposit
- ☐ Etsa och bonda samt fylla med komposit
- ☐ Avlägsna befintlig krona och utför en ny tandstödd krona
- ☐ Putsa vassa kanter och behandla med fluorlack

Totalpoäng: 1

- 23** Patienten Fredrika har en tvåtandslucka som hon önskar ersätta med en tandstödd bro. Fredrika är noga med sitt utseende och vill gärna ha en bro i helkeramiskt material.

Vilken är den största fördelen med en bro i monolitisk zirkonia jämfört med en bro i metallkeramik?

Välj ett alternativ:

- ☒ Preparationen av en monolitisk zirkoniabro är mer vävnadsbesparande jämfört med preparationen av en bro i Co-Cr med ytporslin ✓
- ☐ Överlevnaden på lång sikt är bättre för en monolitisk zirkoniabro jämfört med en bro i Co-Cr med ytporslin
- ☐ En monolitisk zirkoniabro är enklare att cementera jämfört med en bro i Co-Cr med ytporslin
- ☐ En monolitisk zirkoniabro uppvisar bättre retention jämfört med en bro i Co-Cr med ytporslin

Co-Cr = Cobolt-Crom

Totalpoäng: 1

24 Metallhättan i en metallkeramikkröna behöver ha en viss materialtjocklek .

Vilken är minsta tjockleken som kan accepteras på ett enskilt ställe?

Välj ett alternativ:

☐ 1.5 mm

☐ 0.5 mm

☐ 1 mm

☐ 2 mm

Totalpoäng: 1

- 25** Du ska cementera en krona av metallkeramik och väljer att använda zinkfosfatcement. När du har cementerat kronan undrar patienten hur lång tid det tar för cementet att stelna.

Hur lång tid tar det för ett välblandat zinkfosfatcement att uppnå maximal styrka?

Välj ett alternativ:

- ☐ 15 minuter
- ☐ 24 timmar
- ☐ 60 minuter
- ☐ 8 timmar

Totalpoäng: 1

26 Vilken är den absolut vanligaste orsaken till förlust av en tandstödd protetisk konstruktion?

Välj ett alternativ:

- ☐ Parodontala orsaker
- ☐ Endodontiska komplikationer
- ☐ Sekundärkaries
- ☐ Rotfrakturer

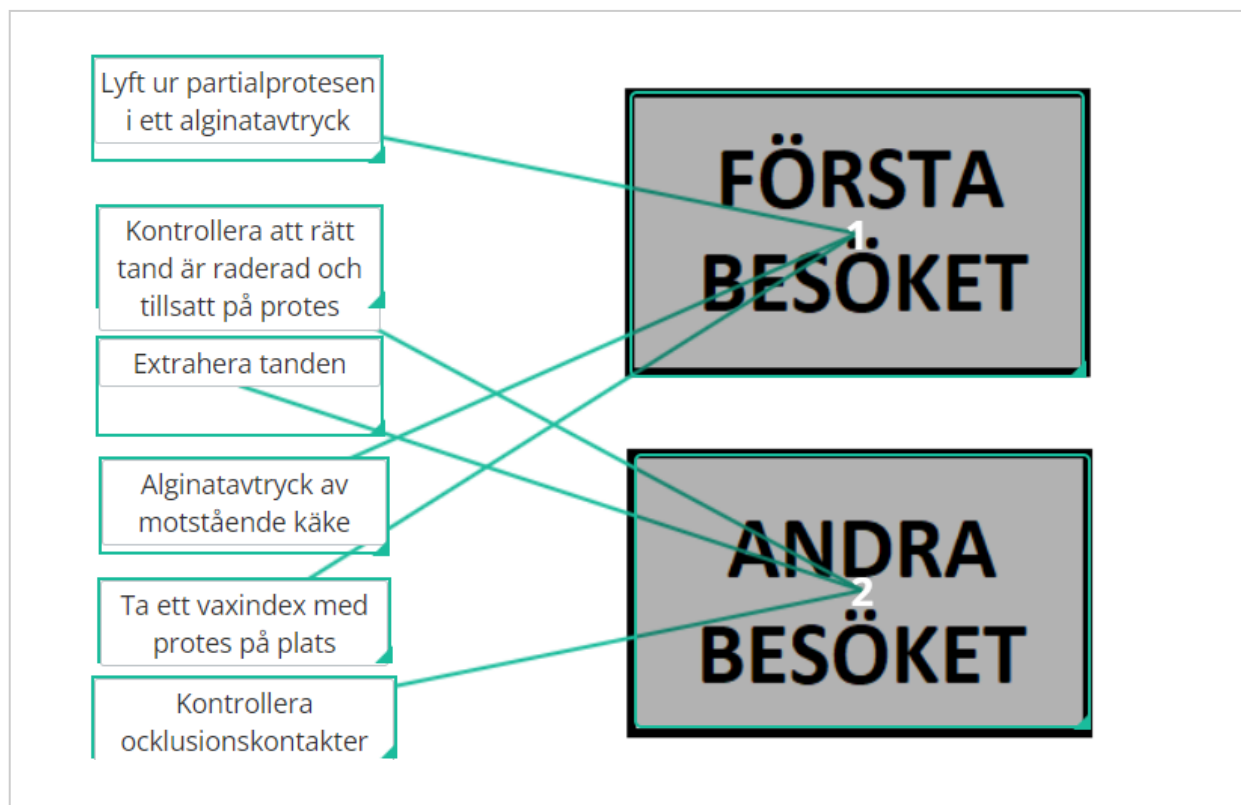
Totalpoäng: 1

- 27** Du träffar Iman, 59 år, som kommer på en akutundersökning på grund av att hon har en trasig tand. Vid undersökningen visar det sig att tanden har en längsfraktur av roten. Tanden ingår som stödtand i en partiell överkäksprotes.

Tanden behöver extraheras och kan ersättas med en protestand i den befintliga partialprotesen. Iman och du kommer överens om detta behandlingsalternativ.

Hur är arbetsgången vid tillsättning av protestand i en befintlig protes?

Placera åtgärderna vid rätt besökstillfälle, antingen vid besök 1 (första besöket) eller vid besök 2 (andra besöket):

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

- 28** Du undersöker patienten Mark och kontrollerar hans partialprotes i underkäken. Mark tycker att den känns lös och att de två friändssadlarna släpper taget när han tuggar.

Vad är effektivast för att förhindra att de dubbla friändssadlarna i en partialprotes förhindras från att lyfta från underlaget?

Välj ett alternativ:

- ☐ Använda reciproka klamrar på samtliga stödtänder
- ☒ Placera aktiva klamrar så distalt som möjligt
- ☐ Undvika att placera tänder i protesens molarområde
- ☐ Utforma sadlarna med maximal extension

Totalpoäng: 1

- 29** Du rotfyller tand 36 med gott resultat. Du bedömer att risken för fraktur på tand 36 är hög och ni kommer därför överens om att göra en krona på tanden.
När du preparerar tanden färdigt har du totalt en millimeters utrymme till den antagoniserande tanden.

Vilket av följande material kan du välja för din krona?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kobolt-krom/porslin
- ☐ Monolitisk oxidkeram
- ☐ Oxidkeram med porslin
- ☐ Titan med keram

Totalpoäng: 1

30 Belinda, 15 år, saknar tanden 22 på grund av aplasi.

När Belinda kommer för undersökning är hennes mamma med. Mamman insisterar på att det ska göras ett implantat snarast eftersom hennes dotter inte kan gå omkring med en tandlucka där det saknas en tand.

Eftersom Belinda endast saknar en tand och i övrigt har friska tänder kan implantat vara ett behandlingsalternativ.

Vilken information bör ges till Belinda och hennes mamma?

Välj ett alternativ:

- ☒ Det är lämpligt att vänta med implantatbehandling eftersom Belinda fortfarande väx
- ☐ Implantat har mycket god prognos när de installeras på patienter i yngre tonåren
- ☐ Implantatbehandling planeras in omgående eftersom det är ett starkt önskemål
- ☐ Det passar bra att göra implantat så snart som möjligt för att utnyttja Belindas tillväxtkurva

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 4

- 31** Du noterar att din patient, Jorge, har en förändring på överläppen. Jorge vill gärna att du ska undvika att komma åt läppen när du ska laga tanden.

Vilken förändring på överläppen är det mest sannolikt att patienten har i detta fall?

Välj ett alternativ:

- ☐ Verucca
- ☐ Herpesinfektion
- ☐ Hudceliak
- ☐ Labial rosacea

Totalpoäng: 1

32 Vad kallas den typ av sjukdomstillstånd som orsakas av virus, bakterier eller svamp som angriper kroppen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Inflammation
- ☐ Primär immunbrist
- ☐ Autoimmun sjukdom
- ☐ Infektion

Totalpoäng: 1

33 Vilken typ av epitel förekommer huvudsakligen i munhålan?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Keratiniserat enkelskiktat endotelialt epitel
- ☐ Flerskiktat cylinderepitel
- ☐ Enkelskiktat skivepitel
- ☐ Icke-keratiniserat flerskiktat skivepitel

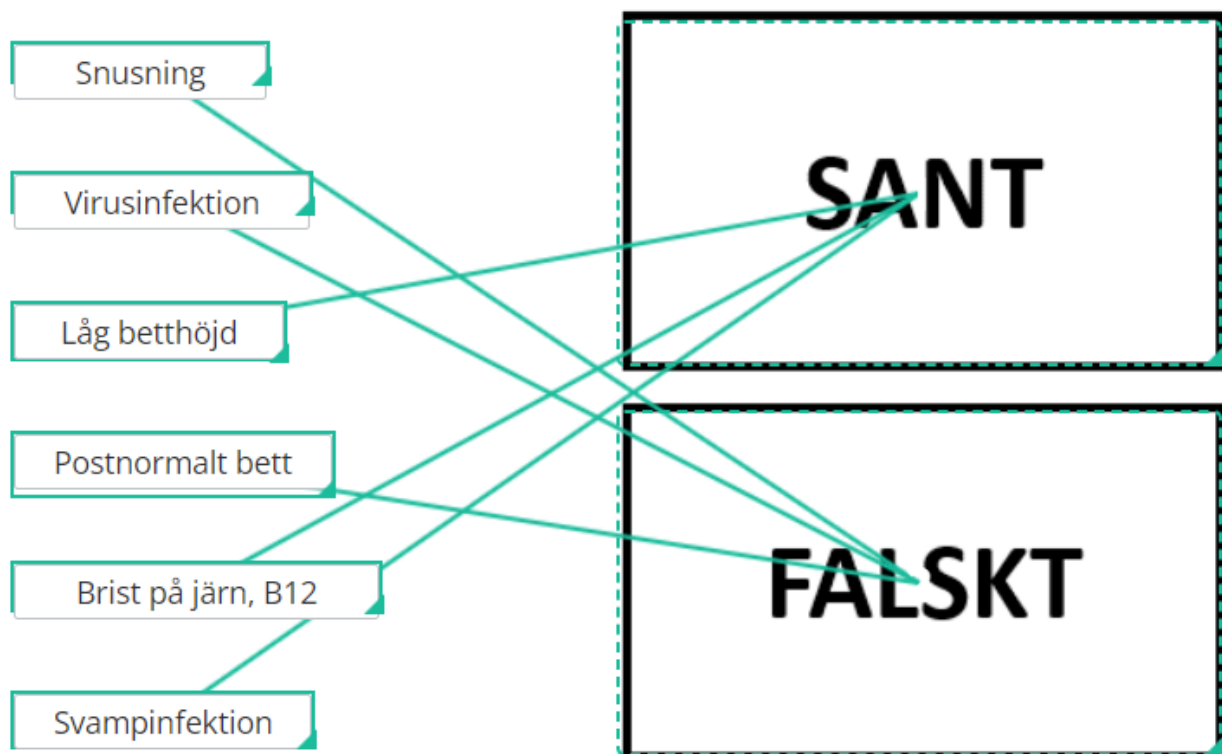

Totalpoäng: 1

34 Du misstänker att din patient har drabbats av angulär cheilit (munvinkelragader).

Vilka av följande faktorer kan vara predisponerande för angulär cheilit?

Välj ett alternativ:

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

35 Angulär cheilit behandlas exempelvis med krämen Cortimyk.

Hur ska Cortimyk användas av patienten enligt FASS?

Välj ett alternativ:

- ☒ 2 gånger dagligen upp till minst en vecka efter symptom försvunnit ✓
- ☐ 2 gånger dagligen i 2-6 veckor tills symptom försvunnit
- ☐ 2 gånger dagligen i minst 6 veckor för att undvika recidiv
- ☐ 2 gånger dagligen i 2-6 veckor och komplettera med antimykotikum

Totalpoäng: 1

- 36** Din patient har tidigare fått strålbehandling på grund av cancer i huvud/halsområdet. Nu har hen en extraktionsmässig tand 46.

Hur lång tid efter strålbehandling mot huvud- och halsområdet finns en ökad risk för att utveckla osteoradionekros efter tandextraktion?

Välj ett alternativ:

- ☐ Risken är endast ökad under tiden strålbehandlingen pågår
- ☐ Det finns en ökad risk för resten av livet
- ☐ Ett år efter avslutad strålbehandling normaliseras risken
- ☐ Efter fem år ses inte längre någon ökad risk

Totalpoäng: 1

37 När du träffar patienten Benjamin, 54 år, berättar han att han har Crohns sjukdom.

Vad är Crohns sjukdom?

Välj ett alternativ:

- ☒ Inflammation i mag-tarmkanalen
- ☐ Nedsatt funktion av lungorna
- ☐ Förhöjda nivåer av järn i blodet
- ☐ Infektion i bukspottskörteln

Totalpoäng: 1

38 Vid Crohns sjukdom är det vanligt att patienten har orala manifestationer.

Vilken oral manifestation ses ofta hos patienter som har Crohns sjukdom?

Välj ett alternativ:

- ☐ Licenoida förändringar
- ☐ Peteckier
- ☐ Svampinfektioner
- ☐ Aftösa sår

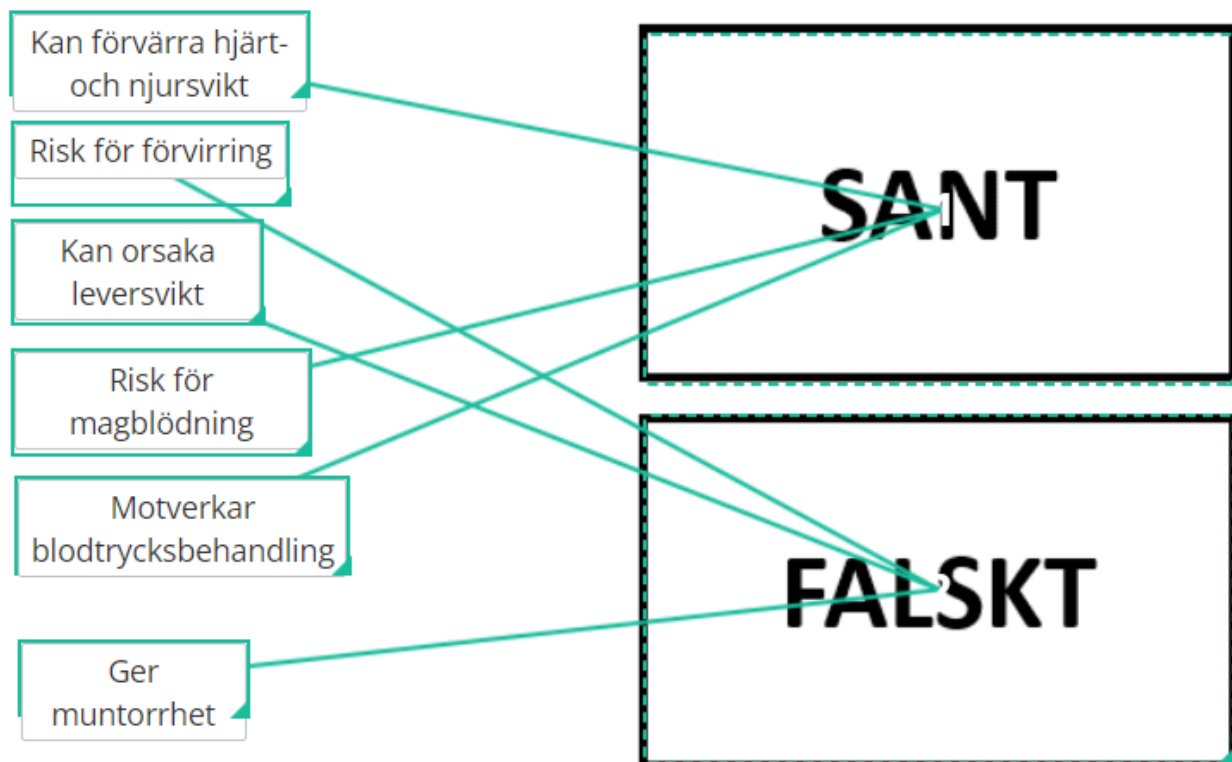

Totalpoäng: 1

- 39 Enligt Tandvårdens läkemedel ska inte COX-hämmare och acetylsalicylsyra (NSAID) användas till personer äldre än 75 år.

Vad är orsaken till att du inte bör rekommendera NSAID som smärtstillande till din patient som är över 75 år?

Dra respektive alternativ till rätt ruta:

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 5

40 För att följa upp om en patient har ett parodontalt stabilt bett finns olika indikatorer.

Vilken är den säkraste indikatorn vid uppföljning av parodontal stabilitet?

Välj ett alternativ:

- ☐ Blödning vid sondering
- ☐ Kooperation
- ☐ Rökstopp
- ☐ Plackindex

Totalpoäng: 1

41 Vid bedömning av parodontalt sjukdomsstadie används bland annat PPD, Probing Pocket Depth.

Vad innebär PPD?

Välj ett alternativ:

- ☐ Sondering parallellt med tanden, mäts från en fast referenspunkt till botten av fickan
- ☐ Sondering parallellt med tanden, mäts från tandköttskanten ner till botten av fickan ✓
- ☐ Sondering med 45 graders vinkel, mäts från emaljcementgränsen till botten av fickan
- ☐ Sondering med 45 graders vinkel, mäts från marginala gingivan till botten av fickan.

Totalpoäng: 1

- 42** Målet med mekanisk infektionsbehandling är fickförslutning.
Vid en lyckad depurationsbehandling kommer fickdjupet att minska.

Vad är vanligaste orsaken till att fickdjupet minskar efter en lyckad läkning efter depuration?

Välj ett alternativ:

- ☐ Genom horisontell läkning av det marginala benet
- ☐ Genom nybildning av ben och gingival tillväxt
- ☐ Genom gingival retraktion och fästevinst
- ☐ Genom regeneration av dentin och parodontalspalt

Totalpoäng: 1

- 43 Vid mekanisk infektionsbehandling bör man ta hänsyn till vilka fickor man väljer att instrumentera.

Vilka tandköttsfickor bör inte instrumenteras i samband med mekanisk infektionsbehandling?

Välj ett alternativ:

- ☐ Tandköttsfickor med blödning över 6 mm vid implantat
- ☐ Tandköttsfickor med blödning och subgingival tandsten
- ☐ Vertikala benfickor över 6 mm
- ☐ Grunda fickor utan tandsten och blödning

Totalpoäng: 1

- 44** I vävnader som drabbats av parodontit ses oftast en mycket stor andel av en av de bakteriestammar som finns normalt i den orala mikrofloran.

Vilken bakteriestam ses i stor mängd vid parodontal sjukdom?

Välj ett alternativ:

- ☐ Acidobakterier
- ☐ Spiroketer
- ☐ Firmiculis
- ☐ Actinobakterier

Totalpoäng: 1

45 Vilken roll har makrofager vid parodontal inflammation?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Ökar inflammationssvaret genom att avlägsna antigen
- ☐ Producerar monocyter minskar inflammationssvaret
- ☐ Ökar fagocyternas förmåga att dämpa inflammationen
- ☐ Ger fagocytos och transporterar bort skadad vävnad

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 6

46 Patienten Jonte har kommit till dig för behandling av tanden 36.

Du har lagt ledningsanestesi (med Xylocain-Adrenalin).

När du påbörjar din preparation av tanden 36 upplever Jonte att det är mycket smärtsamt. Han säger att det inte alls känns bedövat i området kring tanden eller i läppen.

Vad är lämpligast att göra när anestesi inte gett fullgott resultat och patienten upplever att läppen och området runt tanden inte känns bedövade?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ge mer lokalbedövning genom intraseptal injektion
- ☐ Ge patienten bedövning med intrapulpal anestesi
- ☐ Ge patienten smärtstillande tabletter
- ☐ Ge mer ledningsanestesi för aktuellt område

Totalpoäng: 1

47 Du har ställt diagnosen asymtomatisk pulpit på tanden 36.

Vilka kliniska fynd kan indikera diagnosen asymtomatisk pulpit?

Välj ett alternativ:

- ☐ Symtomfri tand med ett totalt obliterat pulparum
- ☐ Symtomfri tand med en välavgränsad periapikal radiolucens
- ☒ Symptomfri tand där det vid kariesexkavering uppstår en pulpablotta ✓
- ☐ Symptomfri rotfylld tand som uppvisar periapikal radiolucens

Totalpoäng: 1

48 Vilken typ av perifera nervfibrer (med avseende på fortledningsförmåga) återfinns intrapulpalt i tänder?

Välj ett alternativ:

- ☐ Enbart C-fibrer
- ☐ Enbart A-beta-fibrer
- ☒ A-delta-fibrer och C-fibrer
- ☐ A-alfa-fibrer och A-beta-fibrer

Totalpoäng: 1

49 Hur många rotkanaler är det vanligast att tand 36 har?**Välj ett alternativ:**

- ☒ Tre kanaler, två kanaler mesialt och en kanal distalt
- ☐ Två kanaler, en kanal mesialt och en kanal distalt
- ☐ Fyra kanaler, två kanaler mesialt och två kanaler distalt
- ☐ Tre kanaler, en kanal mesialt och två kanaler distalt

Totalpoäng: 1

- 50** Vid endodontisk behandling är det viktigt att avlägsna det så kallade "smear layer" som finns på rotkanalens väggar.

Varför är det viktigt att avlägsna "smear layer"?

Välj ett alternativ:

- ☐ Smear layer som finns kvar gör torrläggning av rotkanalen svårare
- ☐ Smear layer som finns kvar kan förhindra sealerns steltningsprocess
- ☐ Smear layer hindrar spolvätskorna från att penetrera dentintubuli
- ☐ Smear layer som finns kvar kan reagera kemiskt med spolmedel

Totalpoäng: 1

51 En traumaskadad tand kan uppvisa tecken som pulpaobliteration.

Vilken komplikation kan med tiden uppkomma med en oblitererad tand ?

Välj ett alternativ:

- ☐ Intern rotoresorption
- ☐ Asymtomatisk pulpit
- ☐ Marginal parodontit
- ☐ Apikal parodontit

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 7

- 52** Du har förskrivit PcV, fenoximetylpenicillin till patienten Laila. Hon ringer till kliniken och säger att medicinen hon fick inte hjälper.

Efter hur lång tid kan man anse att terapisivikt föreligger när det gäller PcV?

Välj ett alternativ:

- ☐ 1 vecka
- ☐ 24 timmar
- ☐ 72 timmar
- ☐ 48 timmar

Totalpoäng: 1

53 Du konstaterar att PcV (fenoximetylpenicillin) inte har hjälpt patienten.

Vilken behandling är lämpligast att välja vid terapivikt med PcV?

Välj ett alternativ:

- ☐ Förskriver Klindamycin 150 mg x 3 i 5-7 dagar som tilläggsbehandling
- ☐ Ger patienten 2g Amoxicillin som engångsdos direkt på kliniken
- ☒ Förskriver Metronidazol 400 mg x 3 i 5-7 dagar som tilläggsbehandling
- ☐ Ger patienten analgetika och fördubblar dosen av PcV-läkemedlet

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 8

54 Vad kan vara orsak till bestående rotresorption efter en ortodontisk behandling?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Låg ålder vid tiden för behandling
- ☐ Stora krafter och lång behandlingstid
- ☐ Oavslutad rotutveckling vid behandlingsstart
- ☐ Bristande munhygien och orala infektioner

Totalpoäng: 1

- 55** På barn växer maxillan under uppväxten både sagittalt, transversalt och vertikalt. Den sagittala tillväxten av maxillan ger mer plats för tänderna så att molarerna får plats.

Hur sker den sagittala tillväxten av maxillan?

Välj ett alternativ:

- ☒ Benpålagring posteriot på tuber
- ☐ Drift av den hårda gommen
- ☐ Benbildning i kondylen
- ☐ Tillväxt i mediansuturen

Totalpoäng: 1

56 Angles klassifikation är ett system för att bedöma vilken bett-typ patienten har.

Vilken av bilderna visar bett-typen Angle klass III?

Välj ett alternativ:

☐ B

☐ C

☐ A

☐ D

Totalpoäng: 1

57 Carabellis kusp förekommer ibland mesiopalatinalt på överkäkens första molar.

Vad är mest lämpligt att göra om du upptäcker att en av patientens tänder har en Carabellis kusp?

Välj ett alternativ:

- ☐ Slipa så att ytan blir slät och pensla med fluoridlack
- ☐ Informera patienten om risk för besvär vid eventuell tillväxt
- ☐ Notera i journalen och följ upp med täta mellanrum
- ☐ Ingenting, det är en normalvariation av tandanatomien

Totalpoäng: 1

58 Vilken typ av bettavvikelse kan behandlas med kryssdrag/cross elastics?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Djupt frontalt bett med ginigval påbitning och irritation
- ☒ Enstaka tand med korsbitning som inte är i trångställning
- ☐ Hörntand i överkäken med ektopisk eruption
- ☐ Bilateralt saxbett i den primära dentitionen

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 9

- 59** Johar, 34 år, kommer för undersökning. Vid undersökningen ser du att Johar har fått flera nya initiala kariesangrepp. I en nybildad biofilm finns bakterier som först binder till tandytan, så kallade 'initial colonizers'.

Vilken bakterie är en av dessa så kallade "initial colonizers"?

Välj ett alternativ:

- ☒ Streptococcus sanguinis
- ☐ Streptococcus mutans
- ☐ Actinomyces viscosus
- ☐ Fusubakterium nucleatum

Totalpoäng: 1

60 Vilka egenskaper är gemensamma för kariogena mikroorganismer?**Välj ett alternativ:**

- ☒ Aeroba och acidogena
- ☐ Proteolytiska och aeroba
- ☐ Anaeroba och sackarolytiska
- ☐ Acidolytiska och anaeroba

Totalpoäng: 1

- 61** Vid undersökningen registrerar du att flera av Johars initiala kariesangrepp uppvisar ett aktivt utseende.

Vilket påståenden beskriver ett aktivt kariesangrepp bäst?

Välj ett alternativ:

- ☒ En vitaktig färgförändring med en ruggad yta som syns i emaljen längs tandköttet ✓ n
- ☐ En vitaktig färgförändring som ligger buccalt, längs perikymatan och i emaljen nära incisalskåret/ocklusalytan
- ☐ En mörk, glansig färgförändring som ligger på en hård rotyta
- ☐ En matt, brunaktig yta längs med gingivan som känns skrovlig vid sondering

Totalpoäng: 1

62 Johars tandstatus uppvisar även initiala kariösa lesioner på några ocklusala ytor.

Vilken är den mest tillförlitliga metoden att bestämma ocklusalkaries?

Välj ett alternativ:

- ☐ Applicering av kariesdetektor
- ☐ Taktil undersökning med sond
- ☒ Visuell inspektion efter torrläggning
- ☐ Röntgenundersökning med bitewing

Totalpoäng: 1

- 63** Du berättar för Johar om de nya kariesangreppen. Han undrar då om det är kariesangreppen som gjort att det har börjat illa mer och mer i hans tänder.
Du svarar att både initial och manifesta kariesangrepp kan vara anledning till ilningar i tänderna.

Vad är orsaken till att en tand som har ett kariesangrepp kan ge ilningar?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bakterier och bakterieprodukter kan enklare ta sig in till pulpan via hydroxylapatitkristallerna
- ☐ Odontoblasterna närmast pulpan förstörs och kan inte skydda pulpan mot smärtstimuli
- ☐ Inflammatoriska mediatorer aktiverar nociceptorer och smärtsignaler leds till hjärna ✓
- ☐ Toxiner från bakterier kommer i direkt kontakt med nervändslut i pulpan och ger smärta

Totalpoäng: 1

64 Vilket stadie av karies krävs för att en inflammatorisk reaktion ska kunna påvisas i pulpan?

Välj ett alternativ:

☐ Initialkaries

☐ Dentinkaries

☐ Kaviterande karies

☐ Karies in till pulpan

Totalpoäng: 1

- 65** När du pratar med Johar om hans kariessjukdom undrar han hur snabbt de initiala kariesangreppen kan växa till större kariesangrepp. Du förklarar att det tar tid innan en emaljlesion sprider sig till emalj-dentingransen.

Ungefär hur lång tid tar det i genomsnitt för en emaljlesion att sprida sig till emalj-dentingransen?

Välj ett alternativ:

☐ 8 år

☐ 6 år

☐ 1 år

☐ 3 år

Totalpoäng: 1

- 66** Vid undersökningen framkommer också att Johar har besvär från käkleden. Du tar en fördjupad anamnes och utreder vilka symtom han har.

Följande framkommer:

Knäppning i höger käkled vid maximal gapning

Svårt att stänga munnen efter gapning, känns som kramp. Då uppkommer också stark smärta.

När han var yngre spelade han handboll och fick då några gånger slag mot huvud och ansikte

Ingen palpationsömheter vid dagens undersökning

Vilken är den mest sannolika diagnosen baserat på Johars symtom och de aktuella undersökningsfynden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Käkledsartros
- ☐ Käkledsluxation
- ☐ Käkledsartrit
- ☐ Diskförskjutning med återgång

Totalpoäng: 1

67

Vilken av trigeminusnervens förgreningar innerverar käkleden?

Välj ett alternativ:

- ☐ N. massetericus
- ☒ N. auriculotemporalis
- ☐ N. vestibulochlearis
- ☐ N. maxillaris

Totalpoäng: 1

- 68** Vid smärta används ofta smärtlindrande läkemedel. Kroppen har också ett eget smärthämmande system genom nedåtgående banor som via ryggmärgens dorsalthorn och talamus hämmar smärtimpulserna. I denna mekanism spelar ett kroppseget hormon en viktig roll.

Vilket hormon frisätts för att sätta igång kroppens egen smärthämmande förmåga?

Välj ett alternativ:

- ☐ Alfa-morfin
- ☐ Enkefalin
- ☐ Buprenorfin
- ☐ Beta-endorfin

Totalpoäng: 1

69 En av komponenterna i käkleden är käkledsdysken.

Vad består käkledsdysken av?

Välj ett alternativ:

- ☒ Fibröst brosk
- ☐ Elastisk bindväv och nervtrådar
- ☐ Kollagenösa fibrer
- ☐ Spongiöst ben och blodkärl

Totalpoäng: 1

70 Johar undrar om det finns någon behandling som hjälper mot käkledssmärta.

Vilken behandling har den högsta prioriteten enligt Nationella riktlinjerna för tandvård när det gäller käkledssmärta?

Välj ett alternativ:

- ☐ Rörelseträning
- ☐ Stabiliseringsskena
- ☐ Koordinationsträning
- ☐ Bettinslipning

Totalpoäng: 1

i

Vetenskaplig artikel

Följande frågor baseras på den vetenskapliga artikel du fått tillsänd i förväg. Artikeln finns också tillgänglig på sidor med frågor kring artikelns innehåll.

Myran L, Sen A, Willumsen T, Havnen A, Kvist T, Rønneberg A, Dahllöf G, Høvik H. Associations of adverse childhood experiences with caries and toothbrushing in adolescents. The Young-HUNT4 Survey. BMC Oral Health. 2023 Oct 14;23(1):760.

- 71** I artikeln har man undersökt om negativa barndomsupplevelser (ACE) påverkar tandborstningsvanor och förekomsten av karies hos ungdomar.

De negativa upplevelsena kategoriserades som att ha utsatts för eller bevittnat fysiska övergrepp, för sexuella övergrepp eller för mobbning, liksom att ha upplevt föräldrarnas separation och föräldrars alkoholmissbruk.

Vilken kategori av ACE var vanligast?

Välj ett alternativ:

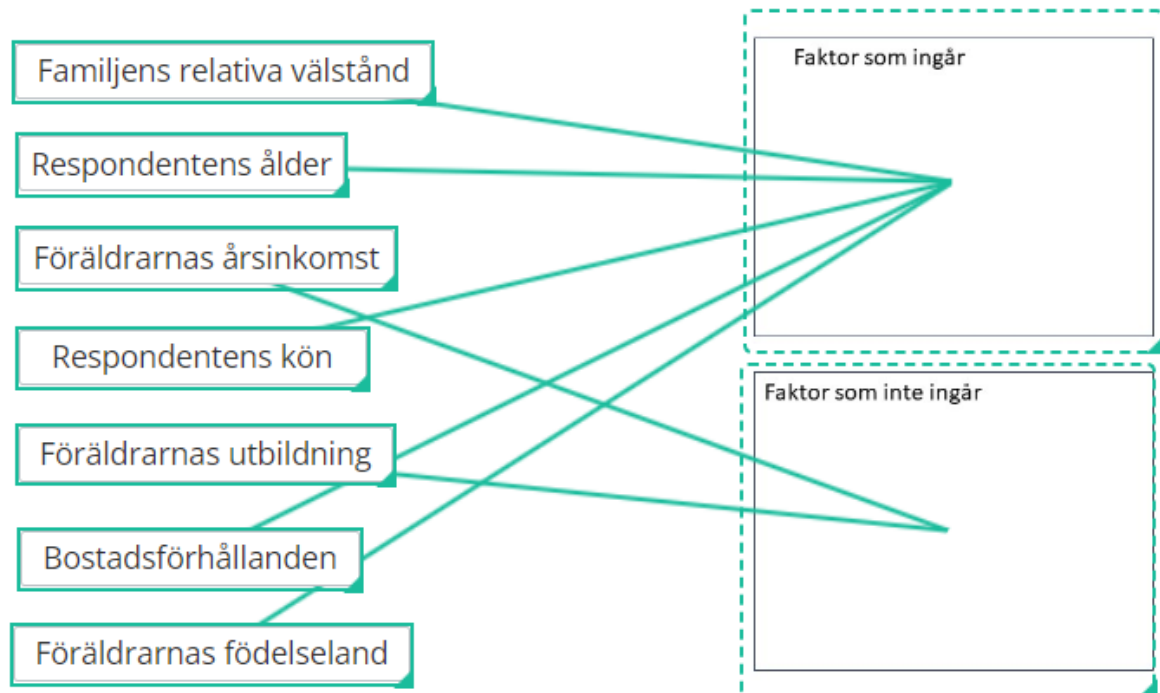
- ☐ Varit utsatt för fysiska övergrepp
- ☐ Erfarenhet av föräldrars alkoholmissbruk
- ☐ Erfarenhet av föräldrars separation
- ☐ Varit utsatt för mobbning

Totalpoäng: 1

72 Artikeln baseras på den norska enkäten "Young-HUNT-4 survey".

Vilka samverkande faktorer ingick i analysen?

Dra vart och ett av alternativen till rätt ruta.

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

73 I studien har en analys av sambandet mellan ACE-relaterade orsaker och karieserfarenhet gjorts.

Hur togs information om deltagarnas karieserfarenhet fram?

Välj ett alternativ:

- ☐ Från frågor om karies i enkäten
- ☒ Från tandvårdens journalsystem
- ☐ Klinisk undersökning av deltagarna

Totalpoäng: 1

74

Vilket påstående stämmer om metoden som studien använde?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ungdomarna undersöktes efter att de inkluderats i studien
- ☐ Ungdomarna rekryterades per post att delta i undersökningen
- ☐ Studien genomfördes som en klinisk studie enligt Young-HUNT
- ☐ Deltagarna i studien intervjuades efter att de besvarat enkäten

Totalpoäng: 1

- 75** I artikeln påvisas att negativa erfarenheter hos barnen är associerade med försämrad munhälsa hos tonåringar.

Vilken typ av negativ erfarenhet var starkast associerad med oregelbunden tandborstning hos gruppen 16-17 åringar?

Välj ett alternativ:

- ☐ Erfarenhet av föräldrars separation
- ☐ Erfarenhet av föräldrars alkoholmissbruk
- ☒ Varit utsatt för mobbning
- ☐ Varit utsatt för fysiska övergrepp

Totalpoäng: 1

i

Del 2

Information:

I denna del av provet kan du **inte gå fram och tillbaka mellan frågor**, som i del 1. Du kan endast gå framåt, **så glöm inte att besvara frågan innan du går vidare.**

Max poäng på denna del: 35 poäng

Antal uppgifter: 35

Frågans nummer står överst på varje sida.

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

i

Arvid 6 år

- 1 Arvid, 6 år, kommer till kliniken tillsammans med sin mamma.
Han gnisslar tänder så att det låter mycket och hans mamma är lite orolig över detta.
Arvid tycker att det gör ont (ilar) från tänderna när han äter och dricker.
Vid klinisk inspektion kan du se pulpan lysa igenom i tänderna 54, 64 och 71 men det har inte blivit någon lesion.

Vad är lämpligt att utföra i första hand för att behandla Arvid?

Välj ett alternativ:

- ☐ Glasjonomerfyllning på de ytor som har djupast slitage
- ☒ Mjuk bettskena i underkäken
- ☐ Flytande komposit som täcker ytorna med djupa slitage
- ☐ Plan hård bettskena i överkäken

Totalpoäng: 1

2 Du bestämmer dig för att göra en mjuk bettskena till Arvid.

Vid utlämningen ska du informera Arvid och hans mamma om användningen

Vilken information är lämplig att ge vid utlämning av en mjuk bettskena?

Välj ett alternativ:

- ☐ För bäst effekt bör bettskenan användas dagtid och läggs i vattenbad för rengöring
- ☒ Bettskenan bör användas varje natt och ska rengöras dagligen med tandborste ✓
- ☐ Bettskenan används dygnet runt och kommer att ge lindring inom två veckor
- ☐ För bästa effekt bör bettskenan alltid bäras och hålls på plats genom tuggning

Totalpoäng: 1

- 3 Efter inslipning till lämpliga ocklusionskontakter lämnar du ut bettskenan till Arvid. Arvids mamma frågar om de ska komma tillbaka för kontroll.

När är det lämpligt att kontrollera bettskenan efter utlämning?

Välj ett alternativ:

- ☐ 8 veckor
- ☐ 2 veckor
- ☐ 6 månader
- ☐ Kontroll behövs inte

Totalpoäng: 1

- 4 Eftersom det är dags för revisionsundersökning planerar du in ett besök för både kontroll av bettskenan och undersökning.

När sexårige Arvid och hans mamma kommer tillbaka gör du kontroll av bettskenan men även en fullständig undersökning. Vid den kliniska undersökningen ser du att Arvid har några synliga kariesangrepp.

Vilka moment bör ingå i undersökningen av Arvid?

Välj ett alternativ:

- ☐ Anlagskontroll hörntänder och panoramaröntgenbild
- ☒ Bitewingröntgenbilder och registrering av plackindex
- ☐ Apikala röntgenbilder och palpering av käklederna
- ☐ Muskelpalpation och kontroll av incisivernas eruptionsriktning

Totalpoäng: 1

- 5 Vid undersökningen gör du även en bettkontroll och konstaterar att incisiverna i underkäken har börjat bli lösa.
Arvids mamma undrar om det är normalt att de tänderna redan har blivit lösa på Arvid som bara är sex (6) år. Hon är orolig att bettskenan har orsakat att tänderna blivit lösa.

Vid vilken genomsnittlig ålder tappar ett barn de mediala incisiverna i underkäken?

Välj ett alternativ:

☐ 7-8 år

☒ 5-6 år

☐ 9-10 år

☐ 3-4 år

Totalpoäng: 1

- 6** Bettskenan har fungerat bra och Arvid har inte längre ont från sina tänder.
Vid undersökningen ser du att det finns några kariesangrepp approximant som du bedömer vara av graden D2.
Det gäller framför allt tandytorna 55m, 54d, 64d, 65m och 75m samt 85m.

Vilken behandling är mest lämplig att utföra i detta fall?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fissurförsegling av samtliga primära molarer
- ☐ Glasjonomerfyllningar i de karierade ytorna
- ☐ Fluoridlackning och instruktioner om kost
- ☐ Fyllningsterapi med tunnelpreparationer

Totalpoäng: 1

- 7 Kariesangrepp som benämns D2 behandlas vanligen preventivt med kostinformation och munhygieninstruktioner samt fluoridlackning.

Hur kan ett kariesangrepp D2 beskrivas?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ett kariesangrepp med tydlig v-form som ses enbart i emaljen utan att nå emalj-dentingränsen
- ☐ Ett kariesangrepp med utbredning till emalj-dentingränsen med viss spridning i denti. ✓
- ☐ Ett kariesangrepp med diffus spridning till halva emaljen
- ☐ Ett kariesangrepp med omfattande utbredning förbi emalj-dentingränsen

Totalpoäng: 1

- 8 Vid undersökningen har du sett att Arvid (6 år) har mycket plack och även lite gingivit vid de primära molarerna.

När du frågar om munhygienen berättar mamman att Arvid borstar tänderna själv varje kväll efter mycket tjat från föräldrarna.

Vilka råd är viktiga att ge till Arvid och hans föräldrar?

Välj ett alternativ:

- ☐ Arvid behöver hjälp med tandborstning och ska använda tandkräm med 1450 ppm f. ✓ id
- ☐ Arvid behöver hjälp med tandborstning och tandtråd av vuxen två gånger per dag
- ☐ Arvid kan borsta tänderna själv och tillsammans med vuxen skölja med fluoridlösning 0,2%
- ☐ Arvid kan borsta tänderna själv och han bör använda tandkräm med 5000 ppm fluorid

Totalpoäng: 1

- 9 Du rekommenderar att Arvid ska få hjälp med tandborstning av en vuxen.
När du säger att tandkrämen ska innehålla fluorid blir hans mamma tveksam och säger:
- Fluor är farligt, det vill vi inte att Arvid ska använda.

Vilken av nedanstående information kring fluorid är lämplig att ge Arvids mamma?

Välj ett alternativ:

- ☐ Tandkräm med fluorid bör undvikas förutom när patienten har mycket hög kariesrisk
- ☐ Tandkräm innehåller rent fluor som är ofarligt för kroppens celler
- ☐ Tandkräm består av en blandning av natrium och fluorid som neutraliserar fluorets risker
- ☐ Tandkräm innehåller fluorid-joner som inte är giftiga i små doser ✓

Totalpoäng: 1

10 Tandkräm innehåller fluorid-joner som inte är giftiga i små doser.

Var går gränsen för förgiftningssymtom med fluorid?

Välj ett alternativ:

- ☐ 1 milligram fluorid per kilo kroppsvikt
- ☐ 0,3 milligram fluorid per kilo kroppsvikt
- ☐ 15 milligram fluorid per kilo kroppsvikt
- ☐ 5 milligram fluorid per kilo kroppsvikt

Totalpoäng: 1

- 11 Tandkräm innehåller fluorid och fluoridtandkräm är ett bra alternativ för att hjälpa till att minska kariesrisken.

Vilken effekt har fluorid i kariesprocessen?

Välj ett alternativ:

- ☒ Stärker tandens emalj då fluorhydroxylapatit har en stabilare struktur än hydroxylap
- ☐ Hjälper emaljen att nybildas och repareras när det finns tillgängligt i kroppens celler
- ☐ Ger en stabilare biofilm som minskar risken för att patogena mikroorganismer kan kolonisera emaljytan
- ☐ Ökar mikroorganismernas förmåga att metabolisera socker och ger en surare miljö i munhålan

Totalpoäng: 1

- 12** I vissa fall, om en person utsätts för höga doser av fluorid under tandutvecklingen, kan fluorid ha negativa effekter och orsaka att dental fluoros uppstår.

Vilka kliniska kännetecken kan ses vid dental fluoros?

Välj ett alternativ:

- ☐ Emaljens yta får en struktur som liknar mjölk med en slät vit struktur över hela tanden
- ☐ Gulaktiga linjer täcker tandemaljens yta med tunna linjer cervikalt och bredare incisalt åt
- ☐ Vid svår fluoros blir dentinet mörkare och ger tanden och emaljen ett livlöst utseende
- ☐ Opaka, vita linjer ger emaljytan ett kalkliknande utseende och små runda gropar kallas **es** ✓

Totalpoäng: 1

- 13** Vid undersökningen av sexårige Arvids tänder kan du även se att de första permanenta molarerna precis håller på att bryta igenom slemhinnan.

Vilken åtgärd är viktigast när de första permanenta molarerna erupterar på ett barn som Arvid?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att skölja med klorhexidin för att undvika inflammation i gingivan
- ☐ Fissurförseglingar direkt efter eruption i kariesförebyggande syfte
- ☐ Daglig användning av tandstickor för att hålla approximalrum rena
- ☐ Sköljning med fluoridlösning i samband med varje tandborstning

Totalpoäng: 1

- 14** För att minska risken att Arvid ska få ocklusala kariesangrepp i de nyligen frambrutna molarerna gör du fissurförseglingar.

Vad är viktigt när det gäller fissurförseglingar av permanenta molarer?

Välj ett alternativ:

- ☐ Innan fissurförsegling ska fissurerna öppnas och rengöras med borr
- ☐ Fissurförsegling i de permanenta molarerna bör ske på alla patienter
- ☐ Med fissurförseglingar i molarerna kan patienten inte drabbas av karies
- ☐ Utvalda tänder bör fissurförseglas så snart som möjligt efter eruption

Totalpoäng: 1

15 Du planerar att göra fissurförseglingar på Arvid.

Viken fördel har en fissurförsegling gjord med glasjonomer?

Välj ett alternativ:

- ☐ God retentionsförmåga
- ☐ Blockerar dentintubuli
- ☐ Mindre fuktkänslig
- ☐ Lång hållbarhet

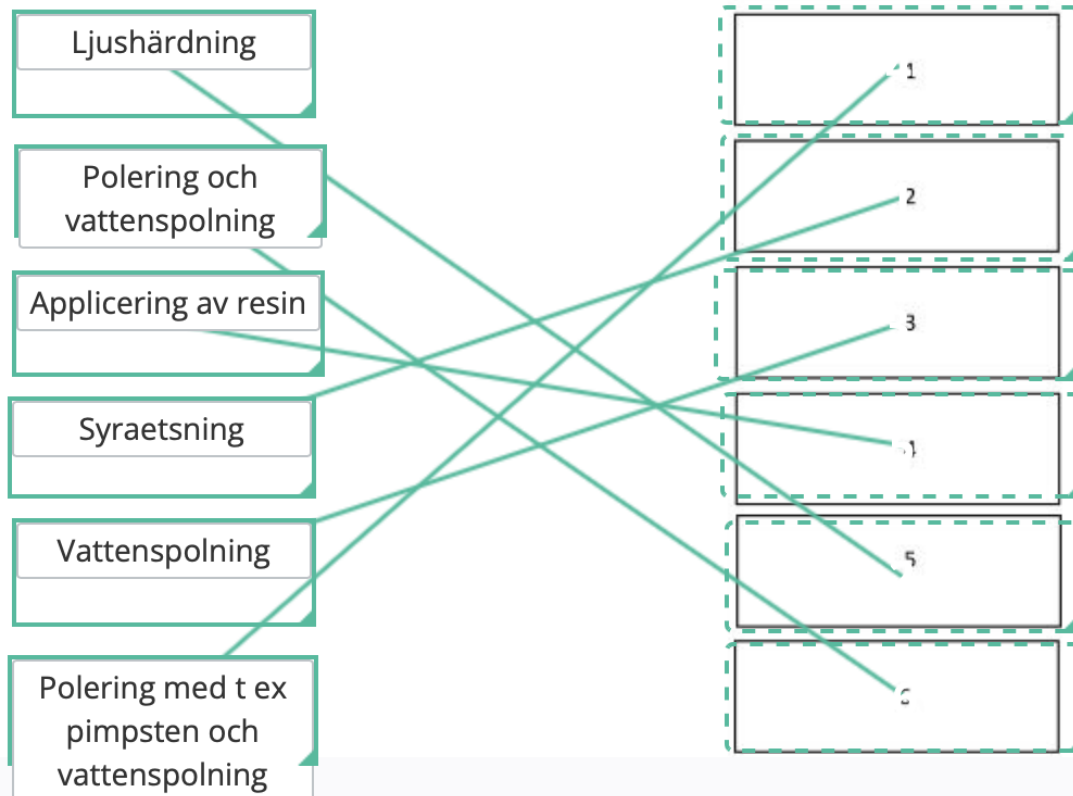

Totalpoäng: 1

- 16** Du bokar tid för att utföra fissurförseglingarna med kompositresin eftersom du vill ha ett hållbart resultat.

Hur bör fissurförseglingen utföras?

Placera de olika momenten i rätt ordning. Dra respektive moment till rätt ruta (1-6) med det som utförs först överst:

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

- 17** När Arvids permanenta molarer (6-årständerna) har fissurförseglats ska du planera för den fortsatta vården av Arvid.

Vilken typ av profylaktisk åtgärd är viktigast att rekommendera för ett barn som Arvid?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fluoridgel i skena för hemmabruk
- ☐ Borsta med tandkräm med 5000 ppm NaF
- ☐ Fluoridlackning minst 2 gånger/år
- ☐ Sköljning med 0,2% natriumfluoridlösning

Totalpoäng: 1

i

Mary 39 år

- 18** Mary, 39 år, kommer för undersökning. Du tar upp anamnes och det framkommer att hon är frisk och tar inga mediciner. Hon har rökt tidigare men slutade för cirka fem år sedan. Nu vill hon göra en undersökning för att kontrollera tänderna men har inte ont någonstans. Däremot saknar hon några tänder i underkäken och undrar om det går att ersätta dessa.

Du väljer att ta bitewingröntgenbilder.

Vad ligger till grund för beslutet att ta bitewing?

Välj ett alternativ:

- ☐ Eftersom nya bitewing behövs på alla patienter
- ☒ Den kliniska undersökningen av patienten
- ☐ Patientens ålder gör att bitewing är lämpliga
- ☐ Patientens önskan att få protetiska ersättningar

Totalpoäng: 1

- 19** Efter den kliniska undersökningen väljer du att ta liggande bitewing eftersom du inte uppmätt några fickor djupare än 4 mm. Dock vill du se hur approximalytorna och den marginala bennivån ser ut radiologiskt.

Vilka röntgenfynd ses i de exponerade bilderna?

Välj ett alternativ:

- ☐ 16m kariesfritt och 45d vertikal benficka
- ☐ 14d sekundärkaries och 27m vertikal benficka
- ☐ 24d vertikal benficka och 35d manifest karies
- ☐ 26d vertikal benficka och 24 d initialkaries

Totalpoäng: 1

- 20** Vid granskning av röntgenbilderna och sammanställning av de kliniska fynden ser du att Mary har flera initiala kariesangrepp.

Vilken variabel har störst betydelse för att kunna bedöma om Mary har hög kariesaktivitet?

Välj ett alternativ:

- ☐ Om patienten tillför fluorid
- ☐ Antalet nya och/eller progredierade kariesangrepp under en specifik tid
- ☐ Det totala antalet kariesangrepp som finns vid undersökningstillfället
- ☐ Vilken kost patienten äter

Totalpoäng: 1

- 21** Du ser att Mary har några initiala kariesangrepp, men vet inte hur länge de har funnits. För att ta reda på om Mary har några riskfaktorer för fortsatt kariessjukdom ställer du fler anamnesfrågor.

Hon svarar att hon borstar tänderna med fluoridtandkräm men hon använder sällan tandtråd eller tandstickor. När hon var barn brukade hon skölja med fluor men aldrig nu. De måltider hon äter är frukost, lunch och middag. Hon blir ofta törstig och dricker då saft eller läsk. På jobbet har hon alltid med sig frukt och någon chokladbit eller liknande som hon äter mellan måltiderna för att hålla uppe energin.

Vilken rekommendation är lämpligast att ge Mary enligt de nationella riktlinjerna?

Välj ett alternativ:

- ☐ Tandtråd eller tandsticka varje kväll
- ☐ Utredda och minska intag av socker
- ☐ Fluoridsugtabletter efter måltid
- ☐ Skölja med fluoridlösning

Totalpoäng: 1

22 Vid undersökningen ska du ta ställning till vilken parodontal diagnos Mary har.

Vilken parodontal diagnos med stadie stämmer för Mary?

Välj ett alternativ:

- ☐ Stadie IV - Förlust av mer än fem tänder. Furkationsinvolveringar på flertalet tänder.
- ☐ Stadie II - Inga angulära bedefekter. PPD mer än 5 mm.
- ☐ Stadie III - PPD mer än 6 mm. Angulära bedefekter. ✓
- ☐ Stadie II - Benförlust inom koronal tredjedel av rot. Furkationsinvolveringar på flertalet tänder.

PPD= Probing pocket depth

Totalpoäng: 1

23 Vid undersökningen ska du ta ställning till vilken parodontal diagnos Mary har.

Vilken parodontal diagnos med grad stämmer för Mary?

Välj ett alternativ:

- ☐ Grad A - Ickerökare med omfattande tandsten och ringa grad stödjevävnadsförlust
- ☐ Grad C - Omfattande stödjevävnadsförlust i förhållande till tandsten och plack. Tidigare rökare
- ☐ Grad B - Benförlust/ålderscore inom intervall, sjukdomstecken korrelerar med stödjevävnadsförlust ✓

Totalpoäng: 1

- 24** Efter att undersökningen är klar och du pratar om dagens besök säger Mary att hon har blivit misshandlad i en tidigare relation.

Hur vanligt är det att en kvinna någon gång blir misshandlad av sin partner i Sverige?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ungefär varannan kvinna blir misshandlad av sin partner
- ☒ Ungefär var fjärde kvinna blir misshandlad av sin partner ✔
- ☐ Cirka en procent av alla kvinnor blir misshandlade av sin partner
- ☐ Cirka fem procent av alla kvinnor blir misshandlade av sin partner

Totalpoäng: 1

- 25** Ungefär en fjärdedel av kvinnor i Sverige blir någon gång utsatta för psykiskt eller fysiskt våld av sin partner. Oftast är det kvinnor som blir utsatta för misshandel som utförs av män.

Varför är det viktigt att personal inom tandvården ställer frågor om våld och misstanke om våld till vuxna patienter?

Välj ett alternativ:

- ☐ Alla som utsatts för våld måste berätta om det så att vårdgivaren kan anmäla förövaren
- ☐ När en våldsutsatt person söker vård för skador som misstänks bero på våld måste det anmälas
- ☐ Vem som helst kan ha utsatts för våld och måste berätta om sina erfarenheter för en vårdgivare
- ☐ Den som utsatts för våld berättar sällan spontant men svarar gärna på frågor ✓

Totalpoäng: 1

- 26** I din roll som tandläkare ansvarar du för terapiplaneringen som planeras med klinikens tandhygienist. När behandlingen är klar är det lämpligt att lägga upp en plan för Marys fortsatta tandvård.

Vilket revisionsintervall är mest lämpligt för en patient som Mary?

Välj ett alternativ:

- ☒ Var 4-6 månad hos tandhygienist och en gång om året hos tandläkare ✓
- ☐ Varje månad hos tandhygienist och en gång om året hos tandläkare
- ☐ Var 3:e månad hos tandhygienist och vartannat år hos tandläkare
- ☐ En gång om året hos tandhygienist och vartannat år hos tandläkare

Totalpoäng: 1

i

Mary kommer för undersökning igen efter fem år.

- 27** Du och Mary hade kommit överens om att hon skulle kallas till tandhygienist och sedan till dig för revisionsundersökning efter ett år. Tyvärr har Mary varit sjuk och försummat sin tandhälsa och det är nu fem år sedan hon var på undersökning i tandvården.

När du tar upp anamnes framkommer det att hon haft bröstcancer och också haft en längre tids depression efter cancerbehandlingen.

Cancern opererades bort och Mary genomgick sedan en cellgiftsbehandling. Mary medicinerar nu postoperativt med Tamoxifen. Sedan en tid har hon också tagit Citalopram på grund av depression.

Mary är nu orolig för att hennes tänder har försämrats mycket.

Vad är viktigt att informera Mary om när det gäller hennes sjukdomshistoria och tandhälsa?

Välj ett alternativ:

- ☐ Både cellgifter och användande av antidepressiva läkemedel medför att mer tandsten bildas på tänderna
- ☐ Patienter som genomgått en behandling med cellgifter får skörare tänder vilket medför stor risk för frakturer
- ☐ Cellgifter och medicinering med antidepressiva läkemedel kan ofta ge muntorrhet och då ökar risken för karies ✓
- ☐ Som en bieffekt av bröstcancerbehandling finns det en ökad risk för karies och parodontal sjukdom

Totalpoäng: 1

- 28** När du undersöker Mary ser du att hon har några förändringar i gomslemhinnan. Mary säger att hon märkt av dem några dagar.

Vilken är den mest sannolika diagnosen för förändringarna i gommen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Afte
- ☐ Impetigo
- ☐ Herpes simplex
- ☐ Brännskada

Totalpoäng: 1

- 29** Du misstänker att det är en skada på grund av att Mary bränt sig på någon varm mat. Hon bekräftar det när du frågar om hon vet med sig att hon ätit något som varit mycket varmt.

Vad är lämpligt att rekommendera Mary?

Välj ett alternativ:

- ☐ Sköljning med klorhexidin-lösning
- ☐ Pensling med tennfluorid
- ☐ Smörjning med cortisonsalva
- ☐ Ingen åtgärd utan avvakta läkning

Totalpoäng: 1

- 30** Efter den inledande kliniska undersökningen tar du den här gången stående bitewingröntgenbilder på Mary.

Du granskar bilderna och jämför med de bitewingbilder som togs vid det tidigare besöket.

Vilka tandtytor har kariesangrepp som har progredierat sedan senaste röntgenundersökningen?

Välj ett alternativ:

☒ 24d och 26m

☐ 45m och 45d

☐ 16d och 25m

☐ 35m och 34d

Totalpoäng: 1

- 31** Vid granskningen av röntgenbilderna ser du att tanden 26 har ett djupt manifest kariesangrepp och beslutar dig för att undersöka tandens apikala status inför terapiplaneringen. Du tar en apikalröntgenbild men ser ingen radioluscent apikalt vid tand 26.

Mary undviker att dricka kalla drycker och att tugga mat på vänster sida eftersom det illar kraftigt från tand 26.

Vid sensibilitetstest med kyla kombinerat med el svarar tanden sensibelt.

Vilken diagnos är mest sannolik för tanden 26?

Välj ett alternativ:

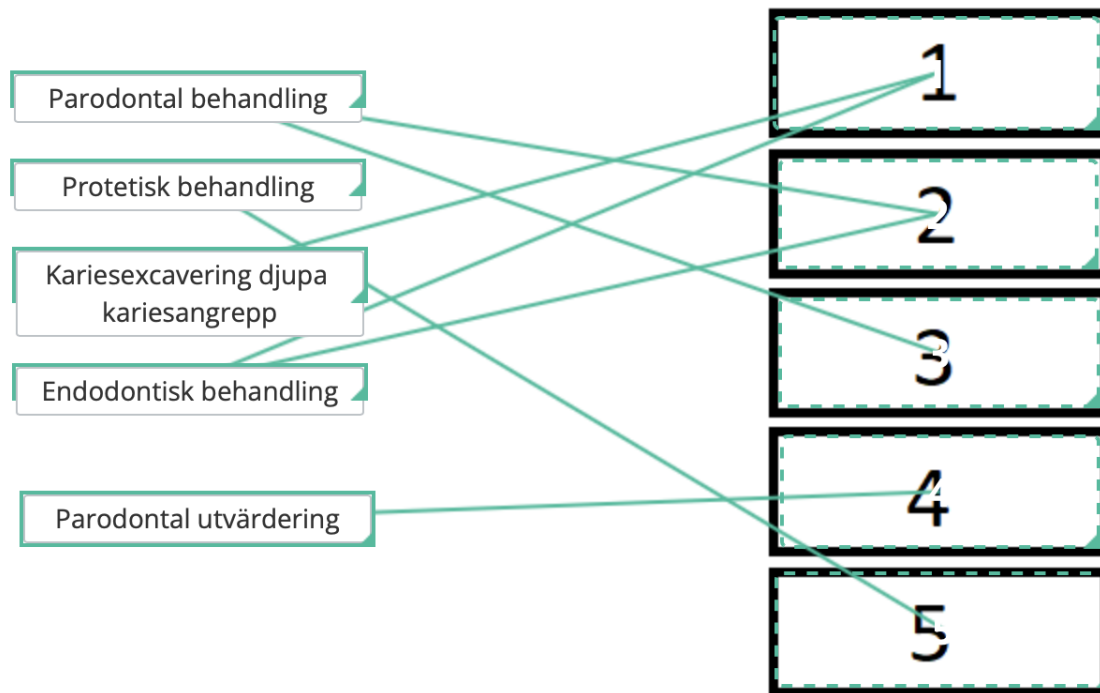
- ☒ Symtomatisk pulpit och frisk apikalt ✓
- ☐ Nekrotisk pulpa och asymtomatisk apikal parodontit
- ☐ Asymtomatisk pulpit och friskt apikalt
- ☐ Frisk pulpa och vidgad parodontalspalt

Totalpoäng: 1

- 32** Efter att ha gjort en fullständig undersökning ska du nu göra en terapiplanering för Mary. I undersökningen framkommer det att Mary har både progredierande karies och parodontal sjukdom samt pulpit i tanden 26.

Hur bör en lämplig terapiplanering för Mary se ut?

Dra och släpp alternativen i rutan de hör ihop med. Från det första (1) du gör till det du gör sist (5).

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

- 33** Du ser att det är manifest karies på 16 mo. Mary undrar vilket material som tänderna ska lagas med.

Vilket material är mest lämpligt att välja för fyllning av 16mo?

Välj ett alternativ:

- ☐ Amalgam
- ☐ Glasjonomer
- ☐ Komposit
- ☐ Helkeram

Totalpoäng: 1

- 34** Efter genomförd behandling av karies och parodontal sjukdom har Mary nu en friskare munhåla. Mary säger att hon verkligen saknar sina kindtänder i underkäken. Hon upplever att det ofta är svårt att tugga maten ordentligt. Nu undrar hon om det är möjligt att utföra implantat för att ersätta de saknade tänderna 46 och 36.
- Du bestämmer dig för att påbörja en implantatutredning för att kunna svara på Marys fråga.

Vilken av följande avbildningstekniker är mest lämplig för säker bedömning av bentillgång i bucko-lingual led (dvs. i den horisontella riktningen mellan buccal och lingual/palatinal sida av käkbenet)?

Välj ett alternativ:

- ☐ Panoramaröntgen
- ☒ Datortomografi (CBCT)
- ☐ Apikalröntgen
- ☐ Intraoral röntgen

Totalpoäng: 1

35 Röntgenutredning och de kliniska förhållandena visade på att det nu fungerar att utföra implantatbehandling i underkäkens molarpartier.

Mary har nu fått två implantat i regio 46 och 36 som läkt in bra. Du har beslutat att Mary ska få två skruvretinerade implantatkronor.

Vilken fördel har en skruvretinerad implantatkrona jämfört med en cementserad implantatkrona?

Välj ett alternativ:

- ☐ Längre hållbarhet
- ☒ Mindre risk för cementöverskott
- ☐ Lägre kostnad för material
- ☐ Snabbare installationsprocess

Totalpoäng: 1

Avsnitt 1

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
i		Information eller resurser
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga

Avsnitt 2

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
6	1	Flervalsfråga
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
9	1	Flervalsfråga
10	1	Flervalsfråga

Avsnitt 3

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
	1	Flervalsfråga

11

12	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

13	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

14	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

15	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

16	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 4

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

17	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

18	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

19	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

20	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

21	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

22	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

23	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

24	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

25	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 5

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

26	1	Flervalsfråga
27	1	Flervalsfråga
28	1	Flervalsfråga
29	1	Flervalsfråga
30	1	Flervalsfråga

Avsnitt 6

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
31	1	Flervalsfråga
32	1	Flervalsfråga
33	1	Flervalsfråga
34	1	Flervalsfråga

Avsnitt 7

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
35	1	Flervalsfråga
36	1	Flervalsfråga
37	1	Flervalsfråga
38	1	Flervalsfråga
39	1	Flervalsfråga
40	1	Flervalsfråga

41	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

42	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 8

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

43	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

44	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

45	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

46	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

47	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

48	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

49	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

50	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

51	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 9

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

52	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

53	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

54	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

55	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

56	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

57	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 10

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

58	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

59	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

60	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

61	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 11

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

62	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

63	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

64	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

65	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

66	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

67	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

68	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

69	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

70 1 Flervalsfråga

Vetenskaplig artikel

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
71	1	Flervalsfråga
72	1	Flervalsfråga
73	1	Flervalsfråga
74	1	Flervalsfråga
75	1	Flervalsfråga

i

Avsnitt 1

- 1 En hypoplas i emaljen innebär att en störning har skett under någon av amelogenesens olika faser.

I vilken fas har störningen skett?

☒ Sekretionsfasen

☐ Induktionsfasen

☐ Maturationsfasen

☐ Hydrationsfasen

Totalpoäng: 1

2 Vad finns det bäst evidens för ur kariesförebyggande synpunkt hos barn och unga?

- ☒ Daglig tandborstning med fluoridtandkräm 2ggr/dag
- ☐ Fluoridsköljning hemma
- ☐ Fluoridsköljningsprogram på förskola/skola
- ☐ Fluoridlackning var 6:e månad

Totalpoäng: 1

3 Vilket behandlingsmoment i tandvården orsakar mest rädsla hos barn och unga?

☐ Extraktion

☐ Borrning

☐ Sondering

☐ Injektion

Totalpoäng: 1

- 4 Du planerar att extrahera tanden 75 på grund av apikal parodontit hos en sjuårig patient som har haft besvär till och från. Barnet har tidigare lagt tänderna 55, 64 samt 65 hos dig. Behandlingen har gått bra, men barnet har varit ledset när du gett injektion för bedövning. Torrläggning har varit svårt eftersom barnet har fått kväljningar.

Hur är det mest lämpligt att gå vidare med behandlingen i detta fall?

- ☐ Berätta för barnet att nästa gång ska vi ta bort en tand och förklarar att man vickar bort tanden
- ☐ Planera genomgång moment enligt Tell-Show-Do och därefter extraktion med stöd av Midazolam ✓
- ☐ Planera för sedering med Midazolam nästa gång och extrahera tanden med stöd av detta

Totalpoäng: 1

5 I vilket tandutvecklingsstadium är kronans utveckling klar, rotutvecklingen har börjat och tanden börjar eruptera?

- ☐ Hättstadiet
- ☐ Knoppstadiet
- ☐ Mognadsstadiet
- ☐ Klockstadiet

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 2

6 Vilken effekt kan en behandling med EOD (extraoralt drag) med cervikal dragriktning ge?

- ☐ Mesialföra första molaren i överkäken
- ☐ Intrudera första molaren i överkäken
- ☒ Extrudera första molaren i överkäken
- ☐ Öka det horisontella överbettet

Totalpoäng: 1

7 När i fosterstadiet bildas en läpp-käkspalt?

- ☐ Fostervecka 2-4
- ☐ Fostervecka 4-7
- ☐ Fostervecka 12-16
- ☐ Fostervecka 8-12

Totalpoäng: 1

8 När är det lämpligt att behandla djupt bett på ett barn?

- ☐ Endast när patienten samtidigt har ett post normalt bett
- ☐ När underkäkens incisiver är i gingival kontakt
- ☐ Vid ett vertikalt överbett på minst 6 mm
- ☐ Om patienten har gingival påbitning med irritation

Totalpoäng: 1

9 Hur sker direkt benbildning?

- ☐ Kondrocyter utvecklas till osteoid
- ☐ Kondroblaster utvecklas till osteocyter
- ☐ Tillväxt sker i synkondroser
- ☐ Tillväxt sker i suturer

Totalpoäng: 1

10 Vilken dentoalveolär diagnos är en inverterad tand 12?

- ☐ Transversal diagnos
- ☐ Sagittal, vertikal och transversal diagnos
- ☐ Sagittal diagnos
- ☐ Vertikal diagnos

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 3

- 11** Du ska extrahera rotrester på din 70-åriga patient och hon uppger att hon medicinerar för högt blodtryck med Enalapril och Amlodipin. Hennes blodtryck på behandlingsdagen är 169/102.

Vad finns det för risk att extrahera rotresterna i detta fall?

- ☐ Ökad risk för infektion
- ☐ Risk för hjärtinfarkt
- ☐ Ingen ökad risk
- ☐ Ökad risk för blödning

Totalpoäng: 1

12 Erika medicinerar med Waran. Hon har ett INR-värde, eller PK-värde, på 2,0.

Vad innebär ett INR-värde på 2,0?

- ☐ Antalet trombocyter är hälften jämfört med normalt
- ☐ Koagulationen tar hälften så lång tid jämfört med normalt
- ☒ Koagulationen tar dubbelt så lång tid som normalt
- ☐ Antalet trombocyter är dubbelt så många som normalt

Totalpoäng: 1

- 13** Du har extraherat tanden 26 på en patient för en vecka sedan. Patienten ringer och har stark smärta, svårt att sova, ingen feber, ingen svullnad men smakar och luktar illa i munnen.

Vilken är den troliga diagnosen?

- ☐ Sinuskommunikation
- ☐ Infektion
- ☒ Alveolit
- ☐ Allergi mot läkemedel

Totalpoäng: 1

- 14** Vid ett kirurgiskt ingrepp i munnen orsakas ett trauma där slemhinnan bryts och mikroorganismer från munhålan kan ta sig in i underliggande vävnad och i blodbanan.

Vilket är kroppens främsta försvar mot bakteriella infektioner?

- ☐ Polymorfnukleära celler i underliggande vävnad och blodbana
- ☒ B-lymfocyter som producerar antikroppar i blod och vävnad
- ☐ NK-celler som cirkulerar till vävnader via blodbanan
- ☐ Inflammation i vävnaderna som bildar makrofager

Totalpoäng: 1

15 MRONJ betyder "medication related osteonecrosis of the jaw".

Vilket läkemedel kan orsaka MRONJ?

- ☐ Simvastatin
- ☐ Denosumab
- ☐ Diklofenak
- ☐ Prednisolon

Totalpoäng: 1

- 16** Dennis söker akut på grund av värk och svullnad regio 38. Svullnaden uppkom igår kväll och du konstaterar att han har 39 graders feber. Vid den kliniska undersökningen noterar du att Dennis har en stor svullnad extraoralt i anslutning till vänster sida av underkäken.

Vilket område är extra viktigt att palpera hos patienter som har större svullnader i underkäken?

- ☒ Munbotten
- ☐ Kinder
- ☐ Lymfkörtlar
- ☐ Käkleder

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 4

- 17** Din patient Robert, 67 år, berättar att han ibland känner sig torr i munnen. Du berättar för Robert om salivproduktion och hur mycket saliv som är normalt.

Hur mycket saliv produceras per dag hos en person med vanlig salivutsöndring?

Välj ett alternativ:

- ☐ 1,7 l - 2,1 l
- ☐ mer än 2,5 l
- ☒ 0,6 l - 1,0 l
- ☐ 0,3 l - 0,4 l

Totalpoäng: 1

- 18** Robert och du diskuterar salivens olika egenskaper och du förklarar om funktionen av sekretoriska immunglobuliner.

Vilken funktion har de sekretoriska immunglobulinerna?

- ☐ De ansvarar för funktionen i bikarbonat-buffersystemet
- ☒ De hämmar adhesion och påskyndar fagocytos av bakterier ✓
- ☐ De smörjer munslemhinnan och bidrar till pellikelformation
- ☐ De bryter ner kolhydratkedjor så att matsmältningen fungerar

Totalpoäng: 1

19 Du undersöker Robert och kan se tydliga kliniska tecken på en föreliggande hyposalivation.

Vilket kliniskt tecken tyder på nedsatt salivfunktion?

- ☐ Dilaceration
- ☐ Polyper
- ☐ Glossodyn
- ☐ Aplasi

Totalpoäng: 1

- 20** För att kunna ställa diagnosen hyposalivation behövs mått både på ostimulerad och stimulerad salivflödes hastighet.

Under vilka värden ska salivflödes hastigheten ligga för att diagnosen hyposalivation ska kunna ställas?

- ☒ Ostimulerad saliv <0,1 ml/min, tuggstimulerad saliv <0,7 ml/min
- ☐ Ostimulerad saliv <0,01 ml/min, tuggstimulerad saliv <0,5 ml/min
- ☐ Ostimulerad saliv <0,2 ml/min, tuggstimulerad saliv <0,5 ml/min
- ☐ Ostimulerad saliv <0,6 ml/min, tuggstimulerad saliv <1,0 ml/min

Totalpoäng: 1

- 21** Du kommer fram till att Robert har nedsatt salivfunktion med mycket låga värden för både den ostimulerade saliven och den tuggstimulerande saliven. Du berättar för honom att hans salivkörtlar har en mycket nedsatt förmåga att utsöndra saliv.

Vilken rekommendation är lämplig att ge till en patient med mycket nedsatt salivfunktion?

- ☐ Munsköljning med medel som innehåller klorhexidin
- ☐ Att använda solros- eller linfröolja som munskölj
- ☐ Dricka mycket kolsyrat vatten med citronsmak
- ☐ Användning av stimulerande fluoridtuggummi

Totalpoäng: 1

- 22** Du träffar en patient som har blivit inbokad akut. Patienten (21 år) har besvär i höger överkäke när hen äter eller dricker något kallt. Du undersöker patienten och diagnosticerar ett pulpahotande primärkariesangrepp på 16mo.

Vilket behandlingsalternativ är lämpligt att erbjuda till en patient som har ett djupt kariesangrepp enligt nationella riktlinjerna?

- ☐ Fullständig kariesexkavering har högre prioritet än stegvis kariesexkavering
- ☐ Behandlingsalternativen selektiv och stegvis exkavering, har samma prioritet
- ☐ Stegvis kariesexkavering har högre prioritet än selektiv kariesexkavering

Totalpoäng: 1

- 23** Din patient blir nyfiken och frågar mer om kariesexkavering. Du berättar att det finns olika metoder för kariesexkavering.

Vilken information om kariesexkavering är lämplig att ge patienten?

- ☐ Både stegvis och selektiv kariesexkaveringen är indicerade vid en synlig periapikal lesion
- ☐ En iatrogen pulpalesion vid djupa kariesangrepp kan undvikas genom stegvis eller selektiv kariesexkavering ✓
- ☐ Vid djupa kariesskador är risken för blottad pulpa lägre vid stegvis exkavering än vid selektiv exkavering
- ☐ Vid selektiv kariesexkavering lämnas karierad vävnad i periferin av kaviteten

Totalpoäng: 1

- 24** Du träffar en ny patient, Sima, 35 år, som kommer för undersökning hos dig. Patienten berättar att hen har haft regelbunden kontakt med tandvården och brukar ha något hål då och då. Patienten anser att detta är normalt. I samtalet med patienten kommer det fram att Sima undviker att använda produkter som innehåller fluorid.

Vilken information kan ges till en patient för att bäst beskriva verkningsmekanismerna hos fluorid?

Välj ett alternativ:

- ☐ Fluorid penetrerar genom tandens yta och bildar starka fluoridjoner som gör emaljen ogenomtränglig.
- ☐ I samband med väte bildar fluorid ett depålager på tandytorna som kan lösas upp och frisätter vätefluorid vid syraangrepp.
- ☐ När fluorid finns i saliven ökar antalet proteiner i saliven och bidrar till en ökad aggregation av bakterier.
- ☐ Fluorid hämmar plackbakteriernas ämnesomsättning, minskar plackets möjlighet att fästa på tandytan och påskyndar remineralisering. ✓

Totalpoäng: 1

- 25** En av dina patienter har approximala kariesangrepp. Patienten undrar om det finns möjligheter att motverka progressionen utöver att använda fluorid och borsta tänderna varje dag. Du berättar om försegling av tandytan med resinbaserade material (resininfiltration).

Vilken prioritet har denna behandling enligt de Nationella Riktlinjerna för Tandvård?

Välj ett alternativ:

☐ 3

☐ 9

☒ 6

☐ 4

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 5

- 26** En 40-årig patient undersöks och du finner en sonderbar karieslesion i en av molarerna på vänster sida. Tandens tand är symtomfri.

Vilken typ av bakterie är mest troligt den första att invadera dentinvävnaden samt vad är det initiala immunsvaret i pulpavävnaden?

- ☒ Gram-positiva bakterier samt aktivering av odontoblaster ✓
- ☐ Gram-negativa bakterier samt aktivering av makrofager
- ☐ Anaeroba bakterier samt aktivering av neutrofiler
- ☐ Fakultativt anaeroba bakterier samt aktivering av T-celler

Totalpoäng: 1

- 27** I samband med fysiskt våld kan ett slag mot ansikte och mun orsaka skada på tänderna och omgivande käkben.

Vilka kliniska fynd noteras vid diagnosen subluxation?

- ☐ Tanden är inklinerad och alveolarutskottet är frakturerat
- ☒ Tanden har en ökad mobilitet och det kan blöda från gingivan ✓
- ☐ Tanden är fastkilad och ger ett metalliskt ljud vid perkussion
- ☐ Tanden har ingen ökad mobilitet och svarar positivt på sensibilitetstest

Totalpoäng: 1

- 28** I samband med en kontroll av en tidigare rotbehandlad tand noterar du att den periapikala radiolucensen har ökat i storlek. Det är ett år sedan tanden rotbehandlades. Vid den kliniska undersökningen är tanden symtomfri.

Vad är lämpligt att rekommendera i detta fall?

- ☐ Avvakta med behandling tills symtom uppkommer
- ☐ Ny undersökning och kontroll om 3 år
- ☒ Revidering av rotfyllningen i tanden
- ☐ Ny undersökning och kontroll om 6 månader

Totalpoäng: 1

29 Pulpan i en helt intakt tand kan drabbas av nekros.

Vad kan vara en rimlig orsak till detta?

- ☐ Blodförsörjningen till pulpan kan skadas permanent vid mekanisk infektionsbehandling
- ☐ Blodförsörjningen till pulpan kan skadas permanent i samband med ett tandtrauma ✓
- ☐ Hård belastning kan orsaka en irreversibel infektion i pulpavävnaden
- ☐ En apikal parodontit kan orsaka en nekrosutveckling på granntanden

Totalpoäng: 1

- 30** Du undersöker en patient som är ny på kliniken. Vid den röntgenologiska undersökningen noterar du ett radiolucent område periapikalt på en tand. Tanden är ej sensibel. Patienten är symtomfri. Du diagnosticerar en nekrotisk pulpa, med asymtomatisk apikal parodontit. I en nekrotisk pulpa med en apikal parodontit har rotkanalen koloniserats av bakterier.

Vad karaktäriserar denna typ av etablerad rotkanalsinfektion?

- ☒ Biofilmbildning i rotkanalen
- ☐ En bakterieart i rotkanalen
- ☐ Planktoniska bakterier i rotkanalen
- ☐ Aeroba bakterier i rotkanalen

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 6

31 Du har tagit en röntgenbild och bedömer att den är mesialexcentrisk.

Hur ser en mesialexcentrisk röntgenbild ut?

- ☐ Approximalytorna har inga överlappningar och bennivån kan ses tydligt
- ☐ Samtliga approximalrum har överlappning på de avbildade mesialytorna
- ☐ Samtliga approximalrum har överlappningar som blir större mesialt åt i bilden
- ☐ Approximalytorna har överlappningar som blir större distalt åt i bilden

Totalpoäng: 1

- 32** När du ska exponera en panoramaröntgenbild på en patient undrar hen om det inte behövs en krage på halsen. En sån krage som man brukar ha på sig för andra röntgenbilder som tas hos tandläkare.

Vad är lämpligt att svara patienten när det gäller användande av tyreoideaskydd vid panoramaröntgenbildtagning?

- ☐ Nej, för att få strålskyddseffekt måste ett heltäckande blyförkläde användas
- ☐ Ja, men enbart när den beräknade stråldosen blir över 1 mSv
- ☒ Nej, tyreoideaskyddet är inte effektivt och ger artefakter i röntgenbilden ✓
- ☐ Ja, ett tyreoideaskydd måste användas vid alla röntgenexponeringar

Totalpoäng: 1

- 33** Du bedömer att en panoramaröntgenbild behöver exponeras på patienten Goran, 58 år. Patienten är tveksam till att ta en sådan bild och undrar om den inte ger väldigt mycket strålning.

Vad är lämpligt att säga till patienten när det gäller stråldosjämförelse för en panoramaröntgenbild?

- ☐ En panoramabild kan jämföras med att ta fyra bitewingröntgenbilder och ger en stråldos motsvarande 1 mSv
- ☐ En panoramaröntgenbild ger så låg stråldos att den är försumlig och kan inte jämföras med någon annan strålning
- ☐ En panoramaröntgenbild kan jämföras med att exponera femton intraorala röntgenbilder vilket motsvarar en dags bakgrundstrålning ✓
- ☐ En panoramaröntgenbild ger strålning som motsvarar bakgrundsstrålningen som en person som bor i en stad utsätts för under ett år

Totalpoäng: 1

- 34** Vid undersökningar av tänder och munhåla är röntgenbilder ett vanligt diagnostiskt hjälpmedel. På samma gång som röntgenstrålning hjälper till att ge ett diagnostiskt underlag kan strålningen skada kroppens vävnader.

Vilken typ av skada skulle röntgenstrålningen vid dentala undersökningar kunna ge?

☒ Cancer

☐ Grå starr

☐ Hudrodnad

☐ Hornhinneavlossning

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 7

35 Vilka primära biverkningar kan långvarig användning av klorhexidin ge?

- ☐ Förändringar i tarmfloran
- ☐ Förändrad epitelfunktion
- ☐ Känselförändringar
- ☐ Smakförändringar

Totalpoäng: 1

36 Vilken bakterie finns mest sannolikt i en djup tandköttsficka?

- ☒ Porphyromonas gingivalis
- ☐ Lactobacillus reuterii
- ☐ Streptococcus gordonii
- ☐ Aggregatibacter actinomycetemcomitans

Totalpoäng: 1

- 37** En patient som inkommer till dig för mekanisk infektionsbehandling ska ha antibiotikaproylax enligt patientens läkare, som du har varit i kontakt med.

Vilket preparat är lämpligt att ordinera i första hand för denna patient?

- ☐ Metronidazol
- ☐ Klindamycin
- ☐ Amoxicillin
- ☐ Kåvepenin

Totalpoäng: 1

38 Vilken är den globala prevalensen av svår parodontit?

- ☐ Cirka 65%
- ☐ Cirka 50%
- ☒ Cirka 11%
- ☐ Cirka 32%

Totalpoäng: 1

39 Vid vilket fickdjup brukar gränsen gå för att utföra parodontalkirurgi?

- ☐ 8 mm
- ☐ 10 mm
- ☐ 4 mm
- ☐ 6 mm

Totalpoäng: 1

40 Vilken läkemedelstyp kan ge upphov till gingivala hyperplasier?

- ☐ Angiotensin II-antagonist
- ☐ Glukokortikoider
- ☐ HMG-CoA-reduktashämmare
- ☐ Kalciumantagonister

HMG-CoA = hydroximetylglutaryl-koenzym A

Totalpoäng: 1

- 41** Du gör en parodontal undersökning på patienten Allan. Vid ficksondering kan sonden föras igenom hela furkationen på tand 36 i buckolingual riktning.

Vilken grad av furkationsinvolvering motsvarar beskrivningen i detta fall?

☐ Grad 1

☐ Grad 4

☐ Grad 3

☐ Grad 2

Totalpoäng: 1

- 42** Du undersöker patienten Erik och ställer diagnosen periimplantär mukosit för implantatstött krona regio 34.

Hur behandlas lämpligast periimplantär mukosit?

Välj ett alternativ:

- ☐ Mekanisk infektionsbehandling med lambå, åter för kontroll
- ☐ Sköljning NaCl, ordination PcV 5-7 dagar, remiss till käkkirurg
- ☒ Information och instruktion munhygienrutiner, åter för kontroll
- ☐ Spolning fördjupade fickor med antimikrobiell lösning, åter för kontroll

NaCl = fysiologisk natriumklorid

PcV = fenoximetylpenicillin

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 8

43 Sonja, som är 58 år, är ny patient på kliniken där du arbetar.

Vid anamnestagning och hälsodeklaration framkommer att hon behandlas för reumatoid artrit, hypertoni och hyperlipidemi. För drygt 3 år sedan insjuknade Sonja dessutom i parotiscancer på höger sida för vilket hon behandlades med kirurgi och lokal strålning.

Det senaste året har hon haft en hel del besvär från tänder och munslemhinna och söker nu för värk i vänster underkäke.

Vilken oral komplikation är vanlig efter lokal strålning mot munhålan?

Välj ett alternativ:

- ☐ Virusinfektion
- ☐ Muntorrhet
- ☐ Parodontal sjukdom
- ☐ Bakteriell infektion

Totalpoäng: 1

- 44** Efter strålbehandling finns även en ökad risk för bennekros när ingrepp som skadar benet utförs i det område som utsatts för bestrålning.

Vilket värde i Gray (Gy) är gränsvärde för ökad risk för bennekros?

Välj ett alternativ:

- ☐ 10 Gy
- ☐ 20 Gy
- ☐ 40 Gy
- ☐ 30 Gy

Totalpoäng: 1

- 45** När du undersökt Sonja kan du konstatera att tand 36 behöver extraheras på grund av att roten har längsfrakturerat.

Hur är det lämpligt att behandla patienten inför extraktionen?

Välj ett alternativ:

- ☒ Patienten behöver ingen form av antibiotikaproylax i samband med tandextraktion ✓
- ☐ På grund av strålbehandlingen behövs antibiotikaproylax i form av Amoxicillin 1 timma före behandling
- ☐ På grund av tidigare strålbehandling ges en antibiotikakur med Flagyl 400mg i 7 dagar
- ☐ Patienten behöver påbörja en 10-dagars antibiotikakur med Kåvepenin 1 g dagen före ingreppet

Totalpoäng: 1

46 Reumatoid artrit är en kroniskt fortlöpande polyartrit med symmetriskt ledengagemang.

Vad är orsak till att polyartrit utvecklas?

Välj ett alternativ:

- ☐ Lednära ben urkalkas och ledbrosket blir blodfattigt
- ☐ Lednära ben blir mer kompakt och ledbrosket blir stelt
- ☐ Lednära ben och brosk destrueras

Totalpoäng: 1

- 47** Den bakomliggande orsaken till att vissa människor drabbas av reumatoid artrit är ännu okänd men vissa faktorer är predisponerande för sjukdomen.

Vad är en predisponerande faktor för reumatoid artrit?

Välj ett alternativ:

- ☐ Frekvent intag av rött kött
- ☐ Manligt kön
- ☐ Ärftlighet
- ☐ Tidigare cancerbehandling

Totalpoäng: 1

48 En del patienter med reumatoid artrit utvecklar siccasyndrom.

Hur yttrar sig siccasyndrom?

Välj ett alternativ:

- ☒ Inflammation i tårkörtlar och spottkörtlar
- ☐ Utfällning av kristaller i tår- och spottkörtlar
- ☐ Infektion i tårkörtlar och spottkörtlar
- ☐ Nekros av tårkörtlar och spottkörtelvävnad

Totalpoäng: 1

49 Vad är risken vid obehandlad hyperlipidemi?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Viktuppgång
- ☐ Leverfibros
- ☒ Kardiovaskulär sjukdom
- ☐ Diabetes mellitus

Totalpoäng: 1

50 Vilken påverkan har hyperlipidemi i samband med tandvårdsbehandling?**Välj ett alternativ:**

- ☒ Hyperlipidemi ger inga ökade odontologiska risker
- ☐ Patienter med hyperlipidemi har ökad kariesrisk
- ☐ En patient med hyperlipidemi behöver antibiotikaproylax
- ☐ Vid hyperlipidemi ökar blödningsrisken vid orala ingrepp

Totalpoäng: 1

51 Vid undersökningen av Sonja kan du även konstatera vita förändringar i slemhinnan.

Vilken är den mest troliga diagnosen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Oral lichen planus
- ☐ Friktionshyperkeratos
- ☐ White Sponge Naevus (WSN)
- ☐ Akut candidainfektion

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 9

- 52** Beatrice, 23 år, kommer till dig med följande symptom och kliniska fynd:
Smärta i temporalis, masseter och höger käkled som påverkas av käkfunktion.
Palpationssmärta i masseter och temporalis bilateralt som är igenkänd och strålar till tand 26 som ilar mycket vid palpation av masseter.

Vilken diagnos är mest sannolik utifrån de aktuella fynden och symtomen?

- ☐ Myalgi
- ☐ Myofasciell smärta
- ☒ Myofasciell smärta, refererad
- ☐ Myosit

Totalpoäng: 1

53 Vilken muskel refererar smärta till överkäkens incisiver?

- ☐ Pterygoideus lateralis
- ☐ Masseter superficialis
- ☐ Temporalis anterior
- ☐ Pterygoideus medialis

Totalpoäng: 1

54 Vilka två behandlingar för temporomandibulär dysfunktion med myalgi är högst prioriterade enligt de Nationella riktlinjerna för tandvård?

- ☒ Bettskena, rörelseträning ✓
- ☐ Muskelrelaxantia, bettskena (eller rörelseträning)
- ☐ Rörelseträning, botulinumtoxin A (Botox)
- ☐ Bettinslipning, bettskena

Totalpoäng: 1

55 Vilket smärtlindrande läkemedel är lämpligt att välja i första hand vid behandling av käkledsartrit?

☒ Naproxen

☐ Citodon

☐ Depomedrol

☐ Alvedon

Totalpoäng: 1

56 Var sker rotation och translation i käkleden?

- ☐ Rotation sker i den övre ledkammaren, translation sker i den undre ledkammaren
- ☐ Rotation och translation sker i den övre ledkammaren
- ☐ Rotation och translation sker i den undre ledkammaren
- ☒ Rotation sker i den undre ledkammaren, translation sker i den övre ledkammaren ✓

Totalpoäng: 1

57 Vilken är den viktigaste bakomliggande faktorn till temporomandibulär dysfunktion?

- ☐ Allergi
- ☒ Bruxism
- ☐ Kön
- ☐ Stress

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 10

- 58** Din patient Lena saknar tanden 36 och har tid för undersökning inför en eventuell implantatbehandling regio 36. Du gör en fullständig klinisk undersökning och ska komplettera med radiologiskt underlag.

När är en röntgenundersökning med CBCT indicerat inför implantatbehandling i regio 36?

Välj ett alternativ:

- ☐ För att göra en säker bedömning av bentillgång i vertikalled
- ☐ Vid osäkerhet om bentillgång i bucko-lingualled
- ☐ Som utvärdering av mjukvävnadens hälsa i implantatområdet
- ☐ Görs som standard vid alla implantatutredningar

CBCT = Cone Beam Computer Tomography

Totalpoäng: 1

- 59** Lena saknar tanden 36 och enligt Nationella riktlinjerna för tandvård kan det eventuellt göras en implantatstödd krona.

Vilken annan åtgärd har samma prioritet som implantatstödd krona när det gäller ersättning för tanden 36?

Välj ett alternativ:

- ☐ Tandreglering
- ☐ Etsbro i metall
- ☐ Tandstödd bro
- ☐ Tandstödd extensionsbro

Totalpoäng: 1

60 Lena får ett implantat installerat och du ska nu ta ett avtryck för implantatkronan.

Vilket avtrycksmaterial är lämpligast att använda vid avtryck för en implantatkrona?

Välj ett alternativ:

☐ Polyeter

☐ Alginat

☐ K-silikon

☐ Irreversibel hydrokolloid

Totalpoäng: 1

61 Det är dags att lämna ut den skruvretinerade implantatstödda kronan till Lena.

Med vilken kraft är det lämpligt att dra åt skruven vid definitiv utlämning av en skruvretinerad implantatstödd krona?

Välj ett alternativ:

- ☐ 15 Newtoncentimeter
- ☐ Med maximal handkraft
- ☐ 32 Newtoncentimeter
- ☐ Enligt fabrikantens anvisningar

Totalpoäng: 1

i

Avsnitt 11

62 Vilket keramiskt material är den starkaste dentala keramen?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Glaskeram
- ☐ Fältspatsporcelain
- ☐ Aluminiumoxid
- ☐ Zirkoniumdioxid

Totalpoäng: 1

63 Vad är en förutsättning för att adhesiv cementering ska kunna utföras?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Kunna nå med härdningslampans ljus
- ☐ Tillräcklig mekanisk retention
- ☐ Tillräcklig torrläggning
- ☐ Subgingival preparationsgräns

Totalpoäng: 1

64 Varför är det viktigt att ha en distinkt preparationsgräns vid kronpreparation inför en fast tandstödd protetisk konstruktion?

Välj ett alternativ:

- ☒ Mindre risk för att cementskarven ska bli för tjock
- ☐ Optimerar retentionen hos den färdiga kronan
- ☐ Underlättar justeringar av kronan inför cementering
- ☐ För att förbättra estetiken hos den färdiga kronan

Totalpoäng: 1

- 65** Du har en patient som ska få en krona på tanden 21. Patienten har höga estetiska krav. Tand 11 är intakt och har hög translucens. Både patienten och du vill att den nya kronan på tanden 21 ska vara så lik tand 11 som möjligt. Efter preparation har dentinpelaren normal färg.

Vilket material är mest lämpligt att använda i detta fall?

Välj ett alternativ:

- ☐ Zirkonia med ytporslin buckalt
- ☐ Monolitisk krona
- ☐ Metallkeramik med täckt metall
- ☐ Glaskeram

Totalpoäng: 1

66 Du har rotfyllt en tand som nu ska prepareras för en krona.

Vid vilken klinisk situation är det lämpligt att utföra en klinikframställd pelare?

Välj ett alternativ:

- ☐ När rotfyllningen i den preparerade tanden inte är optimal
- ☐ När det förekommer stora horisontella krafter i bettet
- ☐ När minst 2/3 av koronal tandsubstans finns bevarad efter preparation
- ☐ När minst 1/3 av koronal tandsubstans finns bevarad efter preparation

Totalpoäng: 1

67 När en glaskeramisk krona har tillverkats behandlas kronan med silan.

Vilken är silanets primära funktion?

Välj ett alternativ:

- ☒ Förbättrar bindningen mellan keram och cement ✓
- ☐ Förbättrar estetiken genom att öka transparensen
- ☐ Skyddar kronan från att bli missfärgad efter cementering
- ☐ Skyddar glaskeramen från mekanisk skada vid cementering

Totalpoäng: 1

- 68** Du ska framställa en helprotes till din patient Milad. När du planerar för protesen vill du att den ska ge Milad optimal estetik och fonetik.

Vilken position bör framtänderna i en helprotes i överkäken ha för att ge optimal estetik och fonetik?

Välj ett alternativ:

- ☐ Exakt mitt över kristan
- ☐ 3 mm ovanför kristan
- ☐ Palatinalt om kristan
- ☐ Buckalt om kristan

Totalpoäng: 1

- 69** För att säkerställa god retention och stabilitet vid preparation för en tandstödd protetisk konstruktion är förhållandet mellan diagonalen och basdiametern på preparationen viktig.

Vilket är det optimala förhållandet mellan diagonalen och basdiametern vid denna typ av preparation?

Välj ett alternativ:

- ☐ Diagonalen ska vara kortare än basdiametern
- ☐ Diagonalen ska vara större än basdiametern
- ☐ Basdiametern ska vara större än diagonalen
- ☐ Både diagonal och basdiameter ska vara lika långa

Totalpoäng: 1

- 70** Du har preparerat tanden 46 på patienten Jimmy för att göra en tandstödd krona. När du provar in den temporära kronan går den sönder när patienten biter ihop vid ocklusionskontrollen.

Vad kan det bero på att en provisorisk krona går sönder ocklusalt när patienten biter ihop?

Välj ett alternativ:

- ☒ Otillräcklig tandsubstansavverkning ocklusalt på preparationen ✔
- ☐ Kronpreparationen är för låg jämfört med preparationsgränsen
- ☐ Preparationen har blivit för konisk på de approximala ytorna
- ☐ För mycket tandsubstansavverkning cervikalt vid preparationsgränsen

Totalpoäng: 1

i

Vetenskaplig artikel

Följande frågor baseras på den vetenskapliga artikel du fått tillsänd i förväg. Artikeln finns också tillgänglig på sidor med frågor kring artikelns innehåll.

Fransson H, Bjørndal L, Frisk F, Dawson V S, Landt K, Isberg P-E, EndoReCo, Kvist T. (2021). Factors Associated with Extraction following Root Canal Filling in Adults. *Journal of Dental Research*, 100(6), 608–614.

71 I artikeln har man undersökt faktorer som är associerade med extraktioner av tidigare rotfyllda tänder.

Vilken kunskapslucka har författarna identifierat som de försöker besvara med sin studie?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bevisen är otillräckliga för att avgöra om rotbehandling eller implantat har bättre prognos.
- ☐ Studierna är få och bristfälliga som undersökt prevalensen av rotfyllda tänder i en population.
- ☐ Det finns få studier som undersökt faktorer som har betydelse för läkning efter rotbehandling.
- ☐ Svaga bevis finns för vilken effekt olika faktorer har på tandöverlevnad för den rotfyllda tanden. ✓

Totalpoäng: 1

- 72** Studien har som syfte att undersöka effekten av prognostiska faktorer på tandöverlevnaden efter en rotbehandling.

Vilket var utfallsmåttet i studien?

Välj ett alternativ:

- ☐ Tidpunkt för rotbehandling
- ☐ Typ av koronal konstruktion
- ☐ Tandextraktion
- ☐ Demografisk faktor

Totalpoäng: 1

- 73** Information om vilken behandling tanden fått efter rotbehandlingen hämtades ur Försäkringskassans Tandhälsoregister (the Swedish Social Insurance Agency).

Inom vilket tidsintervall skulle den koronala konstruktionen vara utförd?

Välj ett alternativ:

- ☐ Mellan 1 januari och 31 december 2009
- ☐ Inom 12 månader efter rotbehandlingen
- ☐ Inom 5 år efter rotbehandlingen
- ☐ Inom 6 månader efter rotbehandlingen

Totalpoäng: 1

74 En av variablerna man undersökte var tandtyp, och den var uppdelad i sex kategorier.

Hur stor andel var molarer i studien?

Välj ett alternativ:

☒ 46,5%

☐ 31,3%

☐ 25,4%

☐ 69,1%

Totalpoäng: 1

- 75** I diskussionsavsnittet lyfter författarna studiens olika fynd och relaterar resultaten till andra studier.

Vad är enligt författarna ett anmärkningsvärt fynd i den aktuella studien?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att nästan 10% av de rotfyllda tänderna extraherades
- ☒ Att en femtedel av tänderna saknade permanent koronal restauration
- ☐ Att orsaken till varför extraktionerna utfördes saknades
- ☐ Att rotfyllda molarer har en högre risk för att behöva extraktion

Totalpoäng: 1

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Essä
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga
6	1	Dra och släpp
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
9	1	Flervalsfråga
10	1	Flervalsfråga
11	1	Flervalsfråga
12	1	Flervalsfråga
13	1	Flervalsfråga
14	1	Flervalsfråga
15	1	Flervalsfråga
16	1	Flervalsfråga
17	1	Dra och släpp
18	1	Flervalsfråga
19	1	Flervalsfråga

20	1	Flervalsfråga
21	1	Flervalsfråga
22	1	Flervalsfråga
23	1	Flervalsfråga
24	1	Flervalsfråga
25	1	Flervalsfråga
i		Information eller resurser
26	1	Flervalsfråga
27	1	Flervalsfråga
28	1	Flervalsfråga
29	1	Flervalsfråga
30	1	Flervalsfråga
31	1	Flervalsfråga
32	1	Flervalsfråga
33	1	Flervalsfråga
34	1	Flervalsfråga
35	1	Flervalsfråga

i

Del 2

Information:

I denna del av provet kan du **inte gå fram och tillbaka mellan frågor**, som i del 1. Du kan endast gå framåt, **så glöm inte att besvara frågan innan du går vidare.**

Max poäng på denna del: 35 poäng

Antal uppgifter: 35

Frågans nummer står på varje sida.

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

- 1 Marja, 63 år, kommer till din klinik för en akut undersökning.
När hon kommer in i rummet ser du att hon har en svullen överläpp och att hon försökt dölja ett blåmärke med smink.
Hon är mycket bekymrad eftersom hon har tappat tänderna 12 och 13. Att vara utan dessa tänder är något som hon tycker är väldigt jobbigt och hon vill ha ersättning för dem så fort det går.

Du börjar med att ta upp allmän och lokal anamnes.

Vad är viktigast att fråga om gällande tänderna 12 och 13?

Välj ett alternativ:

- ☐ Om kronorna har svalts ner
- ☐ Om området är känsligt för kyla
- ☐ Om patienten har utsatts för våld
- ☐ Om patienten har dålig smak i munnen

Totalpoäng: 1

- 2 Marja säger att de två tänderna har blivit skadade och lagats vid flera tillfällen. De har känts lite lösa en tid men lossnade när hon slog i ansiktet igår.
Du frågar hur skadan gick till och om hon har blivit utsatt för misshandel av någon nära anhörig.

Vilken är den viktigaste anledningen till att fråga patienter som kommer med tandskador om de varit utsatta för våld?

Välj ett alternativ:

- ☐ Om skadan beror på misshandel behöver terapiplanen justeras
- ☐ För att kunna polisanmäla misshandeln åt patienten
- ☒ Så att patienten blir medveten om att någon bryr sig om skadan
- ☐ Eftersom de måste ha ett intyg till försäkringsbolaget

Totalpoäng: 1

- 3 Marja svarar att hon slagit i tänderna och ansiktet flera gånger: Hon säger att hon har fått laga tänder och även dra ut några efter skador hon fått. Hon vill inte svara direkt på om någon har misshandlat henne.

Vid anamnesupptagningen framkommer annars att Marja nu är frisk.

Hon röker inte nu längre (hon slutade röka för ungefär fem år sedan).

Du gör en klinisk undersökning och registrerar bland annat följande i journalen:

14 sensibel

13 icke-sensibel, apikalöm

12 icke-sensibel, apikalöm

11 sensibel, apikalöm

21 sensibel

22 sensibel

Som komplement till den kliniska undersökningen har du också tagit några röntgenbilder.

Vilken käkbensdiagnos bör noteras i journalen för tanden 12?

Endast det först angivna diagnosförslaget bedöms.

Max 5 ord

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | | Σ |

Underlag för bedömning: Symtomatisk apikal parodontit (ev. apikal parodontit)

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

- 4 De två frakturerade tänderna 12 och 13 är kariesade, båda har nekrotisk pulpa och symtomatisk apikal parodontit. 12 har instrumenterats vid något tidigare tillfälle.

Vilken behandling är mest lämplig att utföra i detta fall?

Välj ett alternativ:

- ☐ Extraktion av tand 13 och rotbehandling samt pelare och krona tand 12
- ☐ Extraktion av tand 12 och rotbehandling samt krona och pelare tand 13
- ☐ Rotbehandling samt pelare och kronor för båda tänderna
- ☐ Extraktioner av tänderna 12 och 13 och temporär partialprotes

Totalpoäng: 1

5 Den bästa behandlingen är att extrahera de två rotresterna.

Marja vill inte gå utan tänder. Ni kommer överens om att göra en temporär ersättning i regio 12 och 13. Du beslutar att utföra en temporär partiell immediatprotes för ersättning av tänderna 12 och 13.

Vad behöver göras vid dagens akuta besök?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bygga upp temporära kronor på tand 12 och 13
- ☐ Extrahera tänderna 12 och 13
- ☒ Ta alginatavtryck av båda käkarna som tandtekniker ska använda
- ☐ Ta alginatavtryck av överkäken och framställa en protes i Luxatemp

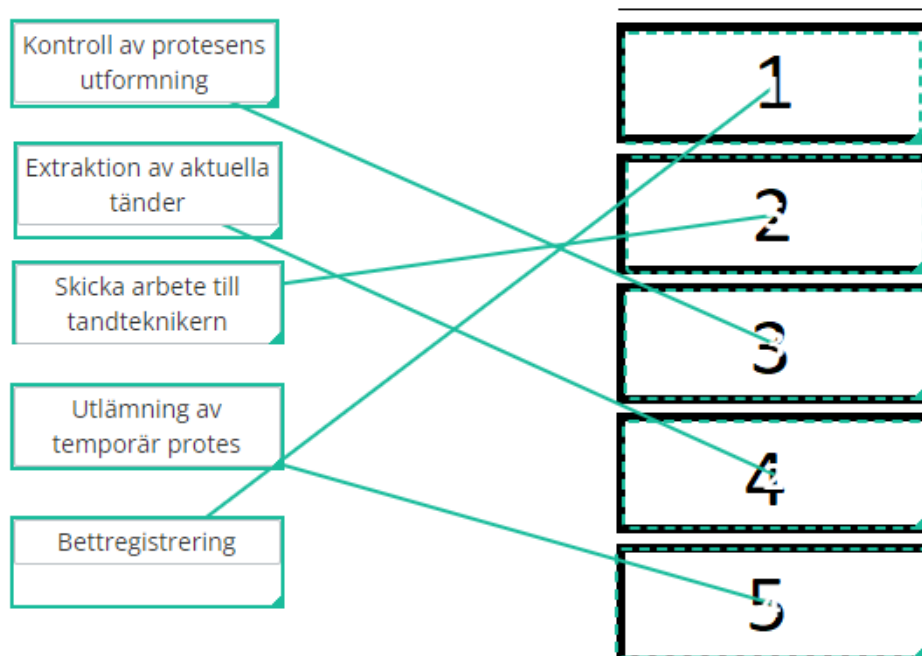

Totalpoäng: 1

- 6 När du tagit avtryck av både överkäken och underkäken gör du en plan för den fortsatta framställningen av protesen.

I vilken ordning genomförs de olika stegen vid framställning av en immediatprotes?

Placera momenten i ordning från det som görs först överst och det som görs sist nederst:

Samtliga moment måste placeras på rätt ställe för att ge poäng på frågan.

Totalpoäng: 1

- 7 När du tagit avtryck och gjort bettregistrering framställer tandteknikern en temporär partialprotes av immediattyp.

Vilket material är lämpligt att använda vid framställning av en temporär immediatprotes?

Välj ett alternativ:

- ☐ Komposit
- ☒ Akrylat
- ☐ Titan och keramik
- ☐ Kobolt-krom och akrylat

Totalpoäng: 1

- 8 När den temporära partialprotesen har lämnats ut, efter extraktion av de två rotresterna, får Marja en ny tid. Den temporära partialprotesen behöver kontrolleras och du sätter även upp tid för fullständig undersökning och fortsatt terapiplanering.

Hon kommer till dig efter en vecka.

När du frågar Marja hur det känns efter extraktionerna tycker hon att det har gått bra även om det gjorde lite ont de första dagarna. Hon uppger att det ibland ilar från tänderna, särskilt när hon äter eller dricker något kallt. Hon har också återkommande smärta vid tinningen på höger sida

Vid besöket uppdaterar du anamnesuppgifterna och gör en klinisk undersökning av hela munhålan. Du registrerar kliniska fynd samt vill komplettera med fler röntgenbilder.

Vilka röntgenbilder är lämpliga att inleda med utifrån Marjas subjektiva symptom och de kliniska fynden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Liggande bitewing och apikalbilder i kvadrant 1
- ☒ Stående bitewing och apikalbilder underkäkens incisver
- ☐ Apikalbilder för samtliga tänder samt vid alla tandluckor
- ☐ Ny panoramabild och apikalbilder på alla tänder

Totalpoäng: 1

- 9 Du tar stående bitewingröntgenbilder och apikalbilder av underkäksfrontens incisiver. Efter granskning av bilderna kompletteras undersökningen med apikala röntgenbilder premolar/molar.

I den fullständiga undersökningen ingår också en bettfysiologisk undersökning enligt DC/TMD, eftersom patienten uppger att hon har en återkommande smärta vid tinningregionen på höger sida. Vid undersökningen bekräftar du lokaliseringen till temporalis och masseter höger sida. Kliniskt finns en bekant palpationssmärta över m. masseter och m. temporalis och en palpationssmärta över käkleden på höger sida men den är inte bekant.

Vilken DC/TMD diagnos har patienten?

Välj ett alternativ:

- ☐ Artralgi
- ☐ Pretrigeminal neuralgi
- ☐ Myalgi
- ☐ Atypisk odontalgi

DC/TMD = Diagnostic criteria for Temporomandibular disorders

Totalpoäng: 1

- 10** När du har gjort en bettfysiologisk undersökning och konstaterat att symtom tyder på myalgi går du vidare med att granska de exponerade röntgenbilderna. Du börjar med att kontrollera om Marja har några kariesangrepp.

Vilka radiologiska fynd ses i röntgenbilderna med avseende på karies?

Välj ett alternativ:

- ☐ 15d initialkaries, 23d manifest karies, 35m initialkaries, 47m sekundärkaries
- ☐ 15d manifest karies, 23d initialkaries, 35m manifest karies, 47m manifest karies
- ☐ 15 d sekundärkaries, 23d initialkaries, 35m initialkaries, 47m kariesfri
- ☐ 15d kariesfri, 23d manifest karies, 35m manifest karies, 47m initialkaries ✓

Totalpoäng: 1

11 Du gör också en bedömning angående de radiologiska fynden när det gäller det marginala benet.

Vilka radiologiska fynd ses när det gäller de parodontala förhållandena?

Välj ett alternativ:

- ☒ Furkationsinvolvering 37 och vertikal benficka 21d och 41m ✓
- ☐ Vertikal benficka 15m och kraterformad bendestruktion regio 36
- ☐ Vertikal benficka 12d och kraterformad bendestruktion regio 26
- ☐ Furkationsinvolvering 47 och vertikal benficka 11m och 34m

Totalpoäng: 1

- 12** Du granskar också panoramaröntgenbilden du tagit tidigare för att kontrollera Marjas generella bennivå och om det ses några avvikelser i käkbenet.

Vilket radiologiskt fynd kan ses i panoramaröntgenbilden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Cystaliknande bendestruktion regio 25-28
- ☐ Apikal bendestruktion i regio 14-15
- ☐ Cystaliknande bendestruktion regio 38
- ☐ Apikal bendestruktion regio 43

Totalpoäng: 1

- 13** Vid undersökningen av Marjas mun och tänder har du noterat kliniska och radiologiska fynd när det gäller slemhinna, tänder samt marginalt och periapikalt ben.
Du har också gjort en fördjupad anamnes.

Marja borstar tänderna en till två gånger om dagen med fluoridtandkräm. Hon försöker hålla goda matvanor med fyra till fem matintag per dag. Ofta blir det godis eller kakor till eftermiddagsfikat. Marja är frisk, hon tar inga mediciner och det finns inga tecken på muntorrhet.

Vilken är generellt den främsta prediktorn för karies i framtiden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Polyfarmaci
- ☐ Tidigare karieserfarenhet
- ☐ Högt sockerintag
- ☐ Låg salivsekretion

Totalpoäng: 1

- 14** Utifrån de kliniska och radiologiska fynden du registrerat på Marja ska du också ställa en parodontal diagnos.

Marja är frisk, hon tar inga mediciner och det finns inga tecken på muntorrhet. Hon rökte tidigare, men det var fem år sedan hon slutade.

Du frågar om anledning till tandförlusterna. Marja berättar att hon tagit bort tidigare tänder mestadels genom akuttandvård, på grund av trauma och misslyckade lagningar. Hon har inte haft pengar till de behandlingar som föreslagits och valt att ta bort tänderna som inte har varit friska.

Enligt tidigare anamnes borstar Marja tänderna en till två gånger om dagen med fluoridtandkräm. Hon försöker hålla goda matvanor med fyra till fem matintag per dag. Ofta blir det godis eller kakor till eftermiddagsfikat.

Vilket stadie har Marja när det gäller den parodontala diagnosen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Stadie II - Furkationsinvolvering grad II. PPD mer än 5 mm.
- ☐ Stadie IV - Benförlust inom koronal tredjedel av rot. Furkationsinvolveringar på flertalet tänder.
- ☐ Stadie III - PPD mer än 5 mm. Förlust av fler än fyra tänder orsakad av parodontit
- ☒ Stadie IV - Furkationsinvolvering grad 2. Nedsatt tuggfunktion och antal kvarvarand^d tänder ✓

Totalpoäng: 1

15 Vid undersökningen ska du ta ställning till vilken parodontal diagnos Marja har.

Vilken grad stämmer för Marjas parodontala diagnos?

Välj ett alternativ:

☐ Grad A

☐ Grad B

☐ Grad C

Totalpoäng: 1

- 16** I samband med undersökningen vill du också gå vidare med planering för en mer permanent behandling för att ersätta tandluckan efter tänderna 12 och 13.

Vilken är den mest lämpliga definitiva terapin för att ersätta tänderna 12 och 13?

Välj ett alternativ:

- ☒ Skeletterad partialprotes i överkäken
- ☐ Emaljretinerad bro 11(12 13)14
- ☐ Emaljretinerade broar 14(13) och 11(12)
- ☐ Tandstödd bro 15 14(13 12)11 21 22 23 24

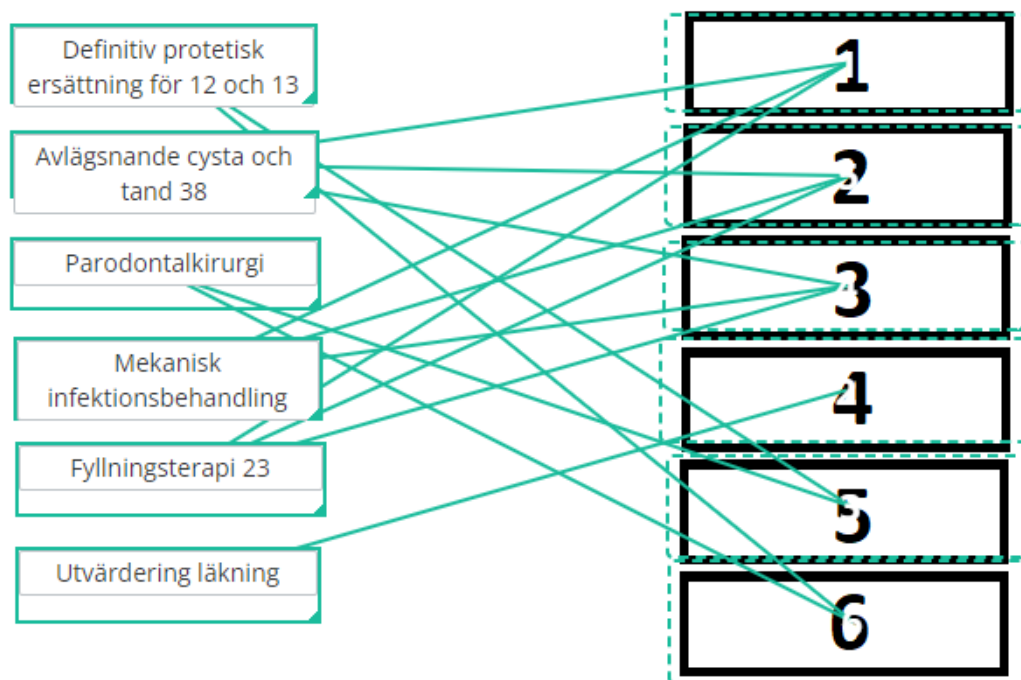
Totalpoäng: 1

17 Efter den fullständiga undersökningen gör du upp en terapiplan för Marja.

I vilken ordning bör de olika behandlingsåtgärderna utföras?

Alla åtgärder måste placeras i rätt ordning för att ge poäng på frågan.

Placera åtgärderna i den ordning de bör utföras med den första överst och den sista underst:

Samtliga moment måste placeras på rätt ställe för att ge poäng på frågan.

Totalpoäng: 1

- 18** Några dagar efter undersökningen har Marja bokat en tid för akut undersökning. När hon kommer säger hon att hon har väldigt ont i munnen. Sedan igår har hon haft värk hela tiden. Värken pulserar och Marja kan inte säga att det gör ont i någon särskild tand utan pekar på hela vänster sida. Hon kan inte äta och dricka något kallt.

Vilken är den mest sannolika orsaken till patientens värk?

Välj ett alternativ:

- ☐ Värk från extraktionsalveolerna efter tänderna 12 och 13 på grund av alveolit
- ☐ Värk från muskler och käkled på vänster sida på grund av avsaknad av molarstöd
- ☐ Perikoronit vid partiellt erupterad tand regio 38
- ☐ Kariesangrepp regio 23 orsakar pulpitisk värk ✓

Totalpoäng: 1

- 19** Vid besöket gör du en smärtutredning. Du bestämmer dig bland annat för att göra ett diagnostiskt test för att avgöra pulpans status eftersom du misstänker att det är tand 23 som är orsaken till patientens värk. Du utför ett test med kyla.

Vad visar ett test med kyla?

Välj ett alternativ:

- ☐ Pulpans smärtekänslighet
- ☐ Pulpans vitalitet
- ☐ Pulpans tryckkänslighet
- ☐ Pulpans sensibilitet

Totalpoäng: 1

- 20** Utifrån kliniska och radiologiska fynd samt smärtans karaktär kommer du fram till att Marjas värk har sitt ursprung i tanden 23. Diagnosen blir symtomatisk pulpitis på grund av djup karies.

Vilken behandling är mest lämplig vid dagens akuta besök?

Välj ett alternativ:

- ☐ Exkavering, spolning med natriumhypoklorit samt täckförband
- ☐ Exkavering, instrumentering till fil ISO 15 samt täckförband
- ☐ Selektiv exkavering, slipning ur ocklusion samt täckförband
- ☐ Exkavering, avlägsnande av kronpulpan samt täckförband

Totalpoäng: 1

- 21** Du gjorde en akut endodontisk behandling med exkavering och avlägsnande av kronpulpan. Efter två dagar kommer Marja tillbaka för ett akut besök eftersom hon fortfarande har värk.

Vilken behandling är lämplig att utföra vid det nya besöket?

Välj ett alternativ:

- ☐ Förskrivning av smärtlindrande läkemedel
- ☐ Ny akutbehandling med avlägsnande av kronpulpan
- ☒ Fullständig instrumentering av tandens kanaler
- ☐ Slipning av tanden för att undvika ocklusionskontakter

Totalpoäng: 1

- 22** Vid besöket gör du en fullständig instrumentering av rotkanalen i tand 23. För att dokumentera den endodontiska behandlingen behövs röntgenbilder.
Innan behandlingen påbörjas behövs alltid primära bilder för att bekräfta status och diagnos för den aktuella tanden.

Vilka övriga röntgenbilder är lämpliga för att dokumentera den endodontiska behandlingen?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kontrollröntgen med olika apikalbilder för kanalens vidgning och rensdjup
- ☐ Apikalbild för rensdjup och kontrollröntgen med CBCT efter att rotfyllningen är klar
- ☐ Apikalröntgen för indikatorbild med guttaperkapoint samt slutbild med lämplig fil
- ☐ Apikalröntgen i form av indikatorbild samt rotfyllningsbild i minst två projektioner ✓

CBCT = Cone Beam Computer Tomography

Totalpoäng: 1

- 23** Marja återkommer till dig för kontroll och uppföljning av utförd behandling. Den parodontala situationen har förbättrats och samtliga kariesangrepp har åtgärdats.

Tillsammans med Marja beslutar du att påbörja den definitiva terapin med en skeletterad partialprotes i överkäken.

Du ska ta avtryck för den nya protesen och funderar på hur utformningen ska bli. Till exempel behöver partialprotesen horisontella stödelement.

Vilken är de horisontella stödelementens huvudsakliga uppgift?

Välj ett alternativ:

- ☒ Minska protesens belastning av alveolarutskott och gom ✓
- ☐ Bidra till retentionen av partialprotesen
- ☐ Bidra till passiv retention av partialprotesen
- ☐ Fungera som förbindelseelement

Totalpoäng: 1

- 24** Förutom att de horisontella stödets placering är viktig för att minska belastningen på slemhinnorna behöver sadlar och gomplattor, som utgör protesbasen ha lämplig utformning.

Vad är viktigt att tänka på vid planering av utformningen av protesbasen?

Välj ett alternativ:

- ☒ Restbettets kvalitet är av betydelse för utsträckningen
- ☐ Protesbasen bör ligga an mot tänderna i restbettet
- ☐ I luckor omfattande en tand bör en basplatta göras
- ☐ Ju fler egna tänder desto större protesbas kan göras

Totalpoäng: 1

- 25** Tandteknikern framställer en skeletterad partialprotes efter dina instruktioner och det är tid för utlämning.

Vid utlämningen av partialprotesen är det viktigt att ge patienten information om användning och skötsel.

Vilken information är mest lämplig att ge till patienten vid utlämning av en partialprotes?

Välj ett alternativ:

- ☒ Använd gärna protesen nattetid. Rengör protesen med tandborste och diskmedel. ✓
- ☐ Ta alltid ut protesen på natten. Rengör protesen med tandborste och diskmedel.
- ☐ Använd gärna protesen nattetid. Rengör protesen med tandborste och tandkräm.
- ☐ Ta alltid ut protesen på natten. Rengör protesen med tandborste och tandkräm.

Totalpoäng: 1

i

Benjamin, 11 år

26 Benjamin, 11 år kommer för undersökning och kontroll av bettet.

Vid undersökningen tas bland annat en apikalbild.

Vad avviker från normalt utseende i den exponerade röntgenbilden?

Välj ett alternativ:

- ☒ Agenes i tand 12
- ☐ Mesiodens mellan tänderna 11 och 21
- ☐ Förstorad incisivkanal
- ☐ Ankylos tand 14

Totalpoäng: 1

- 27** Benjamin har agenesi 12. Att sakna en av de laterala incisverna är relativt vanligt, men för en annan permanent tand är agenesi ännu oftare förekommande.

För vilken permanent tand är det vanligast med agenesi?

Välj ett alternativ:

- ☐ Hörntänder i underkäken
- ☐ Första premolaren i överkäken
- ☐ Centralen i underkäken
- ☐ Andra premolaren i underkäken

Totalpoäng: 1

28 I röntgenbilden ses även att Benjamin har en retinerad tand 13.

När bör överkäkstreorna kunna palperas?

Välj ett alternativ:

- ☐ 7-8 år
- ☐ 11-12 år
- ☐ 9-10 år
- ☐ 5-6 år

Totalpoäng: 1

- 29** Du kan inte palpera tanden 13 på Benjamin, men kan se i röntgenbilden att den finns. Du funderar på om det också behövs en lägesbestämning av tanden.

Varför skulle en lägesbestämning av tanden 13 behövas?

Välj ett alternativ:

- ☒ Tand 13 ligger buckalt eller lingualt om roten på 11 och lägesbestämning behövs för kommande behandling
- ☐ När 13 inte kan palperas ligger tanden alltid palatinalt om den aktuella roten och ingen lägesbestämning behövs
- ☐ Lägesbestämning behöver alltid göras för retinerade hörntänder för att kontrollera kronans läge
- ☐ Eftersom tanden 12 saknas finns det gott om plats för 13 men lägesbestämning behövs för att kunna ta bort tand 52

Totalpoäng: 1

30 Vid dagens undersökning noterar du vilka tänder som har erupterat hos Benjamin.

Sker eruptionsordningen enligt normalt förlopp för Benjamins tänder?

Välj ett alternativ:

- ☐ Nej, eruptionen av tänderna sker inte i rätt ordning. Hörntanden i underkäken erupte före första premolaren i överkäken
- ☐ Ja, eruptionen av tänderna sker i rätt ordning. Första premolaren i överkäken erupterar före hörntanden i underkäken
- ☐ Nej, eruptionen av tänderna sker inte i rätt ordning. Hörntanden i överkäken erupterar före andra premolaren i överkäken
- ☐ Ja, eruptionen av tänderna sker i rätt ordning. Andra premolaren i överkäken erupterar före första premolaren i underkäken

Totalpoäng: 1

- 31** En tid efter undersökningen kommer Benjamin tillbaka till dig för ett akut besök. Han har vaknat på natten med värk och det gör ont från en tand på vänster sida när han tuggar.

Vid den kliniska undersökningen ses en fistel buccalt om tand 85. Tanden är öm vid perkussionstest. Kliniskt ses en distoocklusal kavitet där det tidigare funnits en fyllning. Du tar en apikalbild som visar en radiolucens apikalt vid den distala roten.

Vad är diagnosen för tand 85 baserat på de kliniska symtomen och undersökningsfynden?

Välj ett alternativ:

- ☐ Pulpit, asymtomatisk apikal parodontit
- ☒ Nekros, symtomatisk apikal parodontit
- ☐ Nekros, asymtomatisk apikal parodontit
- ☐ Manifest karies och pulpit, friskt käkben

Totalpoäng: 1

- 32** Efter undersökningen ställer du diagnosen nekrotisk pulpa och symtomatisk apikal parodontit. Benjamins mamma berättar att han fick Alvedon på natten och sedan en till efter skolan. Han är nu lugn och tycker inte att det gör så ont längre som det gjorde under natten. Han och hans mamma är dock oroliga att det ska börja göra ont i natt igen.

Vilken behandling är mest lämplig att utföra vid dagens akutbesök?

Välj ett alternativ:

- ☐ Trepanerar tanden och lägger temporärt förband med zinkoxideugenol
- ☐ Skriver ut Kåvepenin och bokar tid för extraktion om sju dagar
- ☒ Läger lokalbedövning och extraherar den symtomgivande tanden
- ☐ Informerar om att mjölktdanden snart ska lossna och avvaktar fällning

Totalpoäng: 1

- 33** Du beslutar dig för att extrahera tand 85 eftersom tanden snart ska exfoliera. Du ger Benjamin lokalbedövning med Xylocain-Adrenalin och tar bort tanden.
Under extraktionen frakturerar en bit av den mesiala roten. Den är inte alls mobil.

Vad är det mest lämpliga att göra när en del av en primär rot frakturerar under en extraktion?

Välj ett alternativ:

- ☐ Lämna kvar rotdelen och suturera
- ☐ Lämna kvar rotdelen som den är
- ☐ Försöka luxera ut rotdelen med en luxator
- ☐ Boka nytt besök för operativ extraktion

Totalpoäng: 1

- 34** Några dagar efter extraktionen av tand 85 kommer Benjamin återigen akut till kliniken. Han har nu väldigt ont i läppen och undrar varför det har blivit så svullet. Han är inte allmänpåverkad.

Vilken är den mest sannolika orsaken till Benjamins besvär?

Välj ett alternativ:

- ☐ Apikal abscess
- ☐ Allergisk reaktion
- ☐ Bitsår
- ☐ Afte

Totalpoäng: 1

35 Benjamin har bitit sig i läppen efter bedövningen.

Vad är mest lämpligt att göra vid dagens besök?

Välj ett alternativ:

- ☐ Smörja med Lidokainsalva
- ☒ Ge lugnande information
- ☐ Spola med NaCl-lösning
- ☐ Lägga Terracortrilförband

Totalpoäng: 1